

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

PLENUMVERGADERING

SÉANCE PLÉNIÈRE

donderdag

jeudi

12-09-2002

12-09-2002

14:30 uur

14:30 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.leChambre.be</i>
<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail : publicaties@leChambre.be</i>

INHOUD

Berichten van verhindering	1
MONDELINGE VRAGEN	1
Vraag van de heer Geert Bourgeois aan de eerste minister over "de opdracht voor een stedenbouwkundige studie voor de Europese wijk in Brussel" (nr. 9776)	1
<i>Sprekers: Geert Bourgeois, Guy Verhofstadt, eerste minister</i>	
Vraag van de heer Willy Cortois aan de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over "het verbod van hushkit-toestellen – lawaaihinder voor de omwonenden van luchthavens" (nr. 9780)	4
<i>Sprekers: Willy Cortois, Isabelle Durant, vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer</i>	
Vraag van de heer Jos Ansoms aan de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over "de dringende nood aan technologisch geavanceerde flitstoestellen" (nr. 9781)	6
<i>Sprekers: Jos Ansoms, Isabelle Durant, vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer</i>	
Vraag van de heer Serge Van Overtveldt aan de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling over "een gemeenschappelijk aardoliebeleid van de Europese Unie" (nr. 9782)	7
<i>Sprekers: Serge Van Overtveldt, Isabelle Durant, vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer</i>	
Vraag van de heer Dirk Pieters aan de minister van Financiën over "het niet-tijdig terugbetalen van belastingen" (nr. 9783)	8
<i>Sprekers: Dirk Pieters, Didier Reynders, minister van Financiën</i>	
Samengevoegde vragen van	10
- de heer Guido Tastenhoye aan de minister van Binnenlandse Zaken over "de weigering van de Antwerpse OCMW-voorzitter om illegalen actief aan te sporen het land te verlaten" (nr. 9784)	10
- de heer Yvan Mayeur aan de minister van Binnenlandse Zaken over "het onverwacht gebruik van de OCMW's door het ministerie van Binnenlandse Zaken om mensen die illegaal in het land verblijven met het oog op hun uitzetting op te brengen" (nr. 9785)	10
<i>Sprekers: Guido Tastenhoye, Yvan Mayeur, Didier Reynders, minister van Financiën</i>	
Vraag van de heer Jean-Marc Delizée aan de minister van Binnenlandse Zaken over "de vele 'rave-parties' in België" (nr. 9786)	13
<i>Sprekers: Jean-Marc Delizée, Didier Reynders, minister van Financiën</i>	

SOMMAIRE

Excusés	1
QUESTIONS ORALES	1
Question de M. Geert Bourgeois au premier ministre sur "le marché public relatif à une étude urbanistique pour le quartier européen à Bruxelles" (n° 9776)	1
<i>Orateurs: Geert Bourgeois, Guy Verhofstadt, premier ministre</i>	
Question de M. Willy Cortois à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur "l'interdiction des appareils hushkit – nuisances sonores subies par les riverains d'aéroports" (n° 9780)	4
<i>Orateurs: Willy Cortois, Isabelle Durant, vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports</i>	
Question de M. Jos Ansoms à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur "la nécessité urgente de disposer de flashes de technologie de pointe" (n° 9781)	6
<i>Orateurs: Jos Ansoms, Isabelle Durant, vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports</i>	
Question de M. Serge Van Overtveldt au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable sur "une politique commune du pétrole esquissée par l'Union européenne" (n° 9782)	7
<i>Orateurs: Serge Van Overtveldt, Isabelle Durant, vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports</i>	
Question de M. Dirk Pieters au ministre des Finances sur "le remboursement tardif des impôts" (n° 9783)	8
<i>Orateurs: Dirk Pieters, Didier Reynders, ministre des Finances</i>	
Questions jointes de	10
- M. Guido Tastenhoye au ministre de l'Intérieur sur "le refus de la présidente du CPAS d'Anvers d'inciter activement les illégaux à quitter le pays" (n° 9784)	10
- M. Yvan Mayeur au ministre de l'Intérieur sur "l'utilisation abusive des CPAS par le ministère de l'Intérieur pour référer et interpellier les illégaux en vue de leur expulsion" (n° 9785)	10
<i>Orateurs: Guido Tastenhoye, Yvan Mayeur, Didier Reynders, ministre des Finances</i>	
Question de M. Jean-Marc Delizée au ministre de l'Intérieur sur "l'organisation répétée de 'rave-parties' en Belgique" (n° 9786)	13
<i>Orateurs: Jean-Marc Delizée, Didier Reynders, ministre des Finances</i>	

Samengevoegde vragen van	15	Questions jointes de	15
- mevrouw Kristien Grauwels aan de minister van	15	- Mme Kristien Grauwels au ministre de	15
Binnenlandse Zaken over "de bestelling van P90-		l'Intérieur sur "la commande d'armes P90"	
wapens" (nr. 9787)		(n° 9787)	
- de heer Ludwig Vandenhove aan de minister	15	- M. Ludwig Vandenhove au ministre de l'Intérieur	15
van Binnenlandse Zaken over "het superwapen		sur "la "superarme" P90" (n° 9788)	
P90" (nr. 9788)			
<i>Sprekers:</i> Kristien Grauwels, Ludwig		<i>Orateurs:</i> Kristien Grauwels, Ludwig	
Vandenhove, André Smets, Didier Reynders,		Vandenhove, André Smets, Didier Reynders,	
minister van Financiën		ministre des Finances	
Vraag van mevrouw Leen Laenens aan de vice-	18	Question de Mme Leen Laenens à la vice-	18
eerste minister en minister van		première ministre et ministre de l'Emploi sur "la	
Werkgelegenheid over "de terdoodveroordeling		condamnation à mort d'Amina Lawal au Nigéria"	
van Amina Lawal in Nigeria" (nr. 9777)		(n° 9777)	
<i>Sprekers:</i> Leen Laenens, Annemie Neyts,		<i>Orateurs:</i> Leen Laenens, Annemie Neyts,	
minister toegevoegd aan de minister van		ministre adjointe au ministre des Affaires	
Buitenlandse Zaken		étrangères	
Vraag van de heer Josy Arens aan de minister	19	Question de M. Josy Arens à la ministre adjointe	19
toegevoegd aan de minister van Buitenlandse		au ministre des Affaires étrangères, chargée de	
Zaken, belast met Landbouw, over "de stijging		l'Agriculture, sur "l'augmentation de la franchise	
van de franchise met betrekking tot de schade		concernant les dégâts causés aux forêts par les	
die spintkevers aan de bossen veroorzaken"		scolytes" (n° 9789)	
(nr. 9789)			
<i>Sprekers:</i> Josy Arens, Annemie Neyts,		<i>Orateurs:</i> Josy Arens, Annemie Neyts,	
minister toegevoegd aan de minister van		ministre adjointe au ministre des Affaires	
Buitenlandse Zaken		étrangères	
Vraag van de heer Filip De Man aan de minister	21	Question de M. Filip De Man au ministre de la	21
van Justitie over "de beslissing om		Justice sur "la décision d'éloigner des imams	
fundamentalistische imams van het grondgebied		intégristes du territoire" (n° 9790)	
te verwijderen" (nr. 9790)			
<i>Sprekers:</i> Filip De Man, Annemie Neyts,		<i>Orateurs:</i> Filip De Man, Annemie Neyts,	
minister toegevoegd aan de minister van		ministre adjointe au ministre des Affaires	
Buitenlandse Zaken		étrangères	
Samengevoegde vragen van	23	Questions jointes de	23
- de heer Jo Vandeurzen aan de minister van	23	- M. Jo Vandeurzen au ministre de la Protection	23
Consumentenzaken, Volksgezondheid en		de la consommation, de la Santé publique et de	
Leefmilieu over "de dringende medische		l'Environnement sur "l'aide médicale urgente –	
hulpverlening – stand van zaken" (nr. 9791)		état d'avancement du dossier" (n° 9791)	
- de heer Jo Vandeurzen aan de minister van	23	- M. Jo Vandeurzen au ministre de la Protection	23
Consumentenzaken, Volksgezondheid en		de la consommation, de la Santé publique et de	
Leefmilieu over "de MUG" (nr. 9792)		l'Environnement sur "les SMUR" (n° 9792)	
- mevrouw Annemie Van de Casteele aan de	23	- Mme Annemie Van de Casteele au ministre de	23
minister van Consumentenzaken,		la Protection de la consommation, de la Santé	
Volksgezondheid en Leefmilieu over "de		publique et de l'Environnement sur "la	
programmatie van MUG's" (nr. 9793)		programmation des SMUR" (n° 9793)	
- de heer Fred Erdman aan de minister van	23	- M. Fred Erdman au ministre de la Protection de	23
Consumentenzaken, Volksgezondheid en		la consommation, de la Santé publique et de	
Leefmilieu over "de organisatie van de MUG"		l'Environnement sur "l'organisation des SMUR"	
(nr. 9794)		(n° 9794)	
<i>Sprekers:</i> Jo Vandeurzen, Annemie Van de		<i>Orateurs:</i> Jo Vandeurzen, Annemie Van de	
Casteele, Fred Erdman, Jef Tavernier,		Casteele, Fred Erdman, Jef Tavernier,	
minister van Consumentenzaken,		ministre de la Protection de la	
Volksgezondheid en Leefmilieu		consommation, de la Santé publique et de	
		l'Environnement	
Samengevoegde vragen van	30	Questions jointes de	31
- de heer Francis Van den Eynde aan de vice-	30	- M. Francis Van den Eynde au vice-premier	31
eerste minister en minister van Begroting,		ministre et ministre du Budget, de l'Intégration	
Maatschappelijke Integratie en Sociale		sociale et de l'Économie sociale sur	
Economie over "de invoering van verplichte		"l'instauration de quotas d'emploi obligatoires	
tewerkstellingsquota voor vreemdelingen"		pour les étrangers" (n° 9778)	
(nr. 9778)			

- mevrouw Marie-Thérèse Coenen aan de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie over "quota per onderneming voor het in dienst nemen van vreemdelingen" (nr. 9779)

Sprekers: Francis Van den Eynde, Marie-Thérèse Coenen, Johan Vande Lanotte, vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie

30

- Mme Marie-Thérèse Coenen au vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Économie sociale sur "les quotas par entreprise pour embaucher les étrangers" (n° 9779)

31

Orateurs: Francis Van den Eynde, Marie-Thérèse Coenen, Johan Vande Lanotte, vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Économie sociale

WETSVOORSTELLEN

36

Wetsvoorstel van de heren Hugo Coveliers, Claude Eerdeken, Daniel Bacquelaine, Dirk Van der Maelen, mevrouw Muriel Gerkens en de heer Jef Tavernier tot wijziging van het Kieswetboek, de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen, de wet van 11 april 1994 tot organisatie van de geautomatiseerde stemming, evenals de wet van 3 juli 1971 tot indeling van de leden van de wetgevende Kamers in taalgroepen en houdende diverse bepalingen betreffende de Cultuurraden voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap en voor de Franse Cultuurgemeenschap (1806/1 tot 15)

36

- Wetsvoorstel van de heren Hugo Coveliers, Claude Eerdeken, Daniel Bacquelaine, Dirk Van der Maelen, mevrouw Muriel Gerkens en de heer Jef Tavernier tot wijziging van de wet van 23 maart 1989 betreffende de verkiezing van het Europees Parlement en de wet van 19 mei 1994 betreffende de verkiezingsuitgaven voor de verkiezing van het Europees Parlement (1807/1 tot 5)

36

- Wetsvoorstel van de heren Gerolf Annemans, Bart Laeremans en Filip De Man tot wijziging van het Kieswetboek (406/1 en 2)

36

- Wetsvoorstel van de heer Pierre Lano tot wijziging van de bij het Kieswetboek gevoegde tabel houdende indeling van het grondgebied in kieskringen (1876/1 en 2)

36

Hervatting van de algemene bespreking

36

Sprekers: Karel Van Hoorebeke, Paul Tant, Yves Leterme, voorzitter van de CD&V-fractie, *Willy Cortois, Bart Laeremans, Geert Bourgeois, Stef Goris, Daniel Bacquelaine*, voorzitter van de MR-fractie, *André Smets, Raymond Langendries*, voorzitter van de cdH-fractie

PROPOSITIONS DE LOI

36

Proposition de loi de MM. Hugo Coveliers, Claude Eerdeken, Daniel Bacquelaine, Dirk Van der Maelen, Mme Muriel Gerkens et M. Jef Tavernier modifiant le Code électoral, la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des Chambres fédérales, ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques, la loi du 11 avril 1994 organisant le vote automatisé, ainsi que la loi du 3 juillet 1971 relative à la répartition des membres des Chambres législatives en groupes linguistiques et portant diverses dispositions relatives aux conseils culturels pour la communauté culturelle française et pour la communauté culturelle néerlandaise (1806/1 à 15)

36

- Proposition de loi de MM. Hugo Coveliers, Claude Eerdeken, Daniel Bacquelaine, Dirk Van der Maelen, Mme Muriel Gerkens et M. Jef Tavernier modifiant la loi du 23 mars 1989 relative à l'élection du Parlement européen et la loi du 19 mai 1994 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour l'élection du Parlement européen (1807/1 à 5)

36

- Proposition de loi de MM. Gerolf Annemans, Bart Laeremans et Filip De Man modifiant le Code électoral (406/1 et 2)

36

- Proposition de loi de M. Pierre Lano modifiant le tableau portant répartition du territoire en circonscriptions électorales, annexé au Code électoral (1876/1 et 2)

36

Reprise de la discussion générale

36

Orateurs: Karel Van Hoorebeke, Paul Tant, Yves Leterme, président du groupe CD&V, *Willy Cortois, Bart Laeremans, Geert Bourgeois, Stef Goris, Daniel Bacquelaine*, président du groupe MR, *André Smets, Raymond Langendries*, président du groupe cdH

PLENUMVERGADERING

van

DONDERDAG 12 SEPTEMBER 2002

14:30 uur

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

JEUDI 12 SEPTEMBRE 2002

14:30 heures

De vergadering wordt geopend om 14.30 uur door de heer Herman De Croo, voorzitter.
La séance est ouverte à 14.30 heures par M. Herman De Croo, président.

Tegenwoordig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:
Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:
Didier Reynders, Guy Verhofstadt.

De **voorzitter**: De vergadering is geopend.
La séance est ouverte.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij zullen in bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen worden.
Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises en annexe du compte rendu intégral de cette séance.

**Berichten van verhindering
Excusés**

Roger Bouteica, wegens ziekte / pour raison de santé;
Bart Somers, Geert Versnick, wegens ambtsplicht / pour obligation de mandat;
Simonne Creyf, wegens familieaangelegenheden / pour raisons familiales;
Luc Sevenhans, met zending buitenslands / en mission à l'étranger;
Yolande Avontroodt, Joke Schauvliege, buitenslands / à l'étranger.

Mondelinge vragen**Questions orales**

Le **président**: Chers collègues, pour des raisons techniques, les orateurs poseront leurs questions de leurs bancs.

Dames en heren, om technische redenen van tijdelijke aard verzoek ik zowel de parlementsleden als de leden van de regering vanop hun plaats te spreken.

01 Vraag van de heer Geert Bourgeois aan de eerste minister over "de opdracht voor een stedenbouwkundige studie voor de Europese wijk in Brussel" (nr. 9776)

01 Question de M. Geert Bourgeois au premier ministre sur "le marché public relatif à une étude urbanistique pour le quartier européen à Bruxelles" (n° 9776)

01.01 **Geert Bourgeois** (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, mijn vraag handelt over de stedenbouwkundige studie met betrekking tot de Europese wijk in Brussel, waarvoor u een aanbesteding liet uitschrijven. Hierover ontstond de voorbije weken heel wat commotie. Begin van dit jaar stelde u, samen met de heer Romano Prodi een comité van wijzen aan, dat een globale studie moest verrichten. Dit comité werd onder meer samengesteld uit sociologen, historici, schrijvers – zoals Umberto Eco en Geert Van Istendael – en politici. Ook Rem Koolhaas, de Nederlandse stedenbouwkundige en architect, was lid van dat comité.

01.01 **Geert Bourgeois** (VU&ID): Au début de cette année, le président de la Commission européenne, M. Romano Prodi, a convoqué un "conseil des sages" multiprofessionnel en vue de faire réaliser une étude urbanistique pour le quartier européen à Bruxelles. Cette étude globale est terminée et l'adjudication a paru au *Moniteur*

Het comité verrichtte de gevraagde studie en thans werd overgegaan tot de aanbesteding. De commotie bestaat hierin dat Rem Koolhaas, die deel uitmaakte van het comité van wijzen, ook zou meedingen voor de aanbesteding die werd uitgeschreven en in juni in het Belgisch Staatsblad werd gepubliceerd. Er werd slechts drie weken de tijd gegeven om aan een dergelijk omvangrijk project deel te nemen.

Mijnheer de eerste minister, ten eerste, was de heer Rem Koolhaas betrokken bij de studie die leidde tot de nota die aan de Ministerraad werd voorgelegd en op basis waarvan de Ministerraad besliste om een aanbesteding uit te schrijven?

Ten tweede, klopt het dat Rem Koolhaas, of zijn vennootschap of zijn studiegroep deelneemt aan die aanbesteding?

Ten derde, waarom hebt u ertoe beslist slechts een inschrijvingstermijn van drie weken te geven aan degenen die willen deelnemen aan deze aanbesteding? Dit is een uiterst korte termijn voor zulk belangrijk en omvangrijk project.

01.02 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mijnheer de voorzitter, om het Parlement volledig in te lichten, wens ik te zeggen dat het hier alleen gaat over de ruimtelijke inrichting van de Europese wijk. Het gaat hier dus niet over het nieuwe gebouw voor de Europese topvergaderingen. Deze zaak wordt nu besproken met de Europese Unie. Daarvoor zal een architectuurwedstrijd worden voor uitgeschreven. Het gaat evenmin over het nieuwe hotel dat door het Brusselse Gewest wordt gepland en dat ook deel uitmaakt van de Europese wijk. Het gaat uitsluitend over de ruimtelijke inrichting van de Europese wijk in de toekomst.

De aanbesteding die werd uitgeschreven heeft ook niets te maken met het punt dat de heer Bourgeois aankaart, namelijk de reflectiegroep die Romani Prodi had opgericht met betrekking tot het mogelijke symbool voor Brussel als hoofdstad van de Europese Unie. Er werden alle mogelijke ideeën naar voren geschoven. De ene vond dat er een museum moest worden opgericht, de andere meende dat er een song zou dienen gecreëerd te worden met betrekking tot de Europese hoofdstad. Dat had dus helemaal niets te maken met de ruimtelijke ordening van de Europese wijk. Het ene is duidelijk totaal onafhankelijk van het andere. Uiteraard is de heer Koolhaas niet betrokken geweest bij het uitwerken van de studieopdracht en van de aanbesteding.

Thans kom ik concreet tot de gestelde vragen.

Op 17 juli is de opdracht in het Belgisch Staatsblad verschenen. De geïnteresseerde bureaus konden antwoorden tot 7 augustus. Er zijn 22 belangstellenden opgedaagd. Eén ervan is inderdaad het studiebureau van de heer Koolhaas, trouwens in associatie met een ander Belgisch studiebureau. Conform de wet op de overheidsopdrachten kan dat. Ik heb het aan de heer Dardenne, specialist van de kanselarij, vanochtend naar aanleiding van de vraag van de heer Bourgeois nog gevraagd.

Ik heb hierover mijn licht opgestoken bij de heer Dardenne, hoofd van de kanselarij. Volgens hem is dat perfect mogelijk omdat het totaal onafhankelijk staat van de studiegroep die was opgericht door Romano Prodi.

Wat de kritiek dat er te weinig tijd was tussen 17 juni en 7 augustus betreft, wens ik erop te wijzen dat het gaat over een eerste fase van een aanbestedingsprocedure waarbij kantoren die interesse hadden alleen

belge, mais avec un délai d'inscription étonnamment court, à savoir trois semaines seulement. Il apparaît également que l'un des auteurs de l'étude, l'architecte néerlandais Rem Koolhaas, a participé à l'adjudication.

M. Rem Koolhaas a-t-il effectivement participé à la réalisation de l'étude? Est-il exact qu'il participe à l'adjudication? Comment le premier ministre explique-t-il la brièveté du délai d'inscription, qui n'est que de trois semaines, pour un projet d'une telle ampleur?

01.02 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: Je souhaite tout d'abord préciser la situation sur quelques points. L'étude d'urbanisme concerne l'aménagement du territoire du quartier européen et non pas le nouveau bâtiment pour le sommet européen ni le nouvel hôtel.

L'adjudication n'a rien à voir non plus avec le "conseil des sages" constitué par le président, M. Romano Prodi, qui n'était chargé que de réfléchir à des symboles éventuels pour représenter Bruxelles comme capitale de l'Union Européenne.

Concrètement, l'adjudication a paru au *Moniteur belge* le 17 juillet. Il s'agissait seulement de la première phase de l'adjudication. Aucune offre n'a donc été demandée, les entreprises candidates ne devaient que manifester leur intérêt et attester qu'elles étaient en mesure d'honorer une mission de ce type. Une période de trois semaines était dès lors amplement suffisante.

En fin de compte, 22 entreprises se sont montrées intéressées, parmi lesquelles un groupe de treize architectes en retiendra cinq.

Le bureau de M. Koolhaas a également pris part à la procédure d'adjudication. Aux termes de la loi sur les adjudications publiques.

moesten aantonen dat ze het werk aankunnen. De kantoren moesten nog geen concreet project indienen. Mocht dit wel het geval zijn geweest, zou de heer Bourgeois gelijk hebben gehad. Drie weken tijd is té kort om een project voor de Europese Wijk te kunnen indienen. De eerste fase handelt over methodologische gegevens zoals aantal werknemers, zakencijfer, waarborgen en referenties. 22 kandidaten toonden interesse. Er werd een bestuurscomité van 13 mensen aangesteld, hoofdzakelijk architecten van de Regie der Gebouwen, van het Brussels Gewest en van het departement van Mobiliteit om te onderzoeken of de kandidaten het werk aankunnen. Daaruit zal een selectie worden gemaakt. Deze selectie van 6 à 7 bureaus zullen voorstellen moeten indienen. Het zal wellicht nog een paar weken duren vooraleer de naam en de selectie zal bekend zijn. Ik herhaal dat niet ik maar een groep van 13 personen hoofdzakelijk samengesteld uit architecten de selectie uitvoert omdat zij daarvan beter op de hoogte zijn. Er mag geen misverstand over bestaan dat hetgeen met de heer Prodi werd overeengekomen niets te maken heeft met de aanbesteding die werd uitgeschreven. De studiegroep van de heer Prodi werkte rond het algemeen concept. Umberto Eco, een van de leden, stelde dat Brussel geen hardware maar software nodig had. Brussel moet, zijns inziens, de hoofdstad worden van de Europese Unie in gedachten maar niet in gebouwen.

rien ne s'y oppose.

01.03 Geert Bourgeois (VU&ID): Mijnheer de eerste minister, ik neem akte van uw antwoord.

Ik ken de techniek van de aanbesteding en wat u zegt is waar. Toch ben ik verwonderd over de korte termijn van drie weken, temeer omdat het gaat om een uitvoering van de beslissing van de Top van Nice van eind 2000. Neem me niet kwalijk dat ik die vraag heb gesteld, maar uiterekend in uw eigen partij was er discussie over de betrokkenheid van de heer Rem Koolhaas. Er is zelfs iemand uit de VLD uit Brussel die om die reden ontslag heeft genomen. Ik lees in de krant de woorden van de heer Bral die zegt dat de aanbesteding op het lijf van de heer Koolhaas is geschreven. Kersvers parlementslid Sven Gatz maakte eveneens een opmerking in die zin.

Ik was enigszins verontrust toen ik in het Staatsblad las dat er op 14 juni 2002 aan de Ministerraad een nota werd voorgelegd over de ontwikkeling van de Europese wijk Schuman-Leopold. Verder beschrijft u de voorwaarden van de aanbesteding en stelt u dat de referentietermen voor de studie, waarvoor u de aanbesteding doet, de voorstellen zullen respecteren die in het bovengenoemde document werden opgenomen. Ik neem akte van uw verklaring dat het ene niets met het andere te maken heeft en dat de heer Rem Koolhaas niet betrokken was bij de nota die aan de Ministerraad werd voorgelegd en op basis waarvan de aanbesteding gebeurt en – er is meer – waarvan de voorstellen moeten overeenstemmen met de referentiepunten. Ik neem er akte van. U zult het ons ook niet kwalijk nemen dat wij deze zaak verder zullen onderzoeken.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Vraag van de heer Willy Cortois aan de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over "het verbod van hushkit-toestellen – lawaaihinder voor de omwonenden van luchthavens" (nr. 9780)

02 Question de M. Willy Cortois à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur "l'interdiction des appareils hushkit – nuisances sonores subies par les riverains d'aéroports" (n° 9780)

01.03 Geert Bourgeois (VU&ID):
La technique de l'adjudication est correcte mais le délai de trois semaines n'en est pas moins exceptionnellement court. J'attire d'ailleurs votre attention sur l'émoi suscité au sein du VLD par la participation de M. Koolhaas. Je suivrai attentivement ce dossier.

02.01 Willy Cortois (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, in de pers heb ik gelezen dat u op 19 augustus samen met de eerste minister de voorzitter van de internationale organisatie voor de burgerluchtvaart hebt ontvangen, de heer Assad Kotaite. Blijkbaar ging u spreken in het kader van een opdracht die hij had om een oplossing te vinden voor het blijkbaar bestaand verschil tussen Europa en de Verenigde Staten van het al dan niet vliegverbod voor vliegtuigen, vrijwel alle Boeings, uitgerust met de zogenaamde hushkit. Blijkbaar is het een probleem voor de Verenigde Staten dat, als de norm voor de geluidshinder verstrengt, de verkoop van tweedehandse Boeings een stuk moeilijker zal worden, aangezien die dan nog moeilijk op Europa zouden kunnen vliegen. Daarnaast waren wij natuurlijk allen verheugd over de globale regeringsvisie ter bestrijding van de lawaaihinder in het kader van de ontwikkeling van de luchthaven. Daarin zat onder meer de idee – waarmee ik het niet eens ben – dat u zou zorgen voor een beleid dat een grotere concentratie van het nachtlawaai toestaat, onder meer boven een bepaald gedeelte van Vlaams Brabant, voor alle nachtvluchten. Het argument daarbij luidde dat die overlast helemaal niet zo erg zou zijn, aangezien u tegelijkertijd de meest lawaaiërigste vliegtuigen, de Boeings met de hushkit, zou kunnen uitschakelen.

Nu blijkt echter dat Europa hierin niet volgt. De mogelijkheid om de geluidshinder op die manier te verminderen, is in de praktijk nog helemaal niet zeker, vermits Europa nog geen definitief besluit heeft genomen.

Mevrouw de minister, hoe wilt u een evenwichtig beleid ontwikkelen waarbij u enerzijds een concentratie toelaat en anderzijds de globale geluidsoverlast wil verminderen als Europa dwarsligt wegens de problemen met de Verenigde Staten? Wat is uw visie terzake?

De **voorzitter**: Mag ik vragen dichtbij de micro te spreken, want we hebben wat technische problemen. Wij zijn nu eenmaal in een proefperiode.

02.02 Minister Isabelle Durant: Mijnheer Cortois, het klopt dat de heer Assad Kotaite, de voorzitter van de ICAO, in Brussel als bemiddelaar in het hushkit-geschil is opgetreden. Ik herinner u eraan dat de federale regering in februari 2000 een beslissing heeft genomen inzake de afschaffing van de hushkitted vliegtuigen tijdens de nacht. Die beslissing geldt uiteraard voor het hele land. Er werd in die zin een koninklijk besluit opgesteld en goedgekeurd. Momenteel betwist de Verenigde Staten dat koninklijk besluit, omdat het niet zou overstemmen met de oplossing in de ICAO voor een conflict tussen Europa en de Verenigde Staten. De oplossing waarover wijzelf hebben onderhandeld tijdens het Belgisch voorzitterschap, bepaalt echter dat reeds besliste beleidsmaatregelen onaantastbaar zijn. Aangezien de beslissing van februari 2000 om hushkitted vliegtuigen in België te verbieden duidelijk dateert van voor de resolutie van de ICAO in september 2001, houden wij staande dat onze beslissing in geen geval ongedaan kan worden gemaakt.

Dat is ons standpunt. Wij hebben de heer Kotaite uitgenodigd om hem uit te leggen welke maatregelen er sedert 2000 in België genomen zijn en om een bezoek aan de installaties van de luchthaven te brengen.

Dit verbod is een absolute voorwaarde om een globaal beleid tegen geluidshinder te laten slagen. Er is een evenwicht tussen de verschillende maatregelen en er is dus geen sprake van dit verbod af te schaffen.

Door de ontmoeting met de heer Kotaite hebben we hem kunnen doen

02.01 Willy Cortois (VLD): Le 19 août, la ministre Durant et le premier ministre ont accueilli M. Kotaité, le président de l'ICAO, pour résoudre le conflit entre l'Europe et les Etats-Unis concernant l'interdiction des avions hushkités. Il semble que les Américains soient irrités parce que le renforcement des normes de bruit rend pratiquement impossible la vente de Boeing usagés.

L'interdiction des appareils hushkités constituait toutefois un élément essentiel de la politique de lutte contre les nuisances sonores la nuit.

Comment comptez-vous résoudre cette question?

02.02 Isabelle Durant, ministre: M. Kotaité, président de l'ICAO, a servi de médiateur dans le litige à propos des hushkit. En février 2000, le gouvernement belge a décidé d'interdire les vols de nuit d'avions munis d'un dispositif hushkit. Selon eux, l'arrêté royal a été adopté. Les Etats-Unis s'opposent à l'arrêté royal parce que celui-ci va à l'encontre de la solution préconisée par l'ICAO. La Belgique a mené des négociations à ce sujet lorsqu'elle assumait la présidence de l'UE et elle a obtenu l'intangibilité des mesures décidées. La décision relative à l'arrêté royal a été prise en février 2000, donc bien avant la résolution ICAO de septembre 2001. La décision n'est donc pas annulée, même si la publication au Moniteur belge y est postérieure. Les arguments qui nous ont amenés à adopter cette attitude ont été communiqués aux Etats-Unis.

inzien dat deze maatregel voor ons van groot belang is. Hij heeft zich ertoe verbonden om onze argumenten aan de Amerikanen voor te leggen. Ik hoop dat wij in de komende weken en maanden ons standpunt zullen kunnen verdedigen. Dat wat beslist is kan blijven, zelfs als de publicatie er komt na de beslissing van de ICAO. Dat is ons standpunt omtrent de Europese Commissie en de Amerikanen. Wij zijn nu in bespreking met de beide partijen om dit standpunt te bevestigen en te verdedigen.

02.03 Willy Cortois (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik zal de minister nog een vraag stellen. Dan zal ik geen antwoord meer eisen. Mevrouw de minister, u zegt dat wat beslist is niet meer in vraag wordt gesteld. Dat is ook het standpunt van de Europese instanties. Europa onderschrijft dat standpunt. Wat voordien beslist is, wordt niet meer in vraag gesteld. Ik begrijp dan niet goed waarom u nog verder moet onderhandelen met de Verenigde Staten vermits er over dit gedeelte niet meer kan worden onderhandeld. Vergis ik mij daarin? Mag ik het zo samenvatten dat de maatregel die u hebt genomen niet meer kan en zal worden gewijzigd, onder geen enkel beding?

02.04 Minister Isabelle Durant: Mijnheer de voorzitter, de beslissing zal worden gehandhaafd. Het akkoord was heel duidelijk: de "established policies" kunnen worden gehandhaafd. Volgens de Belgische regering moet de beslissing worden gehandhaafd. Wij zullen dat standpunt verdedigen tegenover Europa, alsook tegenover de Verenigde Staten die druk uitoefenen op de Europese Commissie. Die heeft inderdaad terzake vragen aan België gesteld.

Tot zover een stand van zaken. Ik verzeker u: de federale regering zal blijven verdedigen dat wat zij beslist heeft voordat de ICAO een standpunt terzake heeft ingenomen en voor de totstandkoming van de Europese richtlijn, moet worden behouden.

Ik weet dat er een evenwicht is gezocht tussen alle maatregelen. Als er aan het evenwicht wordt geraakt, vormt dat uiteraard een groot probleem. Wij verdedigen dat standpunt op juridisch vlak tegenover Europa en de Verenigde Staten. Ik hoop dat wij hiervoor de steun zullen krijgen van de heer Kotaite.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van de heer Jos Ansoms aan de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over "de dringende nood aan technologisch geavanceerde flitstoestellen" (nr. 9781)

03 Question de M. Jos Ansoms à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur "la nécessité urgente de disposer de flashes de technologie de pointe" (n° 9781)

03.01 Jos Ansoms (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, de regering Verhofstadt zegt nu al 3 jaar dat verkeersveiligheid een topprioriteit is. Welnu, elk verkeersveiligheidsbeleid begint met het doen naleven van de bestaande verkeersregels, wat controle veronderstelt. Uw modelstaat slaagt er echter niet in om de meest eenvoudige verkeersregels te controleren. Politiediensten kopen flitsapparaten, maar moeten maandenlang wachten alvorens zij gehomologeerd of geijkt worden, door gebrek aan personeel op Economische Zaken. Als zij dan in gebruik worden genomen, functioneren die apparaten de helft van de tijd niet of zij registreren foutief. Als zij dan goed functioneren, moeten zij worden ingesteld op 160 kilometer per uur, omdat de politiediensten of Justitie de duizenden processen-verbaal niet kunnen verwerken. Dat is de situatie in dit land. Ik vind dit een pure schande. U bent mede verantwoordelijk. u bent een

02.03 Willy Cortois (VLD): La décision du gouvernement n'est donc plus remise en question. Tel serait également le point de vue des instances européennes. Sur quoi portent dès lors les négociations avec les Etats-Unis?

02.04 Isabelle Durant, ministre: Le gouvernement belge considère la décision comme définitive et la défendra vis-à-vis des instances européennes et des Etats-Unis.

03.01 Jos Ansoms (CD&V): Voilà trois ans déjà que le gouvernement Verhofstadt affirme que la sécurité routière est une priorité majeure. Il convient donc d'organiser des contrôles. Or, sa politique en la matière est un échec et il ne parvient même pas à contrôler le respect des règles élémentaires de la circulation. Les services de police achètent des radars et doivent ensuite attendre l'étalonnage de ces appareils pendant des mois. Lorsqu'ils sont

van de grootste verantwoordelijken voor deze schandalige toestand. U kunt er immers voor zorgen dat er ook in ons land moderne apparaten in gebruik worden genomen: flitsapparaten die digitaal werken, flitsapparaten waarop radarverklippers geen effect hebben, flitsapparaten die meer kunnen controleren dan enkel door een rood licht rijden. Al deze apparatuur is op de markt en wordt gebruikt in Duitsland, in Nederland en in Oostenrijk, maar bij ons kan dat niet. Waarom is dat zo? Omdat u geen uitvoeringsbesluit hebt getroffen om deze apparatuur te gebruiken. Mijn vraag is dan ook kort en duidelijk. Werkt u aan een koninklijk besluit om dergelijke moderne apparatuur ook mogelijk te maken in ons land? Zo ja, wanneer mogen wij dat dan verwachten?

03.02 Minister **Isabelle Durant**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Ansoms, ik geef u twee antwoorden. Voor de onbemande camera's gaat het dus om een uitbreiding van de overtredingen die kunnen worden vastgesteld. Dit koninklijk besluit werd genomen en is begin juli naar de Raad van State verzonden en ik verwacht antwoord de volgende weken. Dit dateerde van begin juli en ik verwacht advies van de Raad van State. Daarna volgt de fase van publicatie en daarop wacht ik dus voor de uitvoering.

Een tweede punt zijn de nieuwe digitale camera's. Die vallen onder de bevoegdheid van mijn collega van Economische Zaken. De meerderheidspartners hebben zijn koninklijk besluit betreffende de beveiliging van de opslag, de verwerking en de verzending van elektronische gegevens van meetwerktuigen reeds voor het reces voor een eerste maal besproken. Er werd mij beloofd dat het dossier snel zou worden afgewerkt; het was wachten op het advies van de Raad van State en de bespreking in de Ministerraad. Ik hoop dat we de situatie zo snel mogelijk zullen kunnen verbeteren, enerzijds door een uitbreiding van de overtredingen die door de bestaande camera's kunnen worden vastgesteld en anderzijds door de installatie van nieuwe digitale camera's, die beter zouden zijn. Ik hoop dat het federale overleg zal uitmonden in een koninklijk besluit met betrekking tot het in gebruik nemen van deze betere apparaten met het oog op een meer efficiënte controle.

03.03 **Jos Ansoms** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de vice-eerste minister klinkt weinig overtuigend. Ze verwacht in de komende weken een advies van de Raad van State en ze denkt dat de minister van Economische Zaken een en ander gaat doen. Is ze niet beschaamd om na drieëneenhalf jaar ministerschap een dergelijk antwoord te moeten geven? Het moet afgelopen zijn met beloftes te maken en de mensen illusies voor te houden. Naar aanleiding van de Staten-Generaal van februari jongstleden stelde de regering dat Economische Zaken niet genoeg personeel heeft voor de controle van de apparaten en dat bijkomend personeel zou worden aangeworven. Het is nu september en er is nog niets gebeurd. Ik verwacht dat het ook ditmaal bij beloftes en illusies zal blijven.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

04 Question de M. Serge Van Overtveldt au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable sur "une politique commune du pétrole esquissée par l'Union européenne" (n° 9782)
04 Vraag van de heer Serge Van Overtveldt aan de staatssecretaris voor Energie en Duurzame

enfin étalonnés, il apparaît souvent qu'ils ne fonctionnent pas ou alors ils sont réglés pour ne fonctionner qu'à partir de 160 km/h, sans quoi la police et la justice ne seraient pas en mesure de traiter l'énorme quantité de procès verbaux. C'est scandaleux.

En Belgique, les appareils numériques peuvent être utilisés tout aussi bien que chez nos voisins. Ils sont aisément disponibles sur le marché mais en Belgique on attend encore les arrêtés d'exécution. Quand l'arrêté royal sera-t-il enfin pris?

03.02 **Isabelle Durant**, ministre: Nous oeuvrons à l'extension des possibilités d'utilisation des appareils. L'arrêté royal a été transmis pour avis au Conseil d'Etat.

Pour ce qui est des instruments de mesure et de leur contrôle, la compétence appartient au ministère des Affaires économiques. Cette question a déjà fait l'objet de concertations entre les partenaires fédéraux avant les vacances.

Le Conseil d'Etat rendra un avis. J'espère pouvoir modifier la situation actuelle le plus rapidement possible en augmentant le nombre de caméras et en élargissant les possibilités d'utilisation.

03.03 **Jos Ansoms** (CD&V): Voici une fois de plus des promesses guère convaincantes. Vous êtes au pouvoir depuis trois ans et demi et vous continuez à ne nous faire que des promesses creuses. La balle est dans le camp du ministère des Affaires économiques et du Conseil d'Etat. Pour la énième fois, vous prenez des engagements sans passer réellement à l'acte.

Ontwikkeling over "een gemeenschappelijk aardoliebeleid van de Europese Unie" (nr. 9782)

(La réponse sera fournie par la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports.)
(Het antwoord zal worden verstrekt door de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer.)

04.01 Serge Van Overtveldt (MR): Ma question fait suite à l'article paru ce matin dans le journal "Le Soir" concernant la gestion des stocks pétroliers et gaziers. La Commission européenne a adopté hier deux propositions de directives visant à assurer une gestion coordonnée des stocks pétroliers et gaziers. Cette initiative, vous en conviendrez madame la ministre, prend tout son sens aujourd'hui étant donné l'évolution des prix pétroliers face à la conjoncture internationale. Je vous rappellerai que, l'année dernière, certaines mesures avaient été prises à l'égard des pétroliers afin d'obtenir une intervention de leur part. Cette gestion coordonnée nécessitera une grande concertation et un dialogue accru avec l'ensemble des personnes concernées.

Dès lors, comment allons-nous faire pour entamer ce dialogue, pour avoir un accès en permanence au pétrole et obtenir un prix raisonnable? J'ai une question plus directe à M. Deleuze et je fais référence à l'ensemble des positions qu'il a prises au sujet des prix pétroliers. Il nous dit très clairement qu'il n'a pas envie que les prix du pétrole soient trop bas parce que cela empêcherait toute une série de réflexions relatives à la mobilité. J'aurais aimé qu'il nous précise ce qu'est pour lui un prix correct ainsi que toutes les mesures envisagées pour gérer au mieux les stocks pétroliers, sans être obligé de prendre les mesures adoptées l'année précédente à l'égard des pétroliers en Belgique.

04.02 Isabelle Durant, ministre: Je vous réponds donc au nom de mon collègue Olivier Deleuze. Il est évidemment favorable à toutes les mesures raisonnables prises au niveau de l'Union européenne ou de l'Agence internationale de l'énergie afin de renforcer la sécurité d'approvisionnement en matière d'énergie.

Il se réjouit de ce que la Commission européenne ouvre ce débat mais elle ne fait que l'ouvrir et, avant de prendre position, il attendra bien sûr les textes officiels de la Commission dans le cadre de son droit d'initiative. Il faut savoir aussi qui prend la décision d'intervenir sur le marché, dans quelles conditions et quel est l'effet d'une telle décision sur les prix.

J'élargis quelque peu le propos: l'option n'est certainement pas de ne pas souhaiter cette diminution pour encourager des comportements écologiques. Nous savons que le prix du pétrole a posé problème dans pas mal de domaines, tant dans celui du transport que tout simplement auprès des consommateurs. Il s'agit surtout d'examiner la proposition de la Commission déposée sur la table et de définir quels sont les leviers d'action sur le marché des prix pétroliers.

C'est une réponse un peu courte mais elle est prématurée dans la mesure où nous ne connaissons pas encore les textes officiels de la Commission.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Vraag van de heer Dirk Pieters aan de minister van Financiën over "het niet-tijdig terugbetalen van belastingen" (nr. 9783)

05 Question de M. Dirk Pieters au ministre des Finances sur "le remboursement tardif des impôts"

04.01 Serge Van Overtveldt (MR): Gisteren heeft de Europese commissie twee voorstellen van richtlijn in het vooruitzicht gesteld over het beheer van de petroleum- en gasvoorraden. Dat is ook nodig, rekening houdend met de voorspelbare evolutie van de petroleumprijs die samenhangt met de internationale context. De toepassing van die maatregelen kan niet zonder ruim overleg. Hoe zullen we de dialoog met de verschillende spelers op het getouw zetten en hoe zullen we ervoor zorgen dat petroleum voor iedereen beschikbaar blijft voor een redelijke prijs? De heer Deleuze heeft verklaard dat hij geen voorstander is van een lage petroleumprijs, die immers zou verhinderen dat men 'een bepaalde richting zou inslaan'. Op welke manier gaat hij zorgen voor een correcte prijs?

04.02 Minister Isabelle Durant: De heer Deleuze staat positief tegenover maatregelen die de bevoorrading veilig stellen en is dus blij dat de commissie dit debat op gang brengt. Bedoeling is niet een milieuvriendelijke houding aan te moedigen, maar wel na te gaan wat de commissie precies voorstelt en hoe dat de prijzen beïnvloedt.

Deze vraag komt dus wat te vroeg, want we wachten nog op de voorstellen van de Commissie.

(n° 9783)

05.01 Dirk Pieters (CD&V): Mijnheer de minister, dit jaar hebben een 600.000-tal belastingplichtigen recht op de terugbetaling van te veel betaalde belastingen voor het inkomensjaar 2000, aanslagjaar 2001. Volgens de media – en u hebt het ook bevestigd – heeft ongeveer een vierde onder hen, dus minstens 150.000 mensen, het geld niet tijdig teruggekregen. Meer bepaald: zij hebben het niet voor 1 september op hun rekening aangetroffen. Het systeem heeft dus gefaald. Dat roept uiteraard een aantal vragen op.

Mijnheer de minister, ten eerste, wil ik vernemen om welk globaal bedrag het gaat? Dat is belangrijk. Wij hebben die parameter nodig om te kunnen ramen wat de extra kosten van deze nalatigheid voor de staatskas zullen zijn.

Ten tweede, wat is de oorzaak van de achterstand? Ligt het aan een informaticaprobleem? Is er een achterstand bij de informatisering van de diensten of moeten wij ervan uitgaan dat het om een personeelsprobleem gaat? Het probleem rijst opnieuw vooral in Brussel. Het is geweten dat het personeelsprobleem in Brussel zeer nijpend is. De personeelsbezetting is daar ondermaats. Collega Leterme heeft daar opnieuw aan herinnerd in het kader van de problematiek van de belastingcontroles. Het kan natuurlijk ook zijn dat u het probleem gedeeltelijk zelf gecreëerd hebt door de bedrijfsvoorheffing in 2000 onvoldoende correct te ramen. Wij hebben daarover al eerder gedebatteerd. Daardoor moeten nu natuurlijk veel meer mensen terugbetaald worden dan vroeger het geval was. Mijnheer de minister, welke van die drie is volgens u de belangrijkste oorzaak van de achterstand?

Ten derde, zal tegen eind september iedereen uitbetaald zijn? Of zal er ook in oktober nog een achterstand zijn?

Ten vierde, kunt u het Parlement bevestigen wat u in de krant gezegd hebt, te weten dat de wettelijke intresten automatisch aan de terugbetalingen zullen worden toegevoegd. Meer bepaald, hebben de mensen die begin september zijn uitbetaald ook reeds de wettelijke intrest voor die volledige maand gekregen?

Ten vijfde, en tot slot, stel ik de belangrijkste vraag, die toekomstgericht is. Wij zouden uiteraard niet graag te maken krijgen met een “dienst na verkoop”, om uw eigen woorden te gebruiken. Welke waarborg hebben de belastingplichtigen dat deze situatie zich in 2003 niet meer zal voordoen?

05.02 Minister Didier Reynders: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Pieters, eerst en vooral wil ik zeggen dat alles geregeld is. Er is geen probleem met de terugbetalingen. Ik heb terzake enkele cijfers voor u. Tegen eind augustus moesten wij ongeveer 440.000 terugbetalingen doen inzake directe belastingen. Dat was onze doelstelling. Er werden toen 273.000 terugbetalingen uitgevoerd. Het klopt dat er problemen waren voor 167.000 individuele terugbetalingen. Dat probleem is nu opgelost. De laatste terugbetalingen werden op 4 september 2002 uitgevoerd, dus met 4 dagen vertraging. Op 4 september was alles in orde.

Normaal gezien moeten wij voor die gevallen moratoriumintresten betalen, volgens artikel 418 en 419 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992. Ik geef enkele cijfers in verband met die moratoriumintresten. Wij moeten betalen vanaf minstens 5 euro per

05.01 Dirk Pieters (CD&V): Pour l'exercice d'imposition 2001, 600.000 contribuables ont eu droit à un remboursement. 150.000 personnes n'ont pas reçu leur argent à temps. Quel est le montant total qui n'a pas encore été versé? Combien cela coûtera-t-il au Trésor?

Quelle est la raison du retard? S'agit-il d'un problème informatique ou d'un manque d'effectifs? Ou encore, le ministre a-t-il mal évalué le précompte professionnel, de sorte qu'il faut désormais rembourser beaucoup plus de contribuables qu'auparavant? Pourquoi le problème est-il particulièrement grave à Bruxelles?

Tout le monde sera-t-il payé pour la fin septembre?

Les intérêts légaux seront-ils automatiquement ajoutés? Quelles garanties avons-nous que le problème ne se reproduira pas en 2003?

05.02 Didier Reynders, ministre: Tout est réglé. Parmi les 440.000 personnes concernées, 273.000 étaient remboursées à la fin du mois d'août. Les 167.000 personnes restantes ont été remboursées entre le 1er et le 4 septembre. Le retard a donc été de 4 jours maximum.

Le remboursement est réglé par les articles 418 et 419 du code des impôts sur les revenus 1992.

L'article 418-419 du CIR 1992

maand. Bij een bedrag van minder dan 5 euro moeten er geen moratoriumintrest betaald worden.

Het geldt automatisch voor alle bedragen van minstens 860 euro. Wij moeten verdergaan. Ik heb gevraagd iedereen die een vraag naar mijn administratie stuurt om moratoriuminteressen te krijgen, zo mogelijk een positief antwoord te geven. Volgens een evaluatie van mijn administratie moet er tot nu toe voor een bedrag van ongeveer 816.000 euro aan moratoriuminteressen betaald worden. Wij moeten rond 20 september tot een eindoplossing voor de terugbetalingen en de moratoriuminteressen komen. De terugbetalingen zijn op 4 september afgerond en de uitbetaling van de moratoriuminteressen moet rond 20 september gebeuren. Er zijn veel problemen met het materiaal, maar ook met de organisatie. Ik heb maatregelen gevraagd om problemen in 2003 te voorkomen. U weet dat wij het Coperfin-proces voortzetten en ik hoop dat het met de herstructurering van het hele departement mogelijk zal zijn om problemen in 2003 te voorkomen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Aan de orde is nu een reeks vragen aan de minister van Binnenlandse Zaken. De heer Duquesne is gewettigd afwezig, hij bevindt zich momenteel met de Conferentie in Denemarken. Ik vraag aan de collega's Tastenhoye, Mayeur, Delizée, Grauwels en Vandenhove of zij ermee akkoord gaan dat de heer Reynders antwoordt in plaats van de heer Duquesne. (*Instemming*)

06 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Guido Tastenhoye aan de minister van Binnenlandse Zaken over "de weigering van de Antwerpse OCMW-voorzitter om illegalen actief aan te sporen het land te verlaten" (nr. 9784)
- de heer Yvan Mayeur aan de minister van Binnenlandse Zaken over "het onverwacht gebruik van de OCMW's door het ministerie van Binnenlandse Zaken om mensen die illegaal in het land verblijven met het oog op hun uitzetting op te brengen" (nr. 9785)

06 **Questions jointes de**

- M. Guido Tastenhoye au ministre de l'Intérieur sur "le refus de la présidente du CPAS d'Anvers d'inciter activement les illégaux à quitter le pays" (n° 9784)
- M. Yvan Mayeur au ministre de l'Intérieur sur "l'utilisation abusive des CPAS par le ministère de l'Intérieur pour référer et interpeller les illégaux en vue de leur expulsion" (n° 9785)

(Het antwoord zal worden verstrekt door de minister van Financiën.)
(La réponse sera fournie par le ministre des Finances.)

06.01 **Guido Tastenhoye** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, de minister van Financiën zal dus in naam van de minister van Binnenlandse Zaken antwoorden? Als wij een goed antwoord krijgen, is dat geen probleem.

Ik zou graag de heer Koen Dassen, kabinetschef van de minister van Binnenlandse Zaken, citeren: "Antwerpen moet eindelijk maar eens beslissen wat het wil. Je kan niet én zeuren dat er te veel illegalen zijn én er niets willen aan doen." Wij zijn het natuurlijk volmondig eens met de heer Koen Dassen. Hij refereert aan het enorme illegalenprobleem, dat in alle grote steden van ons land – de jongste maanden in het bijzonder – de kop heeft opgestoken. Om daaraan iets te doen, heeft minister Duquesne voorgesteld dat de OCMW's, als zij kennis hebben van de aanwezigheid van illegalen – iets dat frequent voorkomt, want zij komen nogal eens langs voor voedselpakketten of medische verzorging – hen ertoe moeten aansporen om gebruik te maken van de remigratieprogramma's om terug te keren naar hun land van herkomst. Als zij dat weigeren, worden de OCMW's verzocht de gegevens van dergelijke illegalen aan Binnenlandse Zaken over te zenden.

prévoit quand des intérêts moratoires sont dus et une demande justifiée d'un contribuable sera toujours traitée positivement. Selon l'évaluation de mon administration, ces intérêts se chiffreront à 816.000 euros. Ce problème devra avoir été résolu le 20 septembre. Entre-temps, je prendrai des mesures pour éviter que nous soyons confrontés aux mêmes problèmes en 2003. Coperfin a un rôle important à jouer à cet égard.

06.01 **Guido Tastenhoye** (VLAAMS BLOK): Récemment, M. Koen Dassen, le chef de cabinet du ministre de l'Intérieur, a clairement indiqué qu'Anvers ne devait pas se plaindre de la présence d'étrangers en situation illégale tout en se gardant de réagir. Le ministre Duquesne a à présent invité le CPAS d'Anvers à inciter les clandestins à recourir à des programmes de retour. En cas de refus, le CPAS doit transmettre leurs coordonnées au cabinet de l'Intérieur, ce à quoi se refuse Mme De Concinck, présidente du CPAS d'Anvers. Les fonctionnaires sont toutefois tenus de signaler les délits à une instance supérieure. Comment le ministre va-t-il

De voorzitter van het OCMW van Antwerpen, mevrouw Monica De Coninck, weigert dat pertinent en zegt dat haar ambtenaren daaraan niet mogen meewerken. Iedereen weet dat ambtenaren – en eigenlijk alle burgers – als zij kennis hebben van een misdrijf – illegaal verblijf in ons land is nog altijd een misdrijf waarop straffen staan van 8 dagen tot 3 maanden – dat aan de overheid moeten melden. Zij gaat boven de wet staan en weigert daaraan mee te werken.

Ik wou de minister vragen hoe hij zijn voorstel in praktijk zal brengen en nukkige OCMW's, zoals dat van Antwerpen, ertoe zal aanzetten om deze maatregel uit te voeren. Fundamenteel rijst het probleem dat bij de actieve opsporing van illegalen de politie panden waarin zich illegalen bevinden, niet kan betreden. Dat komt omdat de onderzoeksrechter dan een huiszoekingsbevel moet afleveren. Voor dit enorme probleem zijn drie oplossingen, mijnheer de voorzitter.

Ofwel ontnemt u de onderzoeksrechter zijn bevoegdheid tot het afleveren van huiszoekingsbevelen voor het opsporen van illegalen en geeft u die bevoegdheid aan een gewone politierechter, ofwel verhoogt u de strafmaat tot bijvoorbeeld een jaar gevangenisstraf voor illegaal verblijf, zodanig dat de onderzoeksrechter wel een huiszoekingsbevel kan afleveren. U kunt ook verder gaan, zoals in Nederland, waar thans alle remmen zijn losgelaten en waar de huiszoekingsbevelen om illegalen op te sporen zonder meer werden afgeschaft, zodanig dat de politie, in geval zij vermoedt dat er zich in een pand illegalen bevinden, op eigen houtje kan optreden.

Mijnheer de minister, hoe zult u deze fundamentele problematiek aanpakken?

06.02 Yvan Mayeur (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, j'ai lu avec effarement que le chef de cabinet du ministre de l'Intérieur prévoyait un projet très choquant. Je vous dis tout de suite, monsieur le ministre, que je ne suis pas l'alter ego du Vlaams Blok. Si c'est dans ce sens que vous comptez me répondre, la situation sera très compliquée.

Comme je le disais, le chef de cabinet du ministre de l'Intérieur prévoit un projet qui consiste à utiliser de façon abusive les travailleurs sociaux des CPAS en vue de repérer, identifier, arrêter et enfin expulser les illégaux qui bénéficient de l'aide médicale urgente dispensée par les CPAS.

Je vous saurais gré de bien vouloir transmettre le contenu de la question, ainsi que mes commentaires, au ministre de l'Intérieur ainsi qu'à son chef de cabinet. En effet, il y a des règles à respecter. M. Dassen dit d'ailleurs lui-même que les travailleurs sociaux doivent respecter le cadre légal. Il a raison de préciser que le cadre légal dans lequel les travailleurs sociaux évoluent est fixé notamment par l'article 57, §2, de la loi organique des CPAS, qui considère que l'aide médicale urgente est un droit pour les personnes qui se trouvent en situation d'illégalité, et ce notamment parce qu'il s'agit d'une intervention de type humanitaire.

Cela fait déjà quelques mois que les services sociaux et de santé nous informent que des personnes victimes de maladies graves ou contagieuses ne bénéficient plus de l'aide requise pour guérir ces pathologies. Pourtant, selon l'article 57, §2 de la loi organique des CPAS, ces personnes ont droit à une aide médicale urgente de la part des CPAS.

convaincre les CPAS indisciplinés de se conformer à sa directive?

La police ne peut procéder à des perquisitions dans des immeubles ou résident les illégaux sans mandat du juge d'instruction, ce qui entrave fortement la recherche active de clandestins. Je propose trois solutions: le juge de police est compétent pour délivrer ces mandats; la peine pour séjour illégal passe à un an, de sorte que le juge d'instruction peut délivrer un mandat de perquisition; le recours à un mandat de perquisition en pareil cas est supprimé. Qu'en pense le ministre?

06.02 Yvan Mayeur (PS): Ik heb een wetsontwerp gelezen van cryptominister van Binnenlandse Zaken Koen Dassen. Dit ontwerp maakt misbruik van de maatschappelijk werkers van de OCMW's door maatregelen te treffen die tot doel hebben illegalen op te sporen en dus uit het land te zetten. De maatschappelijk werkers moeten de organieke wet van het OCMW naleven. Volgens artikel 57 § 2 van deze wet hebben slachtoffers recht op dringende medische hulp, maar de slachtoffers krijgen deze hulp niet langer. De maatschappelijk werkers houden zich ook aan een ethische code, die in het strafwetboek is vastgelegd. Volgens deze code mogen er geen inlichtingen over deze mensen worden gegeven.

Dit wetsontwerp is dus aanstootgevend, maar ligt in de lijn van het kabinet van de heer Duquesne. Het probleem van de illegalen is niet het probleem van de gemeenten en ook niet dat van de OCMW's. De maatschappelijk werkers of geneesheren moeten het

Par ailleurs, les travailleurs sociaux des CPAS respectent un certain cadre déontologique. Celui-ci est défini par l'article 458 du Code pénal qui prévoit que l'action des travailleurs sociaux est soumise au secret professionnel. Mais ce dernier n'est pas de pratique courante, loin de là. Pourtant la déontologie des services sociaux est très claire à ce sujet. La Commission de protection de la vie privée est d'ailleurs très vigilante en la matière. Il n'est pas question que l'on communique quelque renseignement que ce soit à un organisme de police au sujet d'un dossier social ou d'une personne qui a besoin de soins médicaux.

Le projet de M. Koen Dassen est donc très choquant. Je suis heureux de constater que la présidente du CPAS d'Anvers ne s'y est pas associée, contrairement à ce qui avait été annoncé. Selon la logique du chef de cabinet de M. Duquesne, et donc selon la sienne également, le rôle des assistants sociaux des CPAS a une importance primordiale en la matière.

Je répète au gouvernement tout entier que le problème des illégaux, des candidats réfugiés et des étrangers ne relève pas des communes, ni des CPAS. Il relève du département des relations internationales de la Belgique. Il revient au gouvernement fédéral de régler les problèmes qui concernent la coopération internationale de ce pays, y compris en ce qui concerne les ressortissants étrangers qui séjournent chez nous. Ces questions ne relèvent pas du niveau local. Ce n'est pas contre les communes qu'il faut se retourner pour résoudre des problèmes auxquels ni le ministère de la Justice, ni le ministère de l'Intérieur ou encore la police, qui a pourtant reçu de gros moyens à cet effet, n'ont trouvé de solution. Il leur revient de remédier à cette situation. Ce n'est pas la tâche des services sociaux, ni des médecins.

06.03 **Minister Didier Reynders:** Mijnheer de voorzitter, ik zal een kort antwoord geven in naam van mijn collega, de minister van Binnenlandse Zaken.

De minister van Binnenlandse Zaken is geen vragende partij voor zo'n ontwerp. Tot nu toe loopt een dergelijk experiment in één OCMW in Antwerpen en de minister vroeg hieromtrent een verslag.

Aussi, je peux confirmer à M. Mayeur qu'au vu des éléments qui figureront dans ce rapport, le ministre tirera des conclusions. Pour l'instant, il ne s'agit que d'une expérience qui a eu lieu dans un CPAS et ce, de manière très localisée. Je confirme que le ministre de l'Intérieur n'est pas demandeur en la matière.

06.04 **Guido Tastenhoye (VLAAMS BLOK):** Mijnheer de voorzitter, we vernemen hier, via de minister van Financiën, dat het helemaal geen vraag is van de minister van Binnenlandse Zaken om actief illegalen op te sporen. Hij is geen vragende partij.

06.05 **Minister Didier Reynders:** Er is een klein verschil.

06.06 **Guido Tastenhoye (VLAAMS BLOK):** Hij heeft toch een systeem voorgesteld aan het OCMW van Antwerpen, waarbij het OCMW dat kennis heeft van de aanwezigheid van illegalen, de illegalen er in eerste instantie toe zou aansporen om gebruik te maken van de bestaande reëmigratieprogramma's en, wanneer ze dat weigeren, de gegevens aan Binnenlandse Zaken zou bezorgen. Dat was toch het opzet?

niet oplossen. Het is de taak van de regering er op internationaal vlak iets aan doen.

06.03 **Didier Reynders, ministre:** Le ministre Duquesne n'est pas demandeur d'une généralisation par la voie d'un projet de loi de l'expérience anversoise à propos de laquelle il a demandé un rapport.

Ik antwoord nu op de vraag van de heer Mayeur. Het is een experiment, in één enkel OCMW; de minister van Binnenlandse zaken zal zelf zijn conclusies trekken en ik bevestig dat hij geen vragende partij daarvoor is.

06.04 **Guido Tastenhoye (VLAAMS BLOK):** Je note donc que le ministre de l'Intérieur n'est pas partisan d'un dépistage actif des illégaux.

06.06 **Guido Tastenhoye (VLAAMS BLOK):** Que pense-t-il des solutions que j'ai proposées? Et de mon observation essentielle selon laquelle le président d'un CPAS encourage ses employés à ignorer la loi? Il s'agit d'une

Nu verklaart u hier dat de minister geen vragende partij meer is. Dan snap ik er niets meer van! Op mijn vragen waarom er niet naar een systeem wordt gezocht om actief aan opsporing van illegalen te doen, waarbij ikzelf drie mogelijke denksporen heb voorgesteld, krijg ik totaal geen antwoord. De minister stuurt ons wel met een kluitje in het riet, zeggende dat hij geen vragende partij is en dat de OCMW's eindelijk werk zouden maken van de problematiek.

Mijn fundamentele opmerking blijft wel overeind: een voorzitter van het OCMW mag kennelijk zeggen dat zij haar ambtenaren verbiedt om, wanneer zij kennis hebben van een misdrijf – een illegaal verblijf is een misdrijf – dat aan de hogere overheden mee te delen. Hiermee plaatst zij en haar ambtenaren zich, per definitie, boven de wet. Mijnheer de minister, dat is een onduldbare toestand, waar we zeker werk van zullen maken, en wij zullen de problematiek in de commissie voort uitspitten.

06.07 Yvan Mayeur (PS): Monsieur le président, j'entends bien la réponse du ministre de l'Intérieur. Je suis néanmoins surpris des déclarations de son chef de cabinet et j'ignore qui contrôle qui dans ce ministère. Cela change constamment. En effet, selon "De Morgen" du 6 septembre dernier, il convoquera Mme la présidente du CPAS d'Anvers à Bruxelles pour lui expliquer en dehors de la présence des médias la manière dont le système fonctionnera et qu'il ne laissera pas tomber ce projet. Il conviendrait d'inviter ce monsieur à adopter un tout autre comportement et à respecter, comme il le dit, le souhaite et le conseille à tout le monde, les lois et les règlements qui font fonctionner cet Etat de droit.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

07 Question de M. Jean-Marc Delizée au ministre de l'Intérieur sur "l'organisation répétée de 'rave-parties' en Belgique" (n° 9786)

07 Vraag van de heer Jean-Marc Delizée aan de minister van Binnenlandse Zaken over "de vele 'rave-parties' in België" (nr. 9786)

(La réponse sera fournie par le ministre des Finances.)
(Het antwoord zal worden verstrekt door de minister van Financiën.)

07.01 Jean-Marc Delizée (PS): Monsieur le président, madame et messieurs les ministres, chers collègues, au début du mois de juin, j'avais interpellé le ministre de l'Intérieur en commission au sujet de l'organisation de rave-parties dans le Sud du pays. J'avais alors attiré son attention sur le fait que ce phénomène allait vraisemblablement s'amplifier, compte tenu de la réglementation fort stricte en vigueur en France en la matière. Et en effet, nous avons pu constater cet été que plusieurs rave-parties ont été organisées le long de la frontière franco-belge. La dernière en date a eu lieu à Cerfontaine le week-end dernier.

Dans le courant du mois de juillet, le ministre a organisé une conférence de presse au cours de laquelle il a durci le ton en disant que si les bourgmestres réagissaient, la police fédérale viendrait en renfort.

Je pense qu'il est temps d'avoir une réflexion d'ensemble sur ce phénomène de société. Je ne veux nullement diaboliser les participants aux rave-parties, mais il convient de souligner que l'organisation de telles soirées constitue une infraction. Il faut donc en tenir compte et y faire face.

situation inadmissible. Je reviendrai ultérieurement sur cette question.

06.07 Yvan Mayeur (PS): Ik begrijp het antwoord van de minister van Binnenlandse Zaken en ik moet toegeven dat de uitlatingen van zijn kabinetschef me verbazen. Hij zou de regels van onze rechtsstaat moeten leren naleven.

07.01 Jean-Marc Delizée (PS): Ik heb de minister van Binnenlandse Zaken erop gewezen dat er langs de Belgisch-Franse grens meer en meer rave parties worden georganiseerd. We moeten de bezoekers van dat soort festiviteiten niet in een al te negatief daglicht plaatsen, maar het is noodzakelijk aandacht te besteden aan het fenomeen in al zijn aspecten. We moeten ons afvragen welk soort maatregelen we best kunnen nemen en nagaan welke keuze de Franse overheid heeft gemaakt.

Het gaat om een dubbele problematiek. Er is een preventief aspect dat samenhangt met de

Monsieur le ministre, je voulais interroger le ministre de l'Intérieur sur les mesures qu'il avait prises dans ce domaine, notamment en matière de coopération avec les autorités françaises, en vue d'aider les pouvoirs locaux à faire face à ce phénomène.

Je voudrais souligner deux éléments. Premièrement, l'aspect préventif. A Paliseul, dans la province de Luxembourg, il y a eu une intervention préventive des autorités, celles-ci ayant été averties de l'organisation d'une telle soirée. Ne pourrait-on pas systématiser ce procédé par un travail des services de renseignement, en coopération avec les autorités françaises, en vue de permettre une action concertée entre les polices locales et la police fédérale?

Et deuxièmement, j'aimerais attirer votre attention sur la saisie du matériel utilisé. En France, le décret du 3 mai 2002 permet la confiscation du matériel ayant servi à commettre l'infraction. Chez nous, une telle disposition impliquerait une coopération avec les régions puisque c'est le service de la police de l'environnement de la Région wallonne qui est compétent pour constater l'infraction. Je voudrais donc demander au ministre de l'Intérieur d'avoir une concertation avec son collègue régional de manière à ce que la police de l'environnement de la Région wallonne puisse effectuer ces constats. Je suis persuadé que la saisie du matériel aurait un effet dissuasif qui ouvrirait la voie de l'efficacité dans ce dossier.

07.02 Didier Reynders, ministre: Monsieur le président, je ne suis pas expert en techno ou en break dance, mais j'ai sous les yeux une réponse du ministre qui, lui, l'est.

La réponse à la question de M. Delizée contient plusieurs points. Tout d'abord, les forces de l'ordre ou les autorités locales disposent déjà d'instruments de répression des diverses infractions qui peuvent être perpétrées à l'occasion de l'organisation d'une soirée, avec ou sans avertissement préalable des autorités. Les services de police peuvent donc non seulement constater les infractions, mais ils peuvent aussi pratiquer la saisie préventive d'objets dangereux. Il s'agit de saisies administratives aux termes de l'article 30 de la loi du 5 août 1992 sur la fonction de police.

Ensuite, en ce qui concerne la manière de réagir sur le plan local, le ministre de l'Intérieur a adressé, il y a quelques jours, une circulaire concernant les rave-parties aux autorités administratives et de police.

On peut bien entendu envisager de soumettre à réglementation ce genre de manifestation. Des autorisations préalables sont également envisageables. La circulaire insiste principalement sur la nécessité, d'une part, de recueillir des informations sur l'organisation qui va se mettre en place et, d'autre part, de faire parvenir le plus de renseignements possibles venant des différents acteurs concernés. Je retiens votre remarque concernant la police de l'environnement. Je signalerai à mon collègue l'intérêt d'une concertation en la matière. Le rôle de coordinateur dans ce domaine, en fonction de la circulaire, est confié au gouverneur de province. Dans ce cadre, une initiative a été prise par le gouverneur de la province de Namur.

En outre, le ministre de l'Intérieur a pris deux autres initiatives. L'une a consisté à attirer l'attention de son collègue de la Justice sur les mesures à prendre parfois en commun. L'autre – vous y faisiez allusion – a consisté à contacter son collègue français M. Nicolas Sarkozy pour tenter de collaborer, notamment en matière d'échange d'informations.

structurele invoering van een inlichtingendienst waarin de Belgische en Franse overheid samenwerken. Daarnaast is er een ontradend aspect dat te maken heeft met het in beslag nemen van het materiaal dat werd gebruikt bij het plegen van het strafbaar feit. Die maatregelen vergen overleg tussen de gewesten. Ik vraag dan ook dat de minister van Binnenlandse Zaken de nodige aandacht zou besteden aan deze problematiek.

07.02 Minister **Didier Reynders**: We kunnen een aantal punten onder de aandacht brengen.

Ten eerste zou ik willen onderstrepen dat de wet van 05.08.1992 reeds een hele reeks middelen, die hoofdzakelijk van administratieve aard zijn, aanreikt waardoor preventief beslag mogelijk wordt.

Vervolgens wordt in de omzendbrief overwogen de voorafgaande toestemming in te voeren met het oog op het preventief aspect.

Ten slotte zou ik enerzijds willen opmerken dat ik de minister van justitie reeds op dit fenomeen heb gewezen en anderzijds dat wij reeds contact hebben opgenomen met onze Franse collega Nicolas Sarkozy om de reglementeringen ter zake in overeenstemming te brengen.

En effet, la réglementation est assez précise et peut entraîner des délocalisations d'organisations, déjà présentes dans d'autres domaines.

07.03 Jean-Marc Delizée (PS): Monsieur le président, je souhaite remercier M. le ministre pour les réponses communiquées par son collègue de l'Intérieur. Pour les petites communes, se pose le problème des moyens humains pour faire face à ce type de soirée. Les infractions peuvent être poursuivies.

Vous parlez d'objets dangereux... Il s'agit d'un public relativement pacifique et respectueux de l'environnement. Dès lors, le problème ne se situe pas à ce niveau-là. Je prends bonne note de l'existence d'une circulaire. A mes yeux, inviter les communes à adopter des règlements de police lorsqu'ils n'existent pas est une bonne chose. Il y a effectivement cette initiative du gouverneur de la province de Namur qui pourrait être prise dans d'autres communes.

Enfin, je souhaite signaler qu'à la suite de cette soirée à Cerfontaine, des altercations ont eu lieu entre des riverains et des jeunes "raveurs" avec des actes de violence. Ainsi, je pense qu'il faut essayer d'éviter que les choses ne dégénèrent si on veut vraiment assurer une sécurité, une sérénité dans les villages visités par ces organisations.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Kristien Grauwels aan de minister van Binnenlandse Zaken over "de bestelling van P90-wapens" (nr. 9787)
- de heer Ludwig Vandenhove aan de minister van Binnenlandse Zaken over "het superwapen P90" (nr. 9788)

08 Questions jointes de

- Mme Kristien Grauwels au ministre de l'Intérieur sur "la commande d'armes P90" (n° 9787)
- M. Ludwig Vandenhove au ministre de l'Intérieur sur "la "superarme" P90" (n° 9788)

(Het antwoord zal worden verstrekt door de minister van Financiën.)
(La réponse sera fournie par le ministre des Finances.)

08.01 Kristien Grauwels (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, ik wenste minister Duquesne te ondervragen over deze problematiek. Ik neem echter aan dat minister Reynders ook betrokken partij is bij een aankoop van wapens en mede op de hoogte is van deze beslissing.

Mijnheer de minister, de bestelling van de P90-wapens hebben we moeten vernemen via de media. Dit doet vragen rijzen. Een aantal daarvan wens ik aan u voor te leggen.

Ten eerste, het was niet meteen duidelijk wie aandrang op deze aankoop en voor wie de wapens bedoeld waren. In het journaal kregen we te horen dat de commissaris van Luik vragende partij was. Klopt dit bericht? Wel men alleen op die vraag ingaan? Over hoeveel wapens gaat het? Wat is de kostprijs per stuk? Wat is het bedrag van de totale levering? Is er sprake van een partiële bestelling? Wat is de geplande leveringstermijn?

Een tweede reeks vragen handelt over de manier waarop de bestelling werd geplaatst. Was de bestelling het gevolg van een behoeftestudie? Hoe werd dit geformuleerd? Waarom is de minister van oordeel dat dit wapen het best voldoet aan de vraag?

07.03 Jean-Marc Delizée (PS): Ik zou willen opmerken dat de kleine gemeentes onvoldoende middelen hebben voor dit soort evenementen.

Wat het beslag betreft moet worden benadrukt dat het betrokken publiek in het algemeen respect heeft voor de omgeving en weinig gevaarlijk is.

Toch zijn er vorig weekend dispuuten geweest tussen de deelnemers van de 'rave party' en de buurtbewoners. We moeten ervoor zorgen dat dit niet uit de hand loopt.

08.01 Kristien Grauwels (AGALEV-ECOLO): J'avais adressé mes questions au ministre de l'Intérieur mais je suppose que le ministre des Finances connaît l'affaire tout aussi bien, dans la mesure où il est également concerné.

Nous avons appris par la presse la commande d'armes P90. A qui ces armes sont-elles destinées? De combien d'armes s'agit-il? Quel en est le coût unitaire et le coût global? Dans quels délais la livraison doit-elle avoir lieu?

Dans quelles conditions la commande a-t-elle été passée? A-t-on procédé à une étude des besoins? La procédure normale n'a pas été suivie: le bureau

Een derde reeks vragen heeft betrekking op de procedure. De bevoegde commissie bij de federale politie die zich buigt over aankopen, in casu het bureau dat zich bezighoudt met het aankopen van wapens bleek tot op heden niet geïnformeerd te zijn over een geplande koop. De procedure werd niet gevolgd. Meer zelfs, er werd geen aanvraag ingediend. Mijnheer de minister, heeft uw departement op voorhand zijn akkoord verleend om deze aankoop te financieren? Heeft men een andere dan de gebruikelijke procedure gevolgd?

Een volgend punt heeft betrekking op de munitie. Volgens de informatie die ik heb ingewonnen gebruiken de special forces van het leger deze wapens. De bijbehorende munitie mag door het leger echter niet worden gebruikt wegens het destructieve karakter ervan. Vanaf het moment dat de kogel het lichaam binnendringt, begint de kogel te tolleren zodat hij een ravage aanricht die verdergaat dan het neutraliseren van een vijand.

Mijnheer de minister, de mededeling inzake de aankoop van P90-wapens roept heel wat vragen op. Ik heb er alle vertrouwen in dat u ons alle antwoorden zult verstrekken.

08.02 **Ludwig Vandenhove** (SP.A): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik sluit me aan bij de vragen van de vorige spreker. Mijn vragen hebben niet zo zeer betrekking op de technische kant van de zaak, maar veeleer op de manier waarop het bericht in de media is gekomen.

Als ik het goed begrepen heb geeft het bericht geen details over welke zones het gaat. In welke zones zal men deze wapens inzetten? Is het de bedoeling deze wapens alleen te gebruiken in Namen en Luik? Zal men ze alleen in grote steden inzetten, of zal men ze in alle lokale politiezones gebruiken? Mocht dit laatste het geval zijn, werd er reeds nagedacht over de specifieke opleiding van de politiemensen die met deze wapens moeten omgaan? Wie zal dat betalen? Over de kostprijs van de politiehervorming – een debat dat ik geenszins wil heropenen – werden reeds veel vragen gesteld. Wie zal echter de opleiding betalen? Neemt de federale overheid dit voor haar rekening of moeten de betrokken politiezones zelf opdraaien voor de kosten van de opleiding?

Ik ga akkoord met de minister van Binnenlandse Zaken dat misdaad op de meest efficiënte manier moet worden bestreden. Werd de optie overwogen de speciale eenheden van de federale politie die op dit ogenblik reeds over deze wapens beschikken met mankracht uit te breiden in plaats van meer politiezones met deze wapens uit te rusten? Dat zou mijns inziens een goed alternatief zijn.

08.03 **André Smets** (cdH): Monsieur le président, je conseille aux amis écologistes de lire aujourd'hui "Le Monde" en page 6, où l'on peut trouver ce qui suit: "Les témoignages abondent sur les razzias menées par les militaires, tirs aveugles contre des civils depuis des hélicoptères, emprisonnements arbitraires, cas de tortures, exécutions sommaires, (...)". Il ne faut pas rigoler. Si des informations sont données, les voilà!

08.04 Minister **Didier Reynders**: Mijnheer de voorzitter, ik heb enkele antwoorden geformuleerd in verband met de vragen over de P90-wapens.

Eerst en vooral kwam de vraag in verband met de P90-wapens vanuit het anti-banditismepeloton van de lokale politie Luik. Zij zijn tot nu toe de enigen die bij de minister van Binnenlandse Zaken een dergelijk verzoek hebben ingediend. Mijnheer Vandenhove, het is normaal dat er

d'acquisitions de la police fédérale n'a pas été informé. Le département des Finances a-t-il marqué son accord pour le financement? Une autre procédure a-t-elle été suivie?

Quelles munitions seront-elles employées pour ces armes? Les munitions destinées normalement à ces armes ne peuvent même pas être utilisées par les forces spéciales, eu égard à leur caractère destructeur.

08.02 **Ludwig Vandenhove** (SP.A): Quelles zones ont-elles passé une commande? Une formation spécifique sera-t-elle prévue? Qui répondra du financement de cette formation et de l'ensemble du projet?

A-t-on envisagé de n'étoffer que les effectifs des unités spéciales qui disposent déjà de ces armes? Ce serait tout de même plus sensé que de fournir des armes lourdes de ce type à des corps de la police locale.

08.04 **Didier Reynders**, ministre: La seule demande d'achat d'armes de type P-90 émanait du peloton de lutte contre le banditisme de la police locale de Liège. Les coûts sont intégralement à charge de la zone de police concernée. Une procédure doit être suivie: nous

een financiële last aan verbonden is die op rekening komt van de betrokken zone, hier de lokale politiezone van Luik. Dat is de normale gang van zaken.

Er is, ten tweede, een procedure aan de gang en dus moeten we het advies afwachten van een commissie binnen de federale politie voor een eindbeslissing. Normaal gezien moet de minister van Binnenlandse Zaken einde september een advies ontvangen. De betrokken minister zal dus een antwoord formuleren nadat hij dat advies heeft verkregen. Dienaangaande kan ik misschien nog een tekst voorlezen van de hand van de minister van Binnenlandse Zaken om alvast een eerste reactie te geven. Ik citeer: "Ik moet u meedelen dat ik persoonlijk dit voorstel gunstig onthaal in die mate dat het slechts een zeer beperkt aantal specifiek getrainde personeelsleden betreft die uiteraard – daarover ging uw vraag – "opgeleid zullen worden in het gebruik van dit wapen". We wachten dus op het advies van de bevoegde commissie waarna de eindbeslissing van de minister van Binnenlandse Zaken in verband met de enige vraag van het anti-banditismepeloton van de lokale politie Luik wordt verwacht.

08.05 Kristien Grauwels (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, ik had een hele reeks vragen gesteld waar ik niet meteen een duidelijk antwoord op heb gekregen. Ik zal ze nog eens aan minister Duquesne stellen.

Een ding is zeker: er is blijkbaar al een beslissing genomen en een keuze gemaakt zonder het advies af te wachten van de bevoegde commissie. Dat is toch een eigenaardige werkwijze indien men een adviescomité ernstig wil nemen. Het is mij bekend dat de gespecialiseerde eenheden totnogtoe gebruik maken van die wapens. Hierdoor blijft de vraag of deze eenheden worden uitgebreid. Zullen ze meer wapens nodig hebben dan tot nu gebruikelijk is?

Het antwoord op de vraag over de munitie en het effect ervan is ook niet onbelangrijk. Die wapens worden als een soort defensief wapen bij anti-banditisme-activiteiten ingezet. Ik denk dat het gebruik ervan toch wel gevaarlijk is wanneer de bevolking in de buurt is. Indien dat wapen over een dergelijke slagkracht beschikt, dan lijkt me dat toch bedenkelijk. Zelfs kogelvrije vesten volstaan niet.

08.06 Ludwig Vandenhove (SP.A): Mijnheer de voorzitter, ik wil de minister bedanken voor zijn duidelijkheid en voor het krantenbericht. We weten nu dat het over een politiezone gaat en dat is toch belangrijk.

Ik zal dat in de commissie voor de Binnenlandse Zaken samen met de bevoegde minister bekijken. Afhankelijk van het aantal vragen vanuit de politiezones bestaat mijn suggestie erin om de federale politie, die deze opdrachten al uitvoert, verder met mankracht uit te breiden zodanig dat de specialisatie gebeurt daar waar ze nodig is. Dat is echter een zaak voor de minister van Binnenlandse Zaken.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 Vraag van mevrouw Leen Laenens aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de terdoodveroordeling van Amina Lawal in Nigeria" (nr. 9777)

09 Question de Mme Leen Laenens à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "la condamnation à mort d'Amina Lawal au Nigéria" (n° 9777)

(Het antwoord zal worden verstrekt door de minister toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken, belast met Landbouw.)

attendons l'avis de la commission compétente. Il doit être rendu ce mois-ci. Ensuite, le ministre de l'Intérieur prendra une décision définitive.

Le ministre Duquesne fait savoir qu'il est personnellement en faveur du projet. Les armes sont destinées à un nombre limité de membres du personnel ayant subi un entraînement spécifique et qui suivront par ailleurs une formation complémentaire.

08.05 Kristien Grauwels (AGALEV-ECOLO): J'ai posé plusieurs questions, mais je n'ai pas reçu de réponses claires. Je tenterai de nouveau ma chance en commission de l'Intérieur.

Il est étrange que la décision ait été prise sans attendre l'avis du comité prévu à cet effet. En outre, je n'ai pas compris si les unités qui utilisent les armes seront étoffées. Enfin, je m'inquiète de la sécurité de la population – les munitions pouvant manifestement avoir un effet dévastateur.

08.06 Ludwig Vandenhove (SP.A): Je traiterai plus amplement de cette question en commission de l'Intérieur. N'est-il pas préférable d'étendre davantage les tâches de la police fédérale, de sorte qu'elle puisse intervenir où cela s'avère nécessaire.

(La réponse sera fournie par la ministre adjointe au ministre des Affaires étrangères, chargée de l'Agriculture.)

09.01 Leen Laenens (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik grijp terug naar een resolutie die wij hier op 7 maart unaniem hebben goedgekeurd. Die resolutie vraagt de regering om bij de autoriteiten van de federale republiek Nigeria, en in het bijzonder van de bondsstaat Sokoto, aan te dringen op gratie voor mevrouw Safiya Hussein en op de afschaffing van de gerechtelijke bepalingen die ingaan tegen de fundamentele mensenrechten. Het is met pijn in het hart, maar des te meer onderstreept dat het belang ervan, dat wij die resolutie aangrijpen om het volgende te vragen.

Ten eerste, wat heeft de regering terzake al ondernomen?

Ten tweede, naar aanleiding van een nieuwe zaak, met name de veroordeling van Amina Lawal, vragen wij ons af hoe wij internationaal de druk kunnen verhogen, zodat de mensenrechten, die door de staat Nigeria als dusdanig ook geratificeerd zijn, de sharia overstijgen die toch in twaalf noordelijke staten van Nigeria terug werd ingesteld, met de gekende gevolgen.

Destijds werd vanuit Amnesty International een actie opgestart, waarop meer dan 600.000 mensen intekenden. Vandaag is dat opnieuw het geval. De Nigeriaanse minister van Justitie zelf heeft al gezegd dat hij die beslissing veroordeelt en dat hij bijstand zal verlenen aan mevrouw Amina Lawal. Dat is volgens mij toch wel een merkwaardig staaltje van de manier waarop in bepaalde landen met de mensenrechten wordt omgegaan.

09.02 Minister Annemie Neyts: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, mevrouw Laenens, ik wil u het volgende meedelen. Na de veroordeling van mevrouw Hussein in eerste aanleg tot die gruwelijke straf, zijn er ook vanuit de Europese Unie acties ondernomen tegenover de federale republiek van Nigeria om ervoor te zorgen dat die straf in hoger beroep gewijzigd zou worden. U weet dat dit ook het geval is geweest.

Nu is er een nieuwe veroordeling van een tweede persoon, mevrouw Lawal. Wij zullen, zoals dat gebeurd is in het geval van mevrouw Hussein, inderdaad opnieuw tussenbeide komen bij de Nigeriaanse federale autoriteiten. Dat zal echter op een discrete manier gebeuren, ten minste in de eerste fase, dus zonder veel publiciteit en ook zonder ons te concentreren op de naam van die persoon. De reden daarvoor is de volgende. Alle personen die ons raad hebben gegeven, onder meer associaties van vrouwelijke juristen en andere internationale juristen die zich met die zaak bezighouden, dringen er bij ons op aan dat wij de onafhankelijkheid van juridische instanties in Nigeria zouden respecteren. Zoniet zou de druk die op hen publiekelijk wordt uitgeoefend hen nog kunnen sterken in het strak toepassen van bepaalde principes. In een eerste fase zullen wij dus discreet optreden.

Mocht die démarche geen positief resultaat hebben, zijn er vervolgens, binnen de federale structuur van Nigeria, nog drie bijkomende stappen mogelijk.

De Europese Unie volgt dat met de allergrootste aandacht. Zij heeft als hoofddoel om die vrouwen te redden van de uitvoering van die verschrikkelijke straf. De omzetting van die straf is onze hoofdbekommernis. Daarnaast wordt, via alle geëigende kanalen, aan de federale autoriteiten in Nigeria inderdaad duidelijk gemaakt hoezeer hun interpretatie van de sharia de internationale stand van het land

09.01 Leen Laenens (AGALEV-ECOLO): Le gouvernement va-t-il, comme il l'a déjà fait sur la base d'une résolution, plaider pour que Amira Lanai, condamnée à mort par lapidation au Nigeria en vertu de la charia, soit graciée? Quelles initiatives le gouvernement peut-il encore prendre? Comment la communauté internationale pourrait-elle faire pression sur les autorités nigérianes? Le ministre nigérian de la Justice a déjà condamné la décision de la Cour.

09.02 Annemie Neyts, ministre: Le gouvernement a pris des initiatives dans l'affaire précédente et en fera autant cette fois. Afin de ne pas provoquer le pouvoir judiciaire nigérian indépendant, notre action sera, dans un premier temps, discrète et générale et ne se focalisera donc pas sur l'affaire Lanai. L'on peut ensuite encore envisager trois autres étapes.

L'Union européenne suit cette affaire attentivement. Notre souci premier est de sauver la vie de cette femme. Notre second objectif est de faire comprendre aux autorités nigérianes que l'application de la charia nuit à l'image du pays et est contraire aux droits de l'homme.

schade toebrengt en, vanzelfsprekend, daarenboven ook niet in overeenstemming is met de mensenrechten.

09.03 Leen Laenens (AGALEV-ECOLO): Mevrouw de minister, u zegt het duidelijk. Het gaat niet alleen om de zaak van Amina Lawal. Het gaat om alle Amina's. Geregeld komt een geval zoals dit naar boven. Ik wil u ook niet onthouden dat in Johannesburg de eindconclusie over de reproductieve rechten van de vrouwen bijna is afgesprongen. Die discussie zou trouwens geen discussie meer mogen zijn, want er bestaan internationale afspraken dat de mensenrechten boven de culturele en religieuze rechten gaan. Ik hoop dan ook dat de Europese Unie het debat bij de Verenigde Naties op gang trekt en dat de mensenrechten boven de culturele en religieuze rechten staan zodat in een rechtsstaat – Nigeria wil zichzelf toch een rechtsstaat noemen – dit soort zaken niet meer kan gebeuren. Om dit alles kracht bij te zetten, hebben wij in dit Parlement naar aanleiding van deze concrete zaak een nieuwe resolutie ingediend. Wij zullen dat onderwerp zeker niet loslaten.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

10 Question de M. Josy Arens à la ministre adjointe au ministre des Affaires étrangères, chargée de l'Agriculture, sur "l'augmentation de la franchise concernant les dégâts causés aux forêts par les scolytes" (n° 9789)

10 Vraag van de heer Josy Arens aan de minister toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken, belast met Landbouw, over "de stijging van de franchise met betrekking tot de schade die spintkevers aan de bossen veroorzaken" (nr. 9789)

Le **président**: Vous n'avez pas amené d'instrument?

10.01 Josy Arens (cdH): Monsieur le président, je peux l'amener la prochaine fois car je crois que c'est indispensable quand on voit l'évolution de ce dossier.

Madame la ministre, j'espérais aujourd'hui pouvoir vous féliciter et vous remercier pour l'évolution de ce dossier d'indemnisation des communes et des propriétaires de bois concernant les dégâts provoqués par les scolytes. Mais je me suis aperçu que le 16 juillet dernier, a été publié au Moniteur belge un arrêté qui ne concerne pas seulement les dégâts aux forêts mais qui concerne l'évolution globale du Fonds des calamités agricoles et qui porte la franchise de ce Fonds des calamités de 2 à 30%, si j'ai bien lu, et à 20% pour les zones défavorisées.

Premièrement, je voudrais connaître la raison de cette décision.

Ensuite, je voudrais savoir si vous avez demandé l'avis du conseil d'Etat. Si oui, quel est-il?

Troisièmement, je me pose des questions sur la légalité de cette mesure.

Quatrièmement, où en sommes nous au niveau de la procédure? Pour être indemnisé, il faut d'abord qu'un arrêté royal soit rédigé, il faut l'accord du ministre du Budget, il faut la consultation des régions, il faut le passage en conseil des ministres, il faut l'avis du Conseil d'Etat, il faut l'accord de l'Europe, il faut l'arrêté ministériel fixant les modalités et puis on passe le relais aux provinces pour organiser l'indemnisation concrète. Je souhaite savoir où nous en sommes dans cette énorme procédure d'indemnisation.

09.03 Leen Laenens (AGALEV-ECOLO): Comme le dit le ministre, il ne peut s'agir uniquement de Mme Lanai, mais de toutes les femmes qui vivent une situation similaire. Dans un Etat de droit – ce que souhaite effectivement être le Nigeria – les droits de l'homme doivent primer les droits culturels et religieux, et j'espère que l'Union européenne lancera le débat sur la question aux Nations Unies. A la suite de l'affaire Lanai, nous avons déposé une nouvelle résolution.

10.01 Josy Arens (cdH): Ik hoopte de minister met de evolutie van het dossier betreffende de schadeloosstelling van eigenaars van door spintkevers aangetaste bossen te kunnen feliciteren, maar in het in het Belgisch Staatsblad van 16 juli gepubliceerde koninklijk besluit betreffende de globale evolutie van het fonds voor landbouwrampen wordt het eigen risico van 2 tot 30% opgetrokken (20% voor probleemgebieden). Waarom werd dat eigen risico opgetrokken? Werd terzake het advies van de Raad van State gevraagd? Is die maatregel wettelijk? Hoe zit het met de schadeloosstellingsprocedure?

J'espère avoir des réponses intéressantes. Sans cela, inévitablement, je reviendrai avec les appareils dans cette salle.

Le **président**: Cela dépendra de moi! Je vois qu'en néerlandais on dit "spintkevers". On en apprend tous les jours.

10.02 Annemie Neyts, ministre: Monsieur le président, chers collègues, je voudrais d'abord dire à M. Arens où nous en sommes en matière de procédure.

Une note a été introduite au conseil des ministres. Nous en discuterons demain. J'espère qu'elle sera approuvée et que nous pourrions envoyer le projet d'arrêté royal au conseil d'Etat pour avis. Les Régions ont déjà donné leur avis. Il est par ailleurs positif. Les territoires qui répondent aux critères dans ce cas-ci ont été délimités. Nous avons déjà assez bien avancé dans la procédure comme j'ai eu l'occasion de le dire précédemment à M. Arens. Il a fallu pas mal de temps pour décider, entre collègues, qui étaient, chacun pour partie, compétents si les dégâts provoqués par les scolytes devaient être considérés comme une catastrophe naturelle ou comme une catastrophe agricole. Nous nous sommes finalement prononcés pour une catastrophe agricole. Cela signifie qu'il faut obligatoirement prévoir un certain niveau d'abattement, cela pour être conforme aux réglementations de la Commission européenne. Il ne sert à rien de faire autre chose car dans ce cas la Commission européenne rejetterait le dossier et nous ne serions pas plus avancés qu'aujourd'hui.

Selon le projet que j'ai devant moi, le montant maximum de l'indemnisation à laquelle pourront prétendre les propriétaires publics de biens privés, de forêts, pour autant qu'elles soient des biens privés, sera de 63.000 € par personnalité juridique publique concernée, 62.400 € pour être précise.

Voilà où nous en sommes dans la procédure. Si demain, mes collègues approuvent la communication au conseil des ministres, nous aurons déjà réalisé, me semble-t-il, de grands progrès dans l'indemnisation de dégâts imprévus qui sont en effet considérables.

Comme toujours, les catastrophes sont hélas imprévisibles. C'est encore le cas ici.

Il a fallu concilier le respect des dispositions européennes en matière d'intervention pour les calamités agricoles avec le droit à l'indemnisation tout en tenant compte des limites des possibilités budgétaires.

10.03 Josy Arens (cdH): Monsieur le président, madame la ministre, vous m'avez répondu sur l'évolution du dossier mais pas à mes questions relatives à la franchise qui passe de 2% à 20 ou 30%. Je souhaiterais donc que vous m'expliquiez les raisons pour lesquelles on est passé de 2 à 30% par le biais de l'arrêté royal publié au Moniteur belge du 16 juillet dernier.

10.04 Annemie Neyts, ministre: Monsieur Arens, je vous ai répondu. Je vous ai dit qu'il avait fallu modifier ces dispositions pour que l'arrêté royal soit conforme aux réglementations européennes en la matière.

10.05 Josy Arens (cdH): Dans ce cas, il fallait prévoir l'indemnisation par le Fonds des calamités.

Je voulais également savoir si ce passage du taux de franchise de 2 à 20 ou à 30% sera en vigueur lors de futures calamités agricoles.

10.02 Minister Annemie Neyts: Bij de ministerraad werd een nota ingediend. Ik hoop dat zij morgen kan worden goedgekeurd. Dan kunnen wij het advies van de Raad van State vragen. De Gewesten hebben een gunstig advies uitgebracht. De betrokken gebieden werden afgebakend. De procedure schiet dus goed op. Het heeft enige tijd in beslag genomen om uit te maken of de door spintkevers veroorzaakte schade een natuurramp dan wel een landbouwramp betreffen. Uiteindelijk werd beslist dat het om een landbouwramp gaat. Conform de Europese regelgeving moesten wij evenwel in een bepaald abattement voorzien.

Het ontwerp-koninklijk besluit stelt het maximumbedrag van de schadeloosstelling voor elke openbare eigenaar van een bos vast.

10.03 Josy Arens (cdH): Waarom werd het eigen risico opgetrokken van 2 tot 20 en 30%?

10.04 Minister Annemie Neyts: Om ons aan de Europese regelgeving te conformeren.

10.05 Josy Arens (cdH): Dan had men moeten beslissen dat het een natuurramp betreft. Hoe zal dat in de toekomst verlopen?

10.06 Annemie Neyts, ministre: Monsieur le président, monsieur Arens, cette dernière question concerne l'avenir. Je ne puis donc y répondre ici et maintenant. La limite est prévue dans un arrêté royal qui reste d'application tant qu'il n'est pas modifié. Une éventuelle modification de cet arrêté nécessiterait un débat. Je vous ai expliqué que la question de savoir s'il s'agissait d'une calamité naturelle ou agricole avait fait l'objet d'une très longue discussion. Une décision a finalement été prise. Je constate qu'elle ne vous convient pas, mais c'est là un autre problème. Pour ma part, je vous ai expliqué comment nous sommes arrivés à cette décision.

10.07 Josy Arens (cdH): Monsieur le président, cette décision est inacceptable. En effet, cela prouve une nouvelle fois ce que j'ai dénoncé, ce matin, concernant le recul des zones rurales. Que ce soit à l'occasion de la réforme des polices ou d'autres réformes, on assiste à un recul du monde rural. Soyez donc certaine, madame la ministre que nous n'en resterons pas là.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

11 Vraag van de heer Filip De Man aan de minister van Justitie over "de beslissing om fundamentalistische imams van het grondgebied te verwijderen" (nr. 9790)

11 Question de M. Filip De Man au ministre de la Justice sur "la décision d'éloigner des imams intégristes du territoire" (n° 9790)

(Het antwoord zal worden verstrekt door de minister toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken, belast met Landbouw.)

(La réponse sera fournie par la ministre adjointe au ministre des Affaires étrangères, chargée de l'Agriculture.)

11.01 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Mevrouw de minister, hebt u er weet van dat de Franse regering geen fundamentalistische imams meer op zijn grondgebied zal gedogen? Eergisteren stond in Le Monde een uitspraak van minister Sarkozy die het had over: "des imams qui ne parlent pas un mot de français et qui voudraient alimenter un certain nombre de mosquées avec des théories qui sont parfaitement contraires aux valeurs de la république". Het gaat dus over de imams die een en ander verkondigen wat niet kan volgens onze Europese waarden en normen. Men gaat er daar dus keihard tegenaan.

Mevrouw de minister, zal onze regering ook een dergelijke kordate houding aannemen? U kent het spreekwoord: als het regent in Parijs, druppelt het Brussel. Zullen wij ook actie ondernemen tegen de fundamentalistische imams? U weet wellicht dat het comité P voor de zomer heeft laten weten dat er een dertigtal van die heerschappen actief zijn. Welke actie werd tot nu toe ondernomen tegen die tientallen fundamentalistische moskees waar onder meer geld wordt ingezameld voor terroristische activiteiten? Is men van plan om echt moskees te sluiten? Hoeveel zijn er eventueel al gesloten?

11.02 Minister Annemie Neyts: Mijnheer de voorzitter, ik wil eerst een aantal bepalingen over de onderscheiden bevoegdheden in herinnering brengen. De bevoegdheid van een minister van Justitie behelst inderdaad de uitvoering van en de opvolging van de uitvoering van de wet op het tijdelijke van de erediens. Dat houdt in dat een aanvraag voor de opening van een nieuwe moskee bij de minister en zijn administratie – de islam is een van de godsdiensten die onder de toepassing van de desbetreffende wet valt – aan een intensief onderzoek wordt onderworpen, onder meer door de diensten van de Veiligheid van de Staat. Wanneer het besluit is dat er aldaar gevaar voor

10.06 Minister Annemie Neyts: Ik kan niet vooruitlopen op wat er in de toekomst zal gebeuren. Het grensbedrag is bepaald bij koninklijk besluit en zolang dat besluit niet wordt gewijzigd zal het verder worden toegepast. Na een uitvoerige discussie hebben wij een beslissing genomen. Die keuze zint u misschien niet.

10.07 Josy Arens (cdH): Dat is onaanvaardbaar! Dat betekent eens te meer een achteruitgang voor de landelijke gebieden!

11.01 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Le ministre français de l'Intérieur a annoncé que les imams fondamentalistes ne seraient pas tolérés sur le territoire français. Notre gouvernement adoptera-t-il une position aussi résolue? Le comité R a révélé qu'une trentaine d'imams tels que ceux-là opèrent en Belgique. Quelles démarches le gouvernement a-t-il entreprises? Des mosquées seront-elles fermées?

11.02 Annemie Neyts, ministre: La reconnaissance des cultes relève de la compétence du ministre de la Justice. Les demandes d'ouverture de mosquées font l'objet d'un examen scrupuleux, en collaboration avec la Sûreté de l'Etat. La fermeture éventuelle de mosquées, en revanche, ressortit à la compétence

fundamentalistische propaganda bestaat, wordt de erkenning geweigerd en kan die moskee niet worden geopend. De eventuele bevoegdheid om moskeeën die reeds werden geopend, te sluiten, behoort tot de bevoegdheid van de minister van Binnenlandse Zaken. Tot nu toe werd een dergelijke beslissing nog niet genomen. De Belgische regering heeft evenmin een gelijkaardige beslissing genomen zoals die luidens de verklaringen van minister Nicolas Sarkozy in Frankrijk zouden zijn uitgevaardigd.

Dat betekent echter natuurlijk niet dat alle bevoegde diensten en administraties niet met de allergrootste waakzaamheid de ontwikkelingen in België inzake aansporing tot terrorisme, bendevoorming, rekrutering en geldinzameling zouden volgen. Dat kan ik u absoluut verzekeren.

11.03 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, dit verhaal horen we nu in feite al een paar jaar. De Veiligheid van de Staat doet zijn werk en onderzoekt onder andere of er gevaarlijke activiteiten zijn. Via het Comité I hebben we mogen vernemen dat er onderzoek is geweest en dat er inderdaad fundamentalistische imams aanwezig zijn. Nu blijkt dat Justitie de moskeeën erkent maar ze blijkbaar niet mag sluiten. De minister van Binnenlandse Zaken is bevoegd maar wendt die bevoegdheid in feite niet aan. Wat maken we mee? De Veiligheid van de Staat die ressorteert onder Justitie maar die ook te maken heeft met de minister van Binnenlandse Zaken rapporteert dat er gevaar is. We stellen echter vast dat er niet wordt opgetreden. Mijn voorstel is dat men fundamentalistische imams die dus geld verzamelen voor terroristische aanslagen – wat met zoveel woorden in het rapport van het Comité I staat – er gewoon uitgooit. Men moet hen zeggen dat zij hier niet langer welkom zijn.

11.04 Minister Annemie Neyts: Mijnheer de voorzitter, u weet dat ik meestal geen misbruik maak van de spreektijd maar hier moet ik toch iets heel belangrijks onderstrepen. De aangekondigde beslissing in Frankrijk – die ook wel een effet d'annonce zal hebben – vermeldt de eventuele verwijdering van fundamentalistische imams. Dit valt onder de bevoegdheid van de minister van Binnenlandse Zaken. Een dergelijke beslissing is nog niet gevallen.

11.05 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik herhaal dat de Veiligheid van de Staat rapporteert dat er gevaar is en dat deze regering niet wenst op te treden, noch Justitie, noch Binnenlandse Zaken, noch voor mijn part de eerste minister.

du ministre de l'Intérieur. A ma connaissance, aucune décision n'a encore été prise en ce sens.

Tous les services compétents suivent très attentivement l'évolution de la situation en ce qui concerne les tendances fondamentalistes.

11.03 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Nous avons entendu cette chanson plus d'une fois. Le comité R et la Sûreté de l'État ont confirmé que des imams fondamentalistes opèrent sur notre territoire. Malheureusement, le département de la Justice est habilité pour autoriser l'ouverture d'une mosquée mais pas pour la fermer. Le risque a beau être connu, les pouvoirs publics n'interviennent pas. Je propose tout simplement d'expulser ces imams fondamentalistes.

11.04 Annemie Neyts, ministre: Les propos du ministre français ne traduisent que des intentions. Si on devait en arriver là en Belgique, ces mesures seraient du ressort du ministère de l'Intérieur.

11.05 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Je constate que personne ne réagit.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

12 Samengevoegde vragen van

- de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de dringende medische hulpverlening – stand van zaken" (nr. 9791)
- de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de MUG" (nr. 9792)
- mevrouw Annemie Van de Casteele aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de programmatie van MUG's" (nr. 9793)
- de heer Fred Erdman aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de organisatie van de MUG" (nr. 9794)

12 Questions jointes de

- M. Jo Vandeurzen au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'aide médicale urgente – état d'avancement du dossier" (n° 9791)
- M. Jo Vandeurzen au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "les SMUR" (n° 9792)

- **Mme Annemie Van de Casteele au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la programmation des SMUR" (n° 9793)**
- **M. Fred Erdman au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'organisation des SMUR" (n° 9794)**

12.01 Jo Vandeurzen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het is voor mij een hele eer om de eerste vraag te mogen stellen aan de nieuwe minister van Volksgezondheid. Mijnheer de minister, ik heb mij laten vertellen dat ik u op voorhand moest meedelen dat het hier niet gaat om insecten. U schijnt namelijk problemen te hebben met insecticiden. Het gaat hier om de mobiele urgentiegroepen. Ik heb ook gemerkt dat u zeer snel op de bal kunt spelen want het pijnlijke incident dat we gekend hebben heeft onmiddellijk aanleiding gegeven tot een verklaring van uwentwege. Dat zou kunnen suggereren dat u zeer snel en krachtadig een koninklijk besluit zult uitvaardigen.

Mijnheer de voorzitter, ik heb van uw nieuwe technieken gebruik gemaakt om eens terug te gaan in de parlementaire Handelingen. Daarbij bleek dat mijn eerste vraag aan de toenmalige nieuwbakken minister van Volksgezondheid Aelvoet op 7 december 1999 over precies hetzelfde probleem ging. Ook daar ging het om de erkenning van de mobiele urgentiegroepen. Het probleem was toen al in zijn volle omvang bekend. Er zijn erkenningsbesluiten, er is het programmatiebesluit van voormalig minister Colla en er was van vele kanten kritiek op het feit dat dit programmatiebesluit niet voldeed en alleszins niet zou toelaten een voldoende dekking van het Belgisch grondgebied te bekomen. Vandaar dat ik in de vakantie mijn vraag geactualiseerd heb en de minister daar intussen verschillende keren over geïnterpelleerd heb. Ik kan mijn vragen die in twee delen waren ingediend nu samenvatten. Minister Tavernier, misschien moet ik toch nog opmerken dat uw voorgangster in december 1999 heeft gezegd dat het probleem in februari 2000 opgelost zou zijn. Ik wil maar zeggen dat het soms een tijdje kan duren voor men snel en efficiënt kan optreden.

Mijn vragen zijn zeer eenvoudig. Ten eerste, wanneer zullen wij uiteindelijk een nieuwe programmatie krijgen voor de mobiele urgentiegroepen? Dat probleem sleept immers al geruime tijd aan. Ten tweede weten we dat er knelpunten zijn, zowel in Antwerpen, waarover de heer Erdman waarschijnlijk een vraag zal stellen, als in Limburg.

Ook in Limburg zijn er een aantal MUG's die angstig afwachten of uw koninklijk besluit inzake de programmering hen zal toelaten om erkend te worden. Zal dit koninklijk besluit de bestaande toestand en de inspanningen die op het terrein reeds werden geleverd ook honoreren?

Ten derde, er is ook de vraag naar de retroactieve financiering. Uw voorgangster, mijnheer de minister, heeft bevestigd dat men de financiering met terugwerkende kracht zou doorvoeren. Wanneer zal men met die financiering starten? Zal men vertrekken in het jaar 1998? Kunt u bevestigen dat die financiering met terugwerkende kracht zal gebeuren?

De **voorzitter**: Uw vragen waren inderdaad reeds ingediend in augustus: de eerste op 26 augustus en de tweede op 30 augustus. Mevrouw Van de Casteele heeft het woord voor haar vraag die op 4 september was ingediend.

12.02 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, ik had mijn vraag ingediend naar aanleiding van het incident in Ninove. Ik sluit mij aan bij de vragen van collega Vandeurzen.

Reeds ten tiide van minister Colla werden in de commissie heel wat

12.01 Jo Vandeurzen (CD&V): Un incident pénible impliquant un service mobile d'urgence et de réanimation (SMUR) s'est produit récemment. Le ministre Tavernier a immédiatement annoncé des mesures, ce que d'autres ministres avaient déjà fait avant lui. La première question que j'avais posée à la ministre Aelvoet en 1999 portait sur le même sujet: l'agrément des SMUR. Elle avait affirmé à l'époque que le problème serait résolu pour février 2000.

A quand une nouvelle programmation pour les SMUR? La mise en service des SMUR d'Anvers et du Limbourg, qui ne sont pas agréés, sera-t-elle réalisée? Un financement rétroactif est-il prévu? Jusqu'à quelle année remontera-t-il?

12.02 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Autrefois, les SMUR étaient en surnombre et les hôpitaux se faisaient concurrence. Pour des raisons budgétaires. le

discussies gevoerd over de programmering van de MUG's. Tot op dat moment hadden alle ziekenhuizen de neiging om een eigen MUG uit te bouwen wat leidde tot een overaanbod aan MUG's. Vooral om budgettaire redenen heeft minister Colla een programmering voorgesteld voor de MUG's. Op het terrein blijkt die programmering niet altijd even geslaagd te zijn. Tot op dat moment was er een soort oorlog aan de gang tussen de ziekenhuizen om de invloedssferen onder elkaar te verdelen want patiënten die in een MUG terecht komen, worden ook naar een ziekenhuis vervoerd waar zij verder kunnen worden behandeld. De ziekenhuizen hebben echt wel gelobbyd om hun invloedssfeer zo groot mogelijk te maken.

Mijnheer de minister, vragen worden meestal gesteld naar aanleiding van incidenten. In het verleden zijn reeds verschillende incidenten gebeurd. Helaas kenden deze incidenten meestal een dodelijke afloop omdat de interventietijd veel groter was dan eigenlijk kan worden toegelaten. Dit was ook het geval in Ninove. Volgens de huidige programmering heeft Aalst slechts één MUG en die MUG was op het moment van de noodoproep uit Ninove net uitgerukt. Bij gelijktijdige oproepen blijkt er toch wel een probleem te bestaan.

Uw voorgangster heeft naar aanleiding van een aantal vragen reeds gezegd dat zij een advies had gevraagd aan de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen. Blijkbaar is er van dat advies nog niet veel gekend. Ook u hebt in uw mededeling verwezen naar het feit dat er een evaluatie plaatsvindt of reeds heeft plaatsgevonden. Dit laatste is mij niet helemaal duidelijk. De Ministerraad had wel reeds beslist om het aantal MUG's opnieuw te verhogen zij het maar met 2. Er zijn momenteel 79 MUG's beschikbaar en dit aantal wordt uitgebreid naar 81.

Het gaat evenwel niet alleen over het aantal want impliciet wordt in een aantal reeds gepubliceerde koninklijke besluiten gewezen op het feit dat de huidige programmering niet kan garanderen dat er voldoende MUG's zijn en dat de geografische spreiding voldoende efficiënt is. Wij moeten ons terzake toch een aantal vragen durven stellen.

Mijnheer de minister, ik had graag geweten wie verantwoordelijk is voor deze evaluatie. Wanneer zal die evaluatie zijn afgerond? Hoe komt het dat men blijkbaar op basis van een gedeeltelijke evaluatie in een aantal bijkomende MUG's heeft voorzien? Wat zal er gebeuren met de geografische spreiding? Wordt die spreiding herzien? Wat zijn de objectieve criteria? Terzake wordt heel wat gelobbyd en tot nu toe speelde vooral de "ziekenhuisbelangen" bij de toekenning van de erkenningen een belangrijke rol. Welke objectieve criteria wilt u terzake hanteren? Welke interventietijd vindt u aanvaardbaar? Wat moet er gebeuren bij gelijktijdige oproepen? Volgens de artsen in Aalst gebeurt dit niet zo frequent maar het lijkt mij belangrijk dat wij op de hoogte zijn van die frequentie zodat terzake de gepaste conclusies kunnen worden getrokken. Elk mensenleven dat op het spel staat, is er een te veel.

12.03 Fred Erdman (SP.A): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ook mijn felicitaties. U hebt echter zeer snel al geleerd dat de realiteit soms de euforische intrede in een kabinet achterhaalt en dat u wordt geconfronteerd met dramatische omstandigheden. De organisatie van die MUG's heeft inderdaad al heel veel inkt doen vloeien. Ik geloof niet dat het nog het moment is om te beginnen studeren, evalueren of berekenen: er moet een oplossing komen.

In een van uw verklaringen in reactie op de nogal scherpe bewoordingen van dokter Giisemba uit Antwerpen heb ik gehoord dat u zeade

ministre Colla a alors arrêté une programmation mettant un terme à cette concurrence. Cette programmation présentait certaines lacunes: que se passe-t-il par exemple en cas d'appels simultanés? Après des incidents à l'issue fatale, il apparaît désormais clairement que le temps d'intervention est parfois trop long, en raison de la taille trop importante des zones SMUR.

La ministre Aelvoet nous avait déjà fait savoir qu'un avis sur cette question avait été demandé au Conseil national des établissements hospitaliers et le ministre Tavernier affirme qu'une évaluation est en cours. Je me demande pourquoi, car le Conseil des ministres aurait déjà décidé d'augmenter le nombre de SMUR, qui passera de 79 à 81. De quel type d'évaluation s'agit-il? Qui l'effectue? Pour quand pouvons-nous attendre les résultats de cette évaluation? Sur quels critères cette évaluation repose-t-elle?

Le nombre de SMUR n'est pas le seul problème, une répartition géographique efficace est également cruciale. Des adaptations seront-elles apportées à ce niveau? Comment le problème des appels simultanés sera-t-il résolu? Une étude a-t-elle été commandée à ce sujet?

12.03 Fred Erdman (SP.A): Il est urgent de trouver une solution pour organiser les groupes d'urgence mobile (GUM). Les critères généraux ne suffisent pas. Des normes spécifiques sont nécessaires pour les grandes zones d'habitation mais nous devons également éviter que de nouvelles normes entraînent la

algemene criteria te zullen vastleggen en de specifieke toestand van Antwerpen te zullen onderzoeken. In de eerste plaats en los van mijn chauvinisme denk ik dat u niet specifiek de toestand van Antwerpen moet onderzoeken, maar dat u voor de grote kernen zeer specifieke en mogelijk andere criteria zult moeten toepassen dan de huidige. Ik geef u een voorbeeld dat u waarschijnlijk kent. Laten wij zeggen dat er in het noorden van Antwerpen met Jan Palfijn geen problemen zijn en evenmin met het Middelheimziekenhuis. In de kernstad zijn er wel problemen. Daar zijn er drie goed werkende MUG's: Stuivenberg, Sint-Elisabeth en Sint-Vincentius, zij het met de door mevrouw Van de Casteele genoemde onderlinge rivaliteit. Nu is men blijkbaar simulaties beginnen maken op basis van alle op het kabinet verzamelde gegevens. Voor de kernstad zou men de organisatie van de MUG's naar de rand van Antwerpen willen verplaatsen. Men gaat dus goed werkende MUG's afbouwen en waarschijnlijk gevolg geven aan de vraag van sommige ziekenhuizen die vandaag geen MUG hebben en wel bereid zouden zijn dat terrein te bezetten. Op dat ogenblik creëert u natuurlijk situaties die helemaal niet houdbaar zijn.

Ik koppel daar nog twee vragen aan. Ten eerste, denkt u nu werkelijk dat het maximum van 15 minuten interventietijd voor een MUG een realiteit is vandaag? Als ik het drama van Ninove zie, kan men toch moeilijk aan iemand die een hartaanval krijgt vragen om nog 15 minuten te wachten tot er een MUG zal zijn, als die al kan komen. Zo speelt men met levens. Ik weet dat dit een maximumtermijn is en ik heb alle respect voor de wijze waarop dergelijke MUG-operatie gebeurt, maar men moet toch in aanmerking nemen dat 15 minuten zeer lang is in dramatische omstandigheden.

Ten tweede, mij wordt gezegd dat er in het Brugse, dus dicht bij uw thuisbasis, op een bepaald ogenblik een experiment werd opgezet met een helikopter die stand-by was met een MUG. Die heeft heel de kuststreek en zelfs bepaalde streken in Nederland geholpen. Denkt u niet dat het goed zou zijn, ongeacht de organisatie van de MUG's bij de verschillende ziekenhuisinstellingen, dat er supplementair en in ons land waarschijnlijk 3 – een voor Vlaanderen, een voor Wallonië en een voor Brussel – helikoptereenheden zouden worden opgericht die stand-by zouden zijn en op een bepaald ogenblik zouden kunnen ingrijpen? Ik weet wel dat men op dat ogenblik spreekt over de organisatie van MUG-eenheden op federaal vlak die u zult moeten financieren, vermits zij niet aan een of ander ziekenhuis kunnen worden gekoppeld. Dit zal een budgettaire inspanning vergen. Voor u en voor ons hoop ik dat het drama van Ninove zich niet herhaalt. Door sommigen werd vergoelijkend gezegd dat dit niet regelmatig gebeurt, maar dat het in het verleden toch ook zo al is geweest. Ik hoop dat het in de toekomst niet meer gebeurt.

12.04 Minister **Jef Tavernier**: Mijnheer de voorzitter, ik dank de collega's voor hun felicitaties, maar er moet me wel van het hart dat de bankjes voor de minister nog minder comfortabel zijn dan die voor de parlementsleden. Misschien is dit wel met opzet zo.

De **voorzitter**: Waarom zouden we het de regeringsleden gemakkelijk maken?

12.05 Minister **Jef Tavernier**: Mijnheer de voorzitter, ik wens eerst een overzicht te geven van de evolutie van de MUG's. Het is belangrijk erop te wijzen dat ook de vorige regering heeft gesteld dat de medische urgentiegroepen aan enkele criteria moeten voldoen. Er gelden kwalitatieve eisen, er moet een voldoende geografische spreiding zijn en ze moeten voldoende worden gefinancierd. Een van mijn voorgaanders, de heer Colla, heeft deze zaak aeregeld in een koninklijk

disparition de GUM efficaces.

Le ministre juge-t-il raisonnable un temps d'intervention de quinze minutes? N'est-ce pas beaucoup trop long en cas de catastrophes?

Je souhaite également attirer l'attention sur l'expérience menée avec des hélicoptères à Bruges. Le recours à deux ou trois hélicoptères ne contribuerait-il pas à augmenter sensiblement l'efficacité des services d'urgences? Une telle initiative pourrait-elle être financée par les autorités fédérales?

12.05 Minister **Jef Tavernier**: Les services médicaux d'urgence doivent satisfaire à des normes de qualité, être suffisamment présents sur le territoire et faire l'objet d'un financement suffisant. Cette matière a été réolée par l'arrêté

besluit van augustus 1998. Ondertussen werden nog enkele bijkomende koninklijke besluiten uitgevaardigd die werden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 13 augustus. Ook werd op de Ministerraad van 7 juni een koninklijk besluit goedgekeurd, dat voor dringend advies – binnen de maand – naar de Raad van State werd gestuurd.

De criteria van het koninklijk besluit van 1998 worden per provincie toegepast op advies en na overleg van de provinciale commissies voor dringende geneeskundige hulpverlening. Daar werd vastgesteld dat een strikte toepassing van de criteria zou leiden tot een vermindering van 78 naar 72 MUG's, waardoor lacunes zouden ontstaan. Er moest dus een aanpassing komen. De provinciale commissies en de administratie hebben de zaak op basis van geografische informatiesystemen bijgestuurd. Dit heeft geleid tot het nieuwe koninklijk besluit dat de regering in juni van dit jaar heeft goedgekeurd en waardoor het aantal MUG's tot 81 kan worden uitgebreid. Als deze regeling wordt toegepast, zal meer dan 90% van de Belgische bevolking binnen 10 of in extreme gevallen 15 minuten door een MUG-team kan worden bereikt.

Aan deze nieuwe criteria is natuurlijk ook een financiering gekoppeld. Ik heb met de ministers van Begroting en van Sociale Zaken afgesproken dat die financiering met terugwerkende kracht loopt tot 1 januari 2000. Dit betekent niet dat het dossier van de erkenning en programmering van de MUG's stil valt. Ook met het nieuwe koninklijk besluit wordt provincie per provincie nagegaan of het aanbod aan MUG-teams voldoende is.

Specifiek voor Antwerpen betekent het dat er overleg is, zowel binnen de provinciale overlegcommissie als op het niveau van de stad Antwerpen, met de betrokken ziekenhuizen en de betrokken federale gezondheidsinspecteur.

Mijnheer Erdman, ik moet wel zeggen dat, toen de zaak in de provinciale overlegcommissie van Antwerpen ter sprake werd gebracht, die commissie jammer genoeg niet tot een eenparig advies aan de minister gekomen is. Men moet zich natuurlijk meer aan de criteria houden bij gebrek aan een eenparig advies in de provincie. En wie zijn wij om ons te mengen in de discussies die op een bepaald provinciaal of stedelijk niveau plaatsvinden? Hoe dan ook, wij volgen de zaak van nabij en eventueel sturen wij bij.

Ik wil nog even terugkomen op het incident in Ninove. De gezondheidsinspecteur is diezelfde dag begonnen aan een onderzoek. Hij heeft alle gegevens opgevraagd en hij heeft gekeken wanneer de melding is toegekomen, wie de beslissing genomen heeft, wie de opdracht gegeven heeft, enzovoort. Wij stellen vast, aan de hand van de gegevens die nu ter onzer beschikking zijn, dat de oproep binnengekomen is bij het hulpcentrum 100 in Gent, dat dit centrum een correcte inschatting van de situatie gedaan heeft en dat het onmiddellijk een ziekenwagen gestuurd heeft vanuit Ninove. Ninove beschikt niet over een MUG-centrum en is daarvoor ook niet uitgerust. Er werd wel een ziekenwagen gestuurd en tegelijkertijd werd een MUG-dienst opgeroepen. Zowel het MUG-team van Zottegem als dat van Aalst was echter met een opdracht bezig. Die konden dus niet ter plaatse komen. Daarom heeft men het MUG-team van het Erasmus-ziekenhuis in Anderlecht opgeroepen. Theoretisch is er voor de plaats van het ongeval maar 1 minuut verschil tussen de rijtijden vanuit Aalst en vanuit Anderlecht. De ziekenwagen vanuit Ninove was echter al na 9 minuten ter plaatse. Bovendien was hij uitgerust met de nodige reanimatieapparatuur, te weten een automatische elektrische

royal de 1998 mais des lacunes ont été décelées lors de l'application des critères établis dans les différentes provinces. Ainsi, l'application des nouvelles normes a fait passer le nombre de SMUR de 78 à 72. Les critères ont donc été adaptés. Un arrêté royal adopté par le Conseil des ministres le 7 juin 2002 ramène le nombre de SMUR à 81. Dans ces conditions, plus de nonante pour cent de la population sont accessibles dans un temps d'intervention de 10 à 15 minutes. Cette mesure s'accompagne d'un financement avec effet rétroactif à partir du 1er janvier 2000. Cet arrêté royal est à présent au Conseil d'Etat, qui doit rendre son avis. Il sera vérifié, par province, si l'offre est suffisante.

A Anvers, la commission provinciale de concertation n'a pas pu rendre un avis unanime. C'est pourquoi le ministre a dû s'en tenir strictement aux critères.

Lors de l'incident survenu à Ninove, la centrale 100 de Gand a correctement évalué la situation. Une ambulance ordinaire dotée de matériel de réanimation a été dépêchée sur le champ et est arrivée sur place après 9 minutes. Un SMUR a été appelé en même temps. Etant donné que les SMUR de Zottegem et d'Alost étaient déjà occupés par d'autres missions, il a été fait appel au SMUR d'Anvers; selon que l'on vient d'Alost ou d'Anderlecht, le temps nécessaire pour arriver sur place ne diffère que d'une minute. On ne peut donc pas à proprement parler d'erreur.

Nous examinons la possibilité de trouver une solution intermédiaire qui permettrait, sur la base d'accords par région, d'envoyer une ambulance dûment équipée.

defibrillator. Pas later is de MUG aangekomen. Na 9 minuten was er echter al een behoorlijk uitgeruste ziekenwagen ter plaatse.

Men kan dus niet zeggen dat daar echt dingen fout gelopen zijn. Bovendien is het niet zo dat de tweede beschikbare wagen in Aalst – zoals sommigen zeiden – niet “mocht” uitrijden. Men heeft het nooit gevraagd omdat er al onmiddellijk een stand by team was uitgerukt. De kwestie is natuurlijk niet of er een wagen aanwezig is, maar ook of er een deskundig team meegaat. Een team samenstellen voor een tweede wagen zou wellicht veel langer geduurd hebben dan de tijd die men nu – theoretisch althans – verloren heeft. Ik herhaal nogmaals: volgens ons is er een correcte inschatting gedaan en binnen de 9 minuten was er een behoorlijk uitgeruste wagen ter plaatse.

Uiteraard onderzoeken wij de zaak voort. Voor een aantal specifieke gevallen wordt bekeken of er naast het ter beschikking stellen van een MUG-team of het verhogen van het aantal MUG-teams, niet ook naar een soort tussenoplossing moet worden gezocht waarbij er weliswaar geen echt MUG-team uitrukt maar dat er toch afspraken gemaakt worden per streek. Dan kan men, zoals in dit geval in Ninove, toch een meer dan behoorlijk uitgeruste ziekenwagen uitsuren.

Dit zijn de bijzonderste elementen, mijnheer de voorzitter. Ik verzeker de collega's dat er een permanente evaluatie komt, hopelijk met een unaniem advies vanuit de provinciale overlegcommissies en met de verzekering van een financiering met terugwerkende kracht tot 1 januari 2000.

12.06 Jo Vandeurzen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb drie korte opmerkingen.

Ten eerste, ik noteer dat 81 MUG's in de programmering zijn toegelaten en dat zij met terugwerkende kracht tot 1 januari 2000 zullen worden gefinancierd. Ik had van uw voorganger een andere nuance gehoord. De financiering van de supplementaire MUG's zou in fasen worden doorgevoerd, maar ik hoor dat niet in uw antwoord. Dat kan de mensen op het terrein alleen maar verheugen.

Ten tweede, u hebt niet geantwoord op de vraag van collega Erdman inzake de helikopters. Misschien stond dat niet met zoveel woorden in zijn schriftelijke vraag, maar het is een interessant probleem. Is een helikopter zinvol in een sterk verstedelijkt gebied waar het moeilijk is om te landen dan wel in een meer landelijk gebied waar de grotere afstanden wel met een helikopter kunnen worden geneutraliseerd? Ik ben benieuwd naar dat debat, dat ongetwijfeld zal worden vervolgd. Ik hoop wel dat u de lat overal even hoog zult leggen. De zekerheid die u de burgers geeft, de aanrijdtijden en de verplichting om samen te werken tussen ziekenhuizen waar dat nuttig, verantwoord en in het belang van de patiënt is, moeten primeren. Iedereen moet op dezelfde manier worden benaderd. Het feit dat u van Antwerpen bent, mag geen aanleiding zijn voor een nuancering van de principes dat de belangen van de patiënt en de zuinigheid in het budget primordiaal zijn.

Ten derde, wij hebben gesproken over de financiering van de ziekenhuizen en de MUG-teams, maar er is ook nog de financiering van de geneesheren, die de medische permanentie zullen moeten garanderen. Ik heb begrepen dat er op dat vlak ook nog problemen zijn, maar dat is misschien voor bij een volgende gelegenheid.

12.07 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister. ik meen dat wij in de commissie best nu eens

12.06 Jo Vandeurzen (CD&V): La programmation autorise 81 SMUR. Ceux-ci seront donc financés rétroactivement.

Le ministre n'a fourni aucune réponse en ce qui concerne les hélicoptères. Les intérêts du patient doivent prévaloir, c'est la raison pour laquelle il convient d'examiner la possibilité de recourir aux hélicoptères dans le cadre d'une collaboration. J'espère que chacun sera traité sur un pied d'égalité. La question du financement des médecins devra être examinée prochainement.

12.07 Annemie Van de Casteele (VU&ID): J'ignore si les

een debat voeren over de criteria en dergelijke. Ik ben het met collega Erdman eens dat die criteria moeten rekening houden met verstedelijking, verkeer, industrie, enzovoort. Ik weet niet in hoeverre dit nu het geval is. De berichten die wij daarover krijgen, wijzen erop dat de toewijzingen vooral geïndividualiseerd en op basis van lobbywerk gebeuren. U hebt zelf toegegeven dat men in de provinciale commissies meestal geen unaniem advies kan formuleren. Er wordt nogal geduwd en getrokken.

Ten tweede, u zegt dat u met de huidige criteria voor 90% van de bevolking een MUG-team kunt garanderen. Moet ik ervan uitgaan dat zo'n MUG-team binnen de 15 minuten ter plaatse is, aangezien die 15 minuten – volgens mij – beantwoorden aan het huidige criterium? Sommige artsen beweren dat 15 minuten te lang zijn. Ook dat moeten wij opnieuw bekijken. Bovendien vind ik 90% niet voldoende. Honderd procent van de bevolking moet kunnen rekenen op een MUG die tijdig ter plaatse is.

Ten derde, ik kom tot het probleem van de gelijktijdige oproepen in een zelfde zone. Een MUG die weg is, kan men niet ter plaatse sturen. U toont aan, met het incident in Ninove, dat andere oplossingen mogelijk zijn. Ik meen dat die zaak duidelijk moet worden geregeld. Blijkbaar is dat nu niet het geval. Wij moeten daar werk van maken. Ik zou in elk geval willen aandringen op spoed. Al zeven jaar wordt hier over de MUG's gesproken, maar wij beschikken nog altijd niet over een sluitend systeem. Ik wil u erop wijzen, mijnheer de minister, dat incidenten voor het stoeltje waarop u nu zit, heel gevaarlijk kunnen zijn. Ik moet maar naar uw twee voorgangers verwijzen.

12.08 Fred Erdman (SP.A): Mijnheer de voorzitter, ik stel vast dat de minister zeer snel leert. Inderdaad, ik hoorde heel wat algemene consideransen die, naargelang de omstandigheden, de essentie ontwijken. Dat is evenwel de vorming die elke minister moet ondergaan en ik zal niet verder aandringen op dat punt.

Mijnheer de minister, net als de heer Vandeurzen stel ook ik mij vragen omtrent het inzetten van helikopters. Dat behoort tot de mogelijkheden. In het buitenland worden trouwens regelmatig helikopters ingezet, maar daar zijn de afstanden vaak veel groter dan bij ons.

Op dat vlak zou men enerzijds wel worden geconfronteerd met een financieringsprobleem, maar anderzijds, mevrouw Vande Casteele biedt het zekerheid, in die zin dat men er altijd kan op terugvallen. Dat systeem bestaat reeds in het Brugse, maar naar verluidt zou de helikopter voortdurend aan de grond staan omwille van een financieringsprobleem. Het had dus geen zin een systeem op te richten dat niet wordt aangewend.

Voorts, mijnheer de minister, verwees u naar het niet-eensluidend advies van de provinciale raad van Antwerpen. Welnu, u zult nooit een eensluidend advies krijgen omdat de rivaliteit te groot is. Er bestaan twee zeer goed uitgebouwde netten. Ofwel wijzigt u de reglementering in die zin dat u een advies wordt verstrekt en dat u, als verantwoordelijke minister, de uiteindelijke beslissing neemt. U bent het overigens die eventueel ter verantwoording wordt geroepen. Indien het koninklijk besluit evenwel stipuleert dat u het advies moet afwachten, dan mag u het vergeten. In dat geval moet u de tekst maar laten wijzigen en eventueel uw conclusies trekken op basis van de adviezen.

Vervolgens heerst er momenteel ongerustheid met betrekking tot de bestaande doed werkende. doed inderichte en doed aefinancierde

critères tiennent compte de tous les éléments. La plupart du temps, les commissions provinciales ne rendent pas non plus d'avis unanime.

Certains médecins jugent trop long un temps d'intervention de 15 minutes. Par ailleurs, ce délai d'intervention n'est garanti que pour nonante pour cent de la population.

Le problème des appels simultanés dans une même zone doit être réglé d'urgence.

12.08 Fred Erdman (SP.A): Le ministre apprend vite: nous avons entendu bon nombre de considérations générales qui ne touchent pas au fond du problème.

Les possibilités qu'offrirait l'hélicoptère doivent être examinées, en particulier en ce qui concerne leur aspect financier. Il serait utopique de croire que l'attribution se fera à l'unanimité. En raison de la rivalité opposant les réseaux à Anvers, un avis ne peut, par définition, être unanime. S'il faut aujourd'hui un avis unanime, il convient peut-être que nous adaptions nous-mêmes le texte. Enfin, l'inquiétude qui règne au sein des services SMUR existants doit être apaisée.

MUG-eenheden die operationeel zijn in het centrum van Antwerpen. Welnu, ondanks de simulatie die werd gemaakt en waarbij men aandringt om deze MUG-eenheden naar de rand van Antwerpen te brengen, en ondanks de cijfers in dat verband die u daarnet aanhaalde, hoop ik dat u zeker niet zult raken aan de bestaande MUG-eenheden. Ze eventueel verhogen, dat behoort tot uw verantwoordelijkheid, maar ik vraag u deze MUG-eenheden zeker niet af te bouwen. Immers, in essentie gaat het hier om levens die in gevaar zijn.

De **voorzitter**: Ik geef het woord aan de minister, maar wens nadien geen replieken meer.

12.09 Minister **Jef Tavernier**: Mijnheer de voorzitter, uiteraard heeft het Parlement het laatste woord.

Ik wil de heer Erdman echter geruststellen in mijn antwoord. U weet wie er volgens het spreekwoord de beste boswachters zijn.

Voor de eerste keer vindt een echte structurele financiering plaats van de MUG-eenheden en dat is belangrijk.

Voorts moeten er uiteraard scenario's en draaiboeken bestaan in verband met gelijktijdige oproepen. Ik meen in mijn antwoord daarnet duidelijk te hebben gemaakt dat in dit concreet geval het scenario heeft gewerkt en dat men ook kan optreden met intermediaire middelen en dus niet altijd met de MUG.

Het koninklijk besluit vermeldt niet dat er een eensluidend advies nodig is. Trouwens, wat betreft Antwerpen hebben wij onze verantwoordelijkheid genomen op advies van de gezondheidsinspecteur.

De suggestie omtrent de helikopters – die evenwel niet was opgenomen in de vraag van de heer Erdman – zal worden onderzocht.

Wat ten slotte meer bepaald de provincie Antwerpen betreft, wordt in hetgeen thans voorligt in elk geval niet voorzien in een vermindering van het aantal diensten.

De **voorzitter**: Ik weet wel dat het Parlement het laatste woord heeft, maar nu zou ik het incident toch willen sluiten. Op deze aangelegenheid kan immers worden teruggekomen in de bevoegde commissie om de technische kant ervan te bespreken.

Ik stel trouwens vast dat ons vragenuurtje stilaan uitgroeit tot een "vragen-twee-uurtjes".

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

13 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Francis Van den Eynde aan de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie over "de invoering van verplichte tewerkstellingsquota voor vreemdelingen" (nr. 9778)

- mevrouw Marie-Thérèse Coenen aan de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie over "quota per onderneming voor het in dienst nemen van vreemdelingen" (nr. 9779)

13 **Questions jointes de**

- M. Francis Van den Eynde au vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Économie sociale sur "l'instauration de quotas d'emploi obligatoires pour les étrangers" (n° 9778)

- Mme Marie-Thérèse Coenen au vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Économie sociale sur "les quotas par entreprise pour embaucher les étrangers" (n° 9779)

12.09 **Jef Tavernier**, ministre: On connaît le proverbe: les braconniers font les meilleurs gardes-chasse. Pour la première fois, un financement structurel des SMUR a été mis en place. Par ailleurs, il convient, en effet, de travailler sur la base de scénarios pour les cas où plusieurs appels seraient reçus en même temps. Dans le cas concret qui a été évoqué, cette formule s'est révélée efficace. L'arrêté royal ne requiert pas d'avis unanime. En ce qui concerne Anvers, nous avons pris nos responsabilités. La suggestion relative aux hélicoptères est intéressante et sera examinée. Les équipes existantes n'ont rien à craindre et, en particulier en ce qui concerne Anvers, aucune diminution du nombre de services n'est prévue.

13.01 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de vice-eerste minister, u gaat er enigszins hard tegenaan. Ik las uw interview met een weekblad, waarvan de politieke correctheid niet in twijfel kan of mag worden getrokken. U begint met te stellen dat in Vlaanderen een Vlaamse gehandicapte meer kans heeft om aan werk te geraken dan een valide Marokkaan. Hieruit meen ik te mogen afleiden dat u dat betreurt, dat u verkiest dat het omgekeerde het geval zou zijn en dat u bijgevolg het nodige wil doen opdat deze situatie omgekeerd zou worden.

Mijnheer de vice-eerste minister, de Vlaamse gehandicapten zullen het u in dank afnemen! Maar behalve dat, rijzen toch een paar vragen. Immers, in de vaststelling die u meende te moeten maken, komt u tot de conclusie dat in onze bedrijven nu eenmaal quota moeten worden ingevoerd van – om een moderne term te gebruiken – allochtone werknemers.

Mijn vraag is op basis waarvan u meent die quota te kunnen verdedigen. Hoe moeten ze worden berekend? Meent u niet dat in onze bedrijfswereld bij aanwerving van personeel – overigens terecht – niet wordt uitgegaan van de etnische afkomst van de mensen, maar doodgewoon van de bekwaamheid? Ik meen dit te mogen concluderen, ook omdat de regering in hetzelfde bedje ziek – of veeleer gezond – is, want na uw verklaringen heb ik nagegaan hoeveel allochtonen in de verschillende kabinetten te vinden waren.

Bij de eerste minister, de heer Verhofstadt, zijn er, met uitzondering van een paar Spanjaarden en Italianen, helemaal geen. Dat zijn echter EU-burgers. Bij Mevrouw Neyts zijn er ook helemaal geen. U geeft terzake dus het voorbeeld! Ik zal het u niet verwijten als u zegt dat u de vorming en de mogelijkheden verkiest boven de etnische afkomst. Maar, ik vind dat u dat evenmin aan anderen kan opleggen.

Mijnheer de vice-eerste minister, bijgevolg vraag ik u of u bij dat standpunt blijft. Hoe zult u die quota vaststellen en vooral, hoe zult u de quota opdringen aan ons bedrijfsleven? Tenslotte is dit discriminerend tegenover eigen volk. Uiteindelijk zal men iemand moeten aanwerven die als eerste kwalificatie heeft dat hij allochtoon is, met andere woorden, men discrimineert dan de autochtoon. Dat noem ik anti-Vlaams racisme!

13.02 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, monsieur le ministre, j'ai lu avec beaucoup d'intérêt votre proposition visant à lutter contre les discriminations dont souffrent les personnes d'origine étrangère au niveau du marché de l'emploi.

En tant que Verts, nous ne pouvons qu'applaudir lorsqu'une expression politique confirme une réalité constatée sur le terrain depuis longtemps, que ce soit par l'OIT qui réalise régulièrement des études sur les discriminations à l'embauche, que ce soit par les universités qui ont développé toute une série de projets de recherche et qui publient également régulièrement les chiffres concernant ce genre de discriminations ou que ce soit par le Centre pour l'égalité des chances et les syndicats. De manière générale, on constate qu'il existe réellement une discrimination au niveau de l'embauche pour les jeunes d'origine étrangère.

Monsieur le ministre, je ne peux que vous féliciter de mettre en avant des mesures volontaristes. Par contre, je suis assez étonnée de vous voir proposer cette mesure phare qu'est le quota.

13.01 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): Le ministre a récemment déclaré dans une interview qu'en Flandre, un handicapé flamand trouve plus facilement du travail qu'un Marocain. Il semble le regretter et, si cela ne dépendait que de lui, il inverserait la situation. Les handicapés lui en sauront gré.

Le ministre conclut à la nécessité d'instaurer un quota. Des entreprises vont être contraintes d'engager des allochtones. Sur quelle base le ministre compte-t-il définir les quotas? Estime-t-il normal que les entreprises doivent se fonder, en cas de recrutement, sur l'origine ethnique et non pas sur les qualifications ou le diplôme? Il n'y a guère d'allochtones dans les cabinets: le gouvernement donne le bon exemple. Je ne le lui reproche pas mais alors, qu'il n'impose pas l'obligation à d'autres.

Le ministre maintient-il son point de vue? Comment se propose-t-il de définir et d'imposer les quotas aux entreprises? Les quotas sont discriminatoires pour les autochtones. C'est du racisme anti-flamand

13.02 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): De Groenen verheugen er zich over dat eindelijk beleidsmaatregelen worden genomen op het stuk van de strijd tegen discriminatie op de arbeidsmarkt. Uit tal van studies blijkt immers dat die discriminatie een realiteit is.

Ik plaats niettemin vraagtekens bij de doeltreffendheid van quota als middel ter bestrijding van die discriminatie.

Het Brussels Parlement heeft die kwestie onderzocht: het is niet de nationaliteit van de werkzoekende die speelt maar wel zijn uiterlijk of het feit dat hii een vreemde naam

En fait, mes questions portent sur le quota comme mécanisme à mettre en œuvre pour lutter contre les discriminations à l'embauche.

En la matière, de nombreux travaux ont déjà été réalisés. A titre d'exemple, le Conseil régional bruxellois – qui compte parmi ses compétences celle relative au marché de l'emploi – a mené un long travail d'audition et d'enquête à ce sujet; les recommandations qui ont émergé de ce travail ne vont pas du tout dans le sens de la mise en place d'un quota.

Tous les acteurs constatent que ce n'est pas la nationalité qui prime en matière de discrimination mais qu'il s'agit bien d'un délit de faciès: c'est parce que vous avez un physique qui vous renvoie à une identité allochtone que vous êtes l'objet d'une discrimination; c'est parce que votre nom a une consonance étrangère que d'office votre curriculum vitae sera mis de côté. Le quota ne règle donc pas cette question-là.

Monsieur le ministre, je voudrais savoir comment vous comptez améliorer et mettre en œuvre cette idée, cette piste de travail. C'est essentiellement sur la méthodologie que vous allez suivre que je souhaiterais vous entendre car, sur le fond, je suis assez d'accord avec vous.

13.03 **Minister Johan Vande Lanotte:** Mijnheer de voorzitter, de vraagstelling gaat ervan uit dat, terecht, de private sector de meest geschikte mensen eruit pikt. Ik ga akkoord met dat uitgangspunt. Dat was ook het uitgangspunt van de GOM West-Vlaanderen toen de maatschappij in 2000 een studie heeft uitgevoerd om na te gaan op welke manier men kon voldoen aan de grote vraag naar arbeidskrachten. U herinnert zich wellicht dat 2000 op economisch vlak een zeer goed jaar was met een zeer grote vraag naar arbeidskrachten. De GOM, die geen sociale maar een economische organisatie is, heeft deze problematiek onderzocht. 1000 bedrijven hebben aan het onderzoek deelgenomen. Wat bleek? Wanneer er een tekort was aan laaggeschoolde arbeidskrachten en een geschikte kandidaat zich aanbood die echter gehandicapt of allochtoon was weigerden drie op de vier bedrijven deze kandidaat in dienst te nemen. Dit hebben de bedrijven zelf verklaard. Ik herhaal: bij een tekort aan arbeidskrachten, wanneer een geschikte kandidaat zich aanbood die echter gehandicapt of allochtoon was weigerden drie op de vier bedrijven deze kandidaat in dienst te nemen. Mijn conclusie in zo'n situatie is dat gehandicapten of allochtonen gediscrimineerd worden. Mochten de bedrijven gezegd hebben dat deze kandidaten niet werden aanvaard omdat ze niet geschikt bleken te zijn, is er geen sprake van discriminatie maar van een maatschappelijk probleem van niet-geschiktheid van bepaalde mensen. Een nood aan arbeidskrachten en geschikte kandidaten niet willen aanvaarden is in mijn ogen discriminatie. Deze discriminatie geldt vooral voor gehandicapten en allochtonen. De vergelijking dat de een meer heeft dan de andere is geen gelukkige vergelijking geweest. Dat was mijn bedoeling zeker niet. Ik herhaal dat deze twee categorieën benadeeld zijn.

In het verleden heeft het beleid hier oog voor gehad. Voor gehandicapte mensen werden in het openbaar bestuur quota ingesteld. Deze quota werden ingevuld. Dit gebeurde niet in de privé-sector. De openbare sector heeft dat wel gedaan en heeft er op die manier voor gezorgd dat mensen die anders niet aan de bak konden komen nu wel werk vonden. Ten aanzien van de privé-sector werd een stimulerend beleid gevoerd. Aanpassing van de werkplaats voor een gehandicapte wordt gesubsidieerd. Ondanks deze maatregelen aanvaardt men geen gehandicapten. Niet ik, maar de GOM, een economische organisatie

heeft. Met de invoering van quota wordt het probleem niet opgelost.

Hoe zal u tewerk gaan bij de uitvoering van die maatregel en bij het verder uitwerken van dat denkspoor?

13.03 **Johan Vande Lanotte,** ministre: Le fait pour une entreprise d'engager le meilleur candidat constitue un bon point de départ. C'est également ce qui ressort d'une enquête que la SDR de Flandre occidentale a menée en 2000 auprès de mille entreprises. Il apparaît que lorsqu'il y a pénurie d'ouvriers peu qualifiés et que de bons candidats handicapés ou allochtones se présentent, trois entreprises sur quatre choisissent de ne pas les engager. Ces deux catégories sont donc clairement discriminées. Je n'ai nullement voulu les comparer.

Par le passé, le politique est intervenu en imposant des quotas pour le recrutement de personnes handicapées dans le secteur public et par une politique incitative dans le secteur privé. Les mesures en faveur des allochtones se font attendre, les négociations sur l'intégration des travailleurs allochtones ne donnent aucun résultat. Cette situation est intolérable.

stelt dit vast. Voor allochtonen bestaan er op dit ogenblik geen dwingende maatregelen.

Mij interesseert het niet welk middel men gebruikt, quota of iets anders. Reeds 10 jaar hebben we de mond vol van integratie op de arbeidsmarkt, zowel van gehandicapten als van allochtonen. Feit is echter dat deze integratie niet gebeurt. Feit is dat drie op vier bedrijven geen allochtonen of gehandicapten willen aanwerven. Dit is, mijns inziens, onaanvaardbaar.

Wat de allochtonen betreft, worden we geconfronteerd met mensen die in ons land geboren zijn en gestudeerd hebben. Hun grote nadeel is dat hun vader een vreemde naam heeft. Zij vragen een naamswijziging omdat ze anders geen job zullen vinden. Dit soort situaties is onaanvaardbaar!

We worden geconfronteerd met gehandicapten die gestudeerd hebben, maar moeten ondervinden dat bedrijven aan de ingang van hun onderneming geen mensen in rolstoelen willen zien omdat dat geen mooi zicht is voor de klanten! Dat is de realiteit in heel wat bedrijven!

Hoe we deze problematiek zullen aanpakken, met quota of een ander middel, moet nog worden uitgewerkt. Ik heb de discussie willen openen omdat beide situaties onaanvaardbaar zijn. Ik zou het bijzonder erg vinden mocht men deze toestanden wel aanvaardbaar vinden.

13.04 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): Mijnheer de vice-eerste minister, ik twijfel er niet aan dat u zich hebt laten inspireren door de resultaten uit een onderzoek van de GOM om uw standpunt terzake te ondersteunen.

Neem mij niet kwalijk, maar het verhaal dat u brengt – of beter – dat u haalt bij de GOM, komt bij mij niet geloofwaardig over. Wat probeert u ons nu duidelijk te maken? Een bedrijf heeft dringend werknemers nodig, maar ze vindt enkel kandidaten van allochtone oorsprong die wel degelijk gekwalificeerd zijn. Ondanks de hoge nood zouden de bedrijven weigeren om die allochtonen aan te werven. Mijnheer de vice-eerste minister, dat verhaal geloof ik niet. Waar ik van overtuigd ben, is dat we in ons land worden geconfronteerd met een nieuw fenomeen: de beroepsantiracisten. Die zoeken steeds naar iets nieuws om zich waar te maken en zijn steeds op zoek naar nieuwe vormen van discriminatie. Wij worden systematisch geconfronteerd met pseudo-wetenschappelijke resultaten van studies vanwege die beroepsantiracisten.

Ten tweede, hoe kunt u quota kan invoeren op basis van etnische afkomst wanneer u, niet ten onrechte, elke discriminatie op dat vlak gaat bestrijden? De dag dat u zegt dat er iemand van Marokkaanse oorsprong moet worden aangeworven waarbij de Vlaming wordt uitgesloten, dan beloof ik u nogal wat protest en niet enkel vanwege mijn partij.

13.05 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Ma conclusion n'est évidemment pas la même que celle de M. Van den Eynde. Je constate effectivement un problème de discrimination à l'embauche. Le VDAB, à Bruxelles, a mené une enquête sur les recherches des employeurs auprès des demandeurs d'emplois: quand un nom est d'origine étrangère, ils l'ignorent, même si cette personne est compétente, même si elle a la nationalité belge, même si elle a étudié et acquis ses compétences en Belgique. Le problème est réel et il ne s'agit pas d'un lobby. Il me semble donc politiquement important de s'y

13.04 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): Les entreprises confrontées à d'importants besoins en travailleurs les recruteront, quelle que soit l'origine de ces derniers. L'argumentation du ministre ne me paraît pas crédible. Par ailleurs, j'ose mettre en doute les conclusions formulées par la GOM à ce propos. Nous assistons à l'émergence d'une sorte de nouveau secteur, celui des "anti-racistes professionnels", qui fondent leurs convictions sur des publications pseudo-scientifiques. L'instauration de quotas sur la base de l'origine ethnique des travailleurs constitue ni plus ni moins une nouvelle forme de discrimination: la discrimination des Flamands.

13.05 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Ik ben het uiteraard niet eens met de conclusies van de heer Van den Eynde. Er wordt wel degelijk gediscrimineerd bij de indienstneming; mensen die een vreemd klinkende naam hebben zijn daarvan het slachtoffer. ook al

attaquer.

Monsieur le ministre, en fin de compte vous nous ouvrez une porte car vous reconnaissez l'existence d'un problème auquel il faut s'attaquer. C'est donc avec beaucoup d'intérêt que je vous propose de travailler dans ce sens. Je vous rappelle que l'Etat est un gros employeur. Je vous rappelle que la Région bruxelloise a pris la décision, suite à cette enquête sur les discriminations à l'embauche, d'ouvrir une partie de la fonction publique aux personnes d'origine étrangère. Nous aussi, nous pouvons aller plus loin dans ce sens et montrer l'exemple au secteur privé. Je fais référence, comme vous, aux personnes handicapées.

Je propose également la mise en place d'un groupe de travail régions/fédéral car, là aussi, des éléments concrets peuvent émerger. Je vous rappelle que les associations qui travaillent sur ces questions de discrimination ne souhaitent pas la stigmatisation mais bien des mesures concrètes allant, par exemple, dans le sens d'une reconnaissance des écoles de discrimination positive, de l'embauche de jeunes issus de ces établissements. Il ne faut pas stigmatiser: le critère de la nationalité ne justifie pas des problèmes de discrimination.

Enfin, puisque nous approchons de la campagne électorale, je vous précise que les verts et le SP.A convergent dans leur volonté de lutter contre le problème de la discrimination et nous souhaitons avancer concrètement sur les modalités de discussion. Vous nous trouverez à vos côtés sur cette question.

13.06 **Minister Johan Vande Lanotte:** Mijnheer de voorzitter, ik stel vast dat de heer Van den Eynde die studie in twijfel trekt. Blijkbaar vindt hij dus ook dat de GOM, een economische entiteit, tot de professionele antiracisten behoort.

Mijnheer Van den Eynde, dat betekent ook dat u in twijfel trekt dat de discriminatie ten opzichte van gehandicapten bestaat. Dat bleek namelijk uit identiek dezelfde studie.

Uw argument is heel zwak. Ik denk dat u beter die studie eens zou lezen en dat u de realiteit moet vaststellen. Die realiteit gaat niet van principes uit.

U zegt dat de bedrijven de mensen aanwerven die het meest geschikt zijn. Dat is een logica. De bedrijven nemen echter niet altijd de meest geschikte mensen aan. U weet wat er daaromtrent in West-Vlaanderen gebeurd is. Er werd geprobeerd mensen uit Noord-Frankrijk aan te werven omdat daarvan blijkbaar minder afkeer bestond dan van gehandicapten. Dat is de waarheid.

Mevrouw Coenen, in het Vlaams Parlement werd een decreet goedgekeurd waarbij onderhandelingen over proportionele vertegenwoordiging in de bedrijven worden gevoerd. De VDAB bijvoorbeeld zal in Vlaanderen zo'n actieplan maken. Daarbij wordt geprobeerd in de samenstelling van het personeel een zo evenwichtig mogelijk geheel te brengen. Dat betekent niet – juridisch gezien zou dat ook niet kunnen, want daarover heeft het Europees Hof voor de Justitie zich al uitgesproken – dat iemand die niet bekwaam is, wordt voorgetrokken op iemand die wel bekwaam is. Bij ongeveer gelijke capaciteiten zal echter worden nagegaan of bijvoorbeeld vrouwen nog gedeeltelijk nog worden gediscrimineerd, of gehandicapten of mensen van allochtone oorsprong. In dat geval krijgen zij krijgen bijkomende kansen. Bij gelijkheid van capaciteiten wordt dus geprobeerd om onderaewaardeerde oproepen een kans te geven. Ik denk dat dit een

beschikken ze over de nodige bekwaamheden, ook al hebben ze de Belgische nationaliteit en hebben ze in ons land gestudeerd.

Mijnheer de minister, u heeft een deur geopend. Wij stellen u voor om in die richting verder te werken. De Staat is een belangrijke werkgever. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft trouwens een deel van zijn betrekkingen opengesteld voor werknemers van buitenlandse oorsprong. Wij zouden op dezelfde manier te werk kunnen gaan voor de minder-validen. Daarnaast zou ik willen voorstellen een werkgroep in het leven te roepen met vertegenwoordigers van de federale overheid en van de Gewesten.

13.06 **Johan Vande Lanotte,** ministre: Selon M. Van den Eynde, la SDR de Flandre occidentale est constituée d'anti-racistes professionnels. Je suppose qu'il estime aussi qu'il n'existe pas de discrimination à l'égard des personnes handicapées. Je l'invite à considérer la réalité. Ainsi, par le passé, les entreprises de Flandre occidentale ont cherché à recruter dans le nord de la France, alors même que des travailleurs appropriés étaient disponibles dans le pays.

Le Parlement flamand a d'ailleurs approuvé un décret visant à assurer le meilleur équilibre possible parmi le personnel des entreprises. Il ne s'agit pas de pénaliser des personnes capables au bénéfice d'autres qui le seraient moins mais d'offrir, à capacités égales, une chance supplémentaire aux groupes minoritaires. Dans ce cadre, les quotas sont en quelque sorte bâton derrière la porte

goede weg is, waarbij de quota een soort stok achter de deur zijn. Er is namelijk altijd gemakkelijk over te praten en ik wil geen uiteenzetting over de gehandicapten houden. Dat belet echter niet dat een gehandicapte die gestudeerd heeft, inderdaad heel weinig kans heeft om te werken. Ik denk niet dat de maatschappij zich dat aantrekt.

13.07 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord. Ik twijfel inderdaad, en ik zal u ook zeggen waarom. De wereld en de maatschappij waarin wij leven, gaan gebukt onder een dogma, namelijk het dogma van de politieke correctheid. Stel u voor dat een instelling zoals de GOM van West-Vlaanderen een onderzoek instelt naar discriminatie en tot de conclusie zou komen dat er geen discriminatie is! Alle leden van de GOM van West-Vlaanderen belanden dan onmiddellijk op de morele brandstapel van uw politiek correcte vrienden. Om die reden twijfelen wij.

13.07 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): Je conteste en effet l'étude de la SDR. Ses conclusions sont inspirées par le dogme du 'politiquement correct qui prédomine dans notre société.

13.08 Minister Johan Vande Lanotte: (...)

13.09 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): De tweede reden waarom wij twijfelen, is de volgende. Als een bedrijf werkelijk dringend werknemers nodig heeft, en er zijn gekwalificeerde werknemers ter beschikking, dan worden ze aangenomen, van welke oorsprong zij ook mogen zijn. Voor een bedrijf geldt in de eerste plaats namelijk het economisch principe. We kunnen dat misschien betreuren, maar zo is het.

13.09 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): Je suis convaincu qu'une entreprise recrute les personnes dont elle a besoin, quelle que soit leur origine.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Het vragenuurtje is wat uitgelopen. Ik heb wat meer tijd voor de repliek toegestaan aan de ministers en uiteraard aan de kamerleden.

Wetsvoorstellen

Propositions de loi

14 Wetsvoorstel van de heren Hugo Coveliers, Claude Eerdeken, Daniel Bacquelaïne, Dirk Van der Maelen, mevrouw Muriel Gerken en de heer Jef Tavernier tot wijziging van het Kieswetboek, de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen, de wet van 11 april 1994 tot organisatie van de geautomatiseerde stemming, evenals de wet van 3 juli 1971 tot indeling van de leden van de wetgevende Kamers in taalgroepen en houdende diverse bepalingen betreffende de Cultuurraden voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap en voor de Franse Cultuurgemeenschap (1806/1 tot 15)

- Wetsvoorstel van de heren Hugo Coveliers, Claude Eerdeken, Daniel Bacquelaïne, Dirk Van der Maelen, mevrouw Muriel Gerken en de heer Jef Tavernier tot wijziging van de wet van 23 maart 1989 betreffende de verkiezing van het Europees Parlement en de wet van 19 mei 1994 betreffende de verkiezingsuitgaven voor de verkiezing van het Europees Parlement (1807/1 tot 5)

- Wetsvoorstel van de heren Gerolf Annemans, Bart Laeremans en Filip De Man tot wijziging van het Kieswetboek (406/1 en 2)

- Wetsvoorstel van de heer Pierre Lano tot wijziging van de bij het Kieswetboek gevoegde tabel houdende indeling van het grondgebied in kieskringen (1876/1 en 2)

14 Proposition de loi de MM. Hugo Coveliers, Claude Eerdeken, Daniel Bacquelaïne, Dirk Van der Maelen, Mme Muriel Gerken et M. Jef Tavernier modifiant le Code électoral, la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des Chambres fédérales, ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques, la loi du 11 avril 1994 organisant le vote automatisé, ainsi que la loi du 3 juillet 1971 relative à la répartition des membres des Chambres législatives en groupes linguistiques et portant diverses dispositions relatives aux conseils culturels pour la communauté culturelle française et pour la communauté culturelle néerlandaise (1806/1 à 15)

- Proposition de loi de MM. Hugo Coveliers, Claude Eerdeken, Daniel Bacquelaïne, Dirk Van der

Maelen, Mme Muriel Gerkens et M. Jef Tavernier modifiant la loi du 23 mars 1989 relative à l'élection du Parlement européen et la loi du 19 mai 1994 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour l'élection du Parlement européen (1807/1 à 5)

- Proposition de loi de MM. Gerolf Annemans, Bart Laeremans et Filip De Man modifiant le Code électoral (406/1 et 2)

- Proposition de loi de M. Pierre Lano modifiant le tableau portant répartition du territoire en circonscriptions électorales, annexé au Code électoral (1876/1 et 2)

Hervatting van de algemene bespreking

Reprise de la discussion générale

De algemene bespreking is hervat.

La discussion générale est reprise.

14.01 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in het voorbije academiejaar heeft mijn dochter les gehad van een eminent professor in de rechten. Niet van u, mijnheer de minister – er zijn nog eminente professoren in Gent – maar van professor Boudewijn Bouckaert. Hij heeft als rechtsgeleerde ook grote naam en faam in de rechten. Mijnheer Coveliers, hij is bovendien een notoir liberaal, maar dan een echte liberaal die nog onafhankelijk denkt, onafhankelijk spreekt en onafhankelijk handelt en niet als een lakei de partij volgt. Professor Bouckaert doceert de cursus Beginselen van het recht. Af en toe kreeg ik vragen over die cursus. De cursussen van professoren zijn immers niet altijd duidelijk, zeker als men waarschijnlijk niet altijd naar de les gaat. In die cursus worden onder meer onze politieke stelsels en instellingen behandeld. Het gaat daarin ook over de drie machten in dit land en de wetgevende macht. Collega's, het was boeiend te lezen hoe professor Bouckaert schrijft en waarschijnlijk ook in de lessen heeft gedoceerd over het belang van de wetgevende macht en over het belang van het maken en stemmen van goede wetten.

Mijn eerste bedenking is dan ook dat het de rol van de wetgevende macht moet zijn om wetten te maken die erop gericht zijn om de Staat beter te doen functioneren en om een beter bestuur te waarborgen. De wetgeving moet in elk geval de burger ten goede komen. De wetgeving en de wetten die wij in dit Parlement maken, moeten dus een emanatie zijn van het maatschappelijk gebeuren en beantwoorden aan wat de burger van haar overheid verwacht. Mijnheer de minister, ik denk dat u als rechtsgeleerde en professor in het staatsrecht ook een dergelijk algemeen principe zult kunnen onderschrijven. Daarom zou het goed zijn na te kijken in welke mate dat, mijnheer Coveliers, uw wetsvoorstel deze toets kan doorstaan.

Ik moet vaststellen dat wat we hier vandaag bespreken en wat waarschijnlijk ook wet zal worden, de keshervorming dus, hier zeker niet aan beantwoordt. We weten immers dat de keshervorming er enkel komt, omdat enkele partijbonzen, met onze eerste minister op kop, ze willen. Het heeft dus niets te maken met een betere organisatie van de politieke besluitvorming en het dichten van de beruchte kloof tussen burger en politiek. De voorgestelde keshervorming wordt niet gedragen door de burgers. De heer Letermé heeft dat vanochtend ook gezegd. Ik denk niet dat de maatschappij hier vandaag vragende partij voor is.

(...)

Mijnheer de minister, we weten dat de keshervorming inderdaad gedragen wordt door u, omdat ze u natuurlijk goed uitkomt. Wat u hier ook moge beweren, ook de volksvertegenwoordiging in het Parlement staat niet volledig achter de keshervorming. Het is overigens niet enkel

14.01 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Le professeur Bouckaert enseigne les *principes du droit* à l'université de Gand. Il s'agit d'un libéral notoire, qui pense, s'exprime et agit en toute indépendance. Lors de ses cours, il insiste régulièrement sur l'importance du pouvoir législatif et de la confection de bonnes lois.

A son estime, le pouvoir législatif doit garantir une meilleure administration et les lois doivent être à l'avantage des citoyens. Si je confronte la proposition de loi de M. Coveliers à la théorie que prône ce professeur dans ses cours, je crains que le résultat soit négatif. La réforme de la loi électorale n'a pas de raison d'être, si ce n'est qu'elle est souhaitée par quelques bonzes de parti, M. Verhofstadt en tête. Elle n'est pas motivée par une amélioration du processus décisionnel politique ni par une réduction du fossé qui sépare le citoyen des responsables politiques. Elle n'est soutenue ni par les citoyens ni par l'ensemble des membres de la majorité de ce Parlement. A quelques exceptions près, ces derniers n'osent toutefois pas formuler ouvertement leurs critiques. La réforme est un diktat du premier ministre, M. Verhofstadt, et du vice-premier ministre, M. Vande Lanotte, entre autres.

Le moment choisi – à quelques encablures des élections – est inacceptable. Il ne faut pas rechercher la cause de ce long délai dans les avis du Conseil d'Etat demandés par l'opposition mais bien plutôt dans le dépôt tardif

een kwestie van oppositie tegen meerderheid. Het is ook in belangrijke mate een kwestie van meerderheidsleden tegenover meerderheidsleden. Een aantal van uw vertegenwoordigers van het volk zegt dat zij niet achter de keshervorming staat. Zij durven dat alleen te zeggen in de wandelgangen en hebben niet de moed om dat hier uitdrukkelijk te bevestigen, enkelingen zoals de heer Lano uitgezonderd. Wellicht zullen we hier bij elke partij van de meerderheid een dissidente stem aanhoren, zodanig dat toch de façade gered wordt. Zo kan men met name aangeven dat ook enkelen binnen de meerderheid tegen de keshervorming zijn. Mijnheer de minister, collega's, wij weten zeer goed dat onderhavige keshervorming een dictaat is van de eerste minister, zijn entourage en Vande Lanotte.

(...)

Excuseert u mij, mijnheer de minister. Ik had u bijna over het hoofd gezien. Ik weet dat u, net als de eerste minister, een van de grote tenoren van de keshervorming bent. Als het dictaat wordt doorgedrukt, wordt de keshervorming gedragen noch door de burger, noch door het merendeel van de volksvertegenwoordiging. Dat is een eerste vaststelling die ik vandaag wens te doen. We kunnen dan snel concluderen dat de keshervorming geen uiting is van een behoorlijk bestuur en dat ze niet beantwoordt aan het oogmerk om de politieke besluitvorming in onze samenleving te verbeteren.

Een tweede vaststelling die ik in mijn inleiding wil doen, is ook negatief. Het gaat met name om de wijze waarop dat alles in het Parlement werd aangebracht en tot stand is gekomen. Allereerst is er het tijdstip. Andere collega's hebben er reeds op gewezen dat het onbehoorlijk en onbetamelijk is dat enkele maanden vóór we naar de verkiezingen moeten, een dergelijke belangrijke en ingrijpende keshervorming wordt doorgedrukt. Mijnheer de minister, dat is niet te wijten aan het feit dat wij het advies van de Raad van State hebben gevraagd, waardoor we wat tijd zouden hebben verloren. Dat heeft alleen te maken met het feit dat het zo lang heeft geduurd vooraleer een voorstel werd ingediend. Mijnheer Coveliers, overigens was het wellicht beter geweest om een ontwerp in te dienen, gedragen door de voltallige regering. Vandaag, enkele maanden vóór de verkiezingen, moeten we nog over een dergelijk belangrijke keshervorming gaan debatteren en stemmen. Daarna moet het nog naar de Senaat. Wellicht zullen we pas op het einde van het jaar duidelijkheid hebben. Ik vraag mij af wanneer de uitvoering dan op een behoorlijke manier zal gebeuren. Daarbij laat ik nog even buiten beschouwing dat de zaak wellicht voor het Arbitragehof zal worden aangekaart. Zolang het Hof zich daarover niet zal hebben uitgesproken, blijft onzekerheid troef.

Vervolgens is er het feit dat men gekozen heeft voor een wetsvoorstel in plaats van een wetsontwerp. Wij weten heel goed wat de hoofdrede daarvoor is en dan heb ik het nog niet over het feit dat het voorstel van keshervorming niet gedragen wordt door de voltallige regering, wat ook een reden kan geweest zijn. In ieder geval, een van de belangrijkste redenen is dat men op die manier het advies van de Raad van State heeft willen omzeilen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Hoorebeke, ik heb het advies van de Raad van State gevraagd zodra ik het wetsvoorstel heb ontvangen.

14.02 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, dat is juist maar dit is niet de werkwijze die bij een wetsontwerp wordt gevolgd.

de la proposition. La nouvelle réglementation ne prendra probablement effet qu'à la fin de cette année. La seule raison pour laquelle le texte est formulé sous la forme d'une proposition de loi plutôt que d'un projet est qu'il fallait tourner l'avis du Conseil d'Etat.

Le président: J'ai demandé l'avis du Conseil d'Etat le jour même où j'ai reçu la proposition de loi.

14.02 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Ce n'est pas la procédure suivie pour les projets de loi.

De **voorzitter**: Ik kon niet meer doen dan de Raad van State om advies vragen.

14.03 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, wij weten dat u uw uiterste best doet.

14.04 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het is inderdaad juist dat u het advies van de Raad van State hebt gevraagd. In bijzonder onduidelijke omstandigheden hebt u evenwel om een hoogdringend advies gevraagd.

14.04 Paul Tant (CD&V): Pour des raisons obscures, il s'agissait d'un avis urgent.

De **voorzitter**: Neen.

14.05 Paul Tant (CD&V): Toch wel.

De **voorzitter**: Ik heb in de Kamer gezegd dat ik om advies had gevraagd binnen 3 dagen. Ik heb in de Kamer ook gezegd dat de Raad van State officieus had verwittigd dat zij de nodige tijd konden nemen om het advies uit te brengen. Dit staat zo in de parlementaire verslagen.

14.06 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, als u het advies zelf leest dan kunt u vaststellen dat de Raad van State zich van in het begin verontschuldigt voor de zeer korte tijdspanne waarover hij heeft beschikt en dat daarin de oorzaak moet worden gezocht voor het feit dat het onderzoek slechts op een bepaalde manier kon worden gevoerd. Hoe u het ook draait of keert maar voor een dergelijk belangrijke hervorming, die bovendien politiek van belang is en invloed heeft op de werking van deze instelling, lijkt dit mij een gemiste kans. U hebt van een zekere moed getuigd door – al dan niet in samenspraak met de indieners – het advies onmiddellijk te vragen. Ik vind het evenwel een gemiste kans omdat niet om een advies ten gronde werd gevraagd. Men heeft op die manier de Raad van State niet de kans gegeven om zich over alle aspecten uit te spreken.

14.06 Paul Tant (CD&V): Le Conseil d'Etat introduit son avis par des excuses quant au manque de temps auquel il a été confronté. Le président a fait preuve d'un certain courage en demandant l'avis, mais il s'agit malgré d'une occasion ratée car l'avis ne porte pas sur le fond. Il est clair que s'il avait disposé du temps nécessaire, le Conseil d'Etat aurait encore mis en lumière bon nombre d'éléments inconstitutionnels.

Mijnheer de voorzitter, het is in dit Huis bijna onmogelijk geworden om een aantal strikt juridische problemen uit een tekst aan te kaarten. Had men de Raad van State iets meer tijd gelaten, ook met betrekking tot de ingediende amendementen, dan konden een aantal ongrondwettelijkheden nog uitdrukkelijker worden aangewezen. Mijnheer de voorzitter, ik ben daar niet fier op. U hebt de schijn gered door het advies te vragen maar het is ook niet veel meer dan dat.

De **voorzitter**: Ik wil daarover geen debat houden maar ik kan u verzekeren dat ik de Raad van State telefonisch – dat heb ik hier in het openbaar gezegd – een ruimere termijn heb gegeven dan de drie dagen waarin normaliter is voorzien.

Le président: J'ai donné au Conseil d'Etat plus de trois jours puisque je l'avais déjà officieusement informé.

14.07 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, ik meen dat collega Tant goed heeft gerepliceerd maar of het nu gaat over 3, 7 of 14 dagen doet weinig terzake. Voor een dergelijk belangrijke en ingrijpende maatregel moet men niet zomaar een advies vragen binnen een termijn van één of twee weken. Mag ik verwijzen naar de normale gang van zaken waarbij adviezen, die worden verstrekt over het voorontwerp, vervolgens in het wetsontwerp worden verwerkt? Dat is een goede manier van werken die we ook in dit geval hadden kunnen en moeten hanteren. In dit geval hebben wij een advies van de Raad van State ontvangen waarin van bij de aanvang wordt gewezen op de beperkte termijn. Wij hebben gefractioneerde adviezen gekregen over bepaalde artikelen. Mijnheer de voorzitter van dit Parlement, een coherent advies hebben wij in deze zaak uiteindelijk niet gekregen. Wij kunnen dit alleen maar betreuren.

14.07 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Je me rallie aux propos de M. Tant. S'agissant d'un projet d'une telle importance, une semaine, voire deux, sont insuffisantes. Le Conseil d'Etat n'a pas été en mesure de formuler un avis cohérent.

14.08 Paul Tant (CD&V): Dit alles wordt nog versterkt door de tendens om met die adviezen geen rekening te houden als het politiek niet perfect in het kraam past.

14.09 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mijnheer Tant, wij hebben inderdaad een aantal negatieve adviezen ontvangen van de Franstalige kamer van de Raad van State. Nochtans zal men zeer behoedzaam te werk zijn gegaan bij het formuleren van die adviezen. Wij hebben moeten vaststellen dat de regering op geen enkel punt rekening heeft willen houden met de adviezen van de Raad van State. We hebben wel een nota gekregen van de hier aanwezige minister waarin alles werd weerlegd. De artikelen waarvan sprake werden evenwel niet aangepast.

Collega's, mijnheer de voorzitter, de regering Verhofstadt oogde mooi bij haar aantreden. Laten wij dat eerlijk toegeven. Men had het voorbeeld uit Nederland van wat de paarse coalitie daar met succes had verwezenlijkt. Men vond dat zoiets ook in dit land mogelijk moest en kon zijn. Men gaf de regering Verhofstadt dus het voordeel van de twijfel en er was een grote goodwill aanwezig: die regering zou een duidelijke trendbreuk met het verleden vormen, het zou nu gans anders worden. Als wij vandaag kijken wat Verhofstadt en consoorten, wat Vande Lanotte en consoorten hebben verwezenlijkt en hebben teweeggebracht, dan is dit hallucinant. Want, mijnheer de minister, op economisch vlak heeft deze regering niets concreets verwezenlijkt, tenzij dat men gebruik heeft kunnen maken van een gunstige conjunctuur. Dat waren de drie voorgaande jaren. Vandaag is er een minder gunstige conjunctuur en moeten wij vaststellen dat de werkloosheid opnieuw aan het toenemen is, vooral in Vlaanderen, en dat de regering daar geen enkel antwoord op biedt.

14.10 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, volledigheidshalve wil ik de heer Van Hoorebeke er ter aanvulling van zijn betoog op wijzen dat de eerste minister heeft aangekondigd dat hij zelf en zijn regering zich in de toekomst wellicht ooit eens gaan bezig houden met de problemen van de mensen. Dat heeft de eerste minister gezegd.

14.11 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Met de problemen van de burger.

Wat de regering Verhofstadt op communautair vlak heeft teweeggebracht – ik heb het daar later nog over – maakt van haar een van de slechtste regeringen van de laatste decennia. Herinner u even, collega Cortois, de toegevingen die werden gedaan in de Lambermont- en Lombardakkoorden. Herinner u hoe deze regering heeft gewerkt en nog werkt aan de uitholling van de tweetaligheid van de ambtenaren hier in Brussel en van de politieagenten. Herinner u hoe de eentalig toegevoegde rechters werden ingevoerd. Vandaag is er dan de kieshervorming. Ik wil niet overdrijven, maar wij zouden bijna in een nostalgieke bui terugdenken aan de tijd van eerste minister Dehaene. Weliswaar met grote lompheid en groot misprijzen voor het Parlement, trachtte die toch een consequente lijn in het beleid van zijn regering te handhaven. Voor Verhofstadt en consoorten is niet een betere werking van de instellingen belangrijk, maar wel zijn carrièreplanning en die van zijn partij. Die partij wil de grootste volkspartij worden en daarvoor zijn alle middelen goed.

Ik wil mijn inleiding beëindigen met te wijzen op het grote verschil tussen de ionae Verhofstadt destijds als vice-eerste minister. de

14.08 Paul Tant (CD&V): Sans parler de l'absence de volonté de tenir compte de ses observations.

14.09 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Il n'a, en effet, pas été tenu compte des observations et des avis de la chambre francophone du Conseil d'Etat. Dans une note, le ministre Vande Lanotte a réfuté les observations, mais les articles n'ont pas été adaptés.

Lors de l'installation du gouvernement Verhofstadt, celui-ci semblait plein de promesses. On lui accordait beaucoup de crédit. En évaluant ses réalisations, on constate que sur le plan économique rien ne s'est passé. S'il est vrai que la conjoncture est moins favorable qu'en 1999 et que le chômage est en hausse, il est tout aussi vrai que le gouvernement n'a aucun remède à proposer. Il s'agit de l'un des pires gouvernements des dernières décennies. On repenserait presque avec nostalgie au gouvernement Dehaene.

14.11 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Il y a une grande différence entre le Verhofstadt du temps des *Burgermanifesten* et le premier ministre actuel, dont les réalisations effectives se font toujours attendre.

Je renvoie volontiers au billet de Peter De Graeve dans le *Standaard* de ce matin, dans lequel il évoque le "bousillage de la démocratie". Voilà le travail du premier ministre et de M. Vande Lanotte.

Le seuil électoral provincial de cinq pour cent n'apporte en réalité rien de nouveau -il n'y a qu'à Anvers qu'il se traduira par un changement concret et le N-VA n'y voit pas un problème en soi. Cette mesure trahit toutefois les intentions du

Verhofstadt van de burgermanifesten en de Verhofstadt die vandaag drie jaar een regering heeft geleid die er uiteindelijk in het ganse land nog niets van heeft gebakken. Het beste voorbeeld daarvan vandaag is inderdaad de kieshervorming. Om mijn ganse betoog te beëindigen, kan ik eigenlijk niet beter dan verwijzen naar het opiniestuk in De Standaard van vandaag van de hand van filosoof Peter De Graeve. Hij verwoordt eigenlijk perfect wat er hier vandaag in het Parlement gebeurt, met name, mijnheer Cortois, de verprutsing van de democratie. Daar bent u met uw partij en samen met minister Vande Lanotte in grote mate verantwoordelijk voor.

Een eerste specifieke hervorming is de invoering van een kiesdrempel van 5% per provinciale kieskring. In tegenstelling tot wat de heer De Man vanochtend beweerde heeft de N-VA helemaal geen schrik van die kiesdrempel van 5%. We weten dat ook vroeger reeds een drempel bestond die in de meeste provincies rond 5% schommelde; alleen in Antwerpen lag hij lager. Praktisch blijft alles bij het oude en voor de N-VA zal dit geen groot probleem vormen.

Wel menen we dat de invoering van een kiesdrempel een ondemocratisch rechtsbeginsel is. Het is de bedoeling nieuwe, kleine partijen in de democratische rechtsstaat monddood te maken. Partijen als Agalev en Ecolo, die vandaag de invoering van de kiesdrempel verdedigen, hebben hun groei en hun intrede in het Parlement te danken aan de afwezigheid van een dergelijke kiesdrempel. Nu werken deze partijen mee aan een systeem waardoor dit in de toekomst niet langer mogelijk zal zijn. Ik begrijp niet dat zij een dergelijke antidemocratische maatregel steunen, maar na de Nepal-crisis is met deze partijen alles mogelijk.

Gaat het in landen met twee partijen zoveel beter dan in landen met meerdere partijen? Het gaat dus om een vals argument. Wel klopt het dat deze regeling de versnippering zal tegengaan. De grote partijen willen de kleinere partijen opslorpen. Het gaat alleen om een machtspeel, zonder enige democratische inslag.

14.12 Willy Cortois (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik stel vast dat de heer Van Hoorebeke zijn betoog begint met de stelling dat hij met het principe van de hervorming akkoord is. Ik kan begrijpen dat hij ongerust is. De nieuwe kieswet zal kleine partijen op lokaal vlak echter wel meer kansen bieden. (*Hilariteit*)

Laat de democratie, die op het lokaal vlak haar wortels heeft, haar werk doen. Daar zullen de kleinere partijen meer gewicht krijgen zodat ze in alle rust kunnen groeien, voor zover ze een echte maatschappelijke stroming vertegenwoordigen en geen accident de parcours zijn.

Ik heb dus begrip voor enkele van de argumenten die de heer Van Hoorebeke naar voren schuift, maar ik vind het overdreven dat hij met het principe van de democratie zwaait. Hij begon zijn betoog trouwens met de opmerking dat hij het eens was met de invoering van een kiesdrempel...

14.13 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Ik heb gezegd dat ik er geen schrik voor had, niet dat ik het ermee eens was.

De **voorzitter:** Mijnheer Van Hoorebeke, ook de heer Laeremans en de heer Bourgeois willen uw betoog onderbreken. Collega's, hou het kort alstublieft.

14.14 Willy Cortois (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik probeer, zoals het past in een democratie, de redenering van de heer Van Hoorebeke

VLD: réduire les petits partis au silence. Ce sont du reste les petits partis, qui ont pu naître à la faveur de l'absence de seuil électoral, qui permettent aujourd'hui cette réforme. Cette tendance vers un système à deux partis est tout sauf démocratique. Même si la majorité prétend combattre ainsi la fragmentation du paysage politique, le but réel est l'usurpation des petits partis par les grands.

14.12 Willy Cortois (VLD): M. Van Hoorebeke adhère au principe du seuil électoral, et je comprends son inquiétude, mais il oublie que le gouvernement encourage les initiatives politiques à l'échelon local. C'est là que les partis pourront naître et éventuellement poursuivre leur développement. Votre critique est donc exagérée et vos laïus sur les prétendus dangers qui menacent la démocratie le sont encore davantage.

te volgen, maar ik heb er moeite mee. Ik vind er niet de logica in die ik normaal van hem zou verwachten.

De **voorzitter**: Sommigen zouden dat een compliment noemen.

14.15 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, u hebt daarnet terecht tegen de heer Van Hoorebeke gezegd dat hij zich beter zou beperken tot het onderwerp van vandaag. Wat ik echter van de heer Cortois hoor, heeft helemaal niets met het debat van vandaag te maken. Bovendien is er over de situatie in de gemeenten nog helemaal geen sluitend politiek akkoord. In dat verband bestaan er nog geen ontwerpdecreten. Dat is louter wishful thinking van een aantal partijen. Dat staat hier niet op de agenda want dat moet door de gewesten besproken worden en niet in dit halfroond. Wij hebben daar niets over te zeggen. Wij kunnen ons vandaag alleen uitspreken over deze kieswet en die is in elk geval zeer ondemocratisch en zeer nefast.

14.16 Geert Bourgeois (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, ik wil kort zeggen dat de redenering van mijn achtbare collega Cortois volstrekt onzuiver is. Ten eerste, heeft hij collega Van Hoorebeke woorden toegeschreven die hij niet heeft uitgesproken. Collega Van Hoorebeke heeft duidelijk gezegd dat de NVA tegen de kiesdrempel is, maar er ook niet bang voor is. Dat is natuurlijk helemaal niet hetzelfde als wat collega Cortois zei.

Ten tweede, stel ik vast dat de VLD totaal andere uitspraken doet als oppositiepartij dan als deel van de meerderheid. Zij redeneren totaal anders. Ik wijs op de woorden van hun grote roerganger, Guy Verhofstadt, die, toen Jean-Luc Dehaene voor het eerst de idee van een kiesdrempel lanceerde, daartegen fulmineerde en niet aarzelde om daarbij de woorden "een aanslag op de democratie" te gebruiken.

U herinnert zich ook dat bij de vorige verkiezingen nogal wat nieuwe initiatieven tot stand gekomen zijn, bijvoorbeeld partijen die voor het eerst aan de verkiezingen deelnamen. Ik herinner mij heel goed dat aan de heer Verhofstadt gevraagd werd om een reactie op onder meer het opkomen van de partij van de heer Paul Marchal. Welnu, de heer Verhofstadt zei daarop stevast: hoe meer initiatieven, hoe meer diverse stromingen in de democratie, hoe beter. Ik wil dus vragen dat de VLD-leden, wanneer ze standpunten innemen, enige consequentie bewaren. Het lijkt mij nogal tegenstrijdig dat zij in een tijdsspanne van enkele jaren volstrekt tegenstrijdige standpunten zijn gaan verdedigen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Hoorebeke, u kunt uw betoog voortzetten.

14.17 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer Cortois, ik heb inderdaad niet gezegd dat wij voor de kiesdrempel zijn. Ik heb wel gezegd dat wij in er in elk geval geen angst voor hebben. Ik zeg echter duidelijk: ten eerste, het invoeren van die kiesdrempel is niet nodig, want ons systeem werkt goed wat dat betreft, en ten tweede, die kiesdrempel is ondemocratisch. Ik verwijs naar de overweging van de Ministerraad op 19 mei 2000, toen de motivering werd gegeven voor het invoeren van de kiesdrempel. Toen werd er gezegd: "Verder wordt mogelijk een kiesdrempel ingevoerd om versnippering te voorkomen". Welke versnippering?

Collega Cortois, geen versnippering staat niet noodzakelijk borg voor een beter beleid. Een beter beleid hangt niet af van het aantal partijen, maar wel van de bereidheid en de daadkracht om de problemen die er zijn aan te pakken. Als die niet aanwezig zijn, ook in een tweepartijenstelsel of in een stelsel met minder partijen, biedt men

14.15 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Ce que dit M. Cortois n'a rien à voir avec le débat qui nous occupe, il prend tout simplement ses désirs pour des réalités. Absolument rien n'a été décidé concernant ces initiatives locales, cela ne relève même pas de la compétence du pouvoir fédéral, mais bien de celle des autorités régionales.

14.16 Geert Bourgeois (VU&ID): M. Van Hoorebeke et la NVA sont effectivement opposés au seuil électoral. Je vois que le VLD, à présent parti de la majorité, adopte une attitude complètement différente que par le passé, à l'époque où le seuil électoral était encore "un coup porté à la démocratie" et où résonnait la devise "plus il y a d'initiatives, mieux c'est."

14.17 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): L'instauration du seuil électoral est non seulement superflue, mais également antidémocratique. Lors du Conseil des ministres du 19 mai 2000, il était question d'éviter le morcellement. Quel morcellement? Celui-ci doit-il vraiment être rejeté à tout prix? Une fois de plus, le véritable but est de s'approprier d'autres élus et l'objectif final tend à créer un VLD qui serait le "parti populaire le plus important".

Selon le Conseil d'Etat. l'obligation

geen oplossingen voor de problemen die er zijn. Ik wil alleen maar zeggen dat het argument dat de kiesdrempel de versnippering tegengaat, een vals argument is. De invoering wordt gedragen door een andere motivering, te weten: zoveel mogelijk andere verkozenen in te palmen en zo groter te worden, om dé grote volkspartij te worden. Dat is het enige doel van de keshervorming en van de kiesdrempel.

Collega's, ik wil ook even stilstaan bij het aspect van de domiciliëring die in het kader van deze keshervorming wordt opgelegd. Daarentoe is toch een aantal kritische bedenkingen geformuleerd.

In de zogenaamde overgangsfase moeten de kandidaten voor de Kamer van Volksvertegenwoordigers wonen in de kieskring waarvoor zij opkomen indien zij tevens op de lijst van de Senaat staan. Nochtans bepaalt artikel 42 van de Grondwet dat de leden van beide kamers de natie vertegenwoordigen en niet alleen diegenen die hen hebben verkozen. Dat betekent dat deze domiciliëringplicht neerkomt op een schending van artikel 64 van de Grondwet, mijnheer de minister, dat limitatief de verkiesbaarheidvoorwaarden opsomt. De Raad van State heeft daarentoe ook een kritisch advies geformuleerd.

Ik kom tot een derde aspect en een nieuwigheid binnen deze regering. Men heeft het systeem van de opvolging eerst afgeschaft en nu gaat men het opnieuw invoeren. Het uitgangspunt, collega's, om de lijststem te halveren was de inbreng van de kiezer bij zijn of haar stemgedrag te vergroten zodat meer voor de persoon dan voor de lijst kon worden gekozen. Welnu, door het invoeren van de opvolgers zetten wij een grote stap terug en gaan we – zoals hier vanmorgen al werd gezegd – terug naar de participatie. Dat zal uiteindelijk gebeuren, collega's, zeker als de grote tenoren zowel op de lijsten voor de Kamer als voor de Senaat zullen staan. Zij zullen ongetwijfeld op één van beide lijsten worden verkozen, wat betekent dat zij op de ene of de andere lijst ontslag moeten nemen, waarna de opvolger in aanmerking voor een mandaat komt. Dat betekent dat men verder dan ooit staat van de doelstelling om de kiezer directer te betrekken bij de verkiezing van zijn vertegenwoordigers in het Parlement.

Collega Cortois, zeg dus niet dat wij daar achter staan. Wij hebben dat van in het begin bestreden, want wij hebben tegen dit fenomeen van lijstshopping een wetsvoorstel ingediend dat nog in het Parlement zou moeten worden behandeld.

Voordat ik het hoofdstuk Brussel-Halle-Vilvoorde zal aanvatten, wil ik nog even blijven stilstaan bij de grotere kieskringen en het probleem van de apparentering en de lijstenverbinding.

14.18 Willy Cortois (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik wil mijn geheugen opfrissen. Hebt u een paar maanden geleden voor of tegen de afschaffing van de opvolgers gestemd?

14.18 Willy Cortois (VLD): Avez-vous voté, il y a quelques mois, pour ou contre la suppression de la suppléance?

De **voorzitter**: Dat is al een tijdje geleden. De wet is nog niet gepubliceerd, maar de bespreking en de stemming is al een tijdje geleden.

14.19 Willy Cortois (VLD): De wet is nog niet gepubliceerd, maar wij hebben ons daarover wel uitgesproken. Bent u ondertussen ook niet van gedacht veranderd, mijnheer Van Hoorebeke? U bent wel in de oppositie gebleven.

14.20 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Het zou mij sterk verbazen.

14.21 Geert Bourgeois (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, collega Cortois begint de NV.A steeds belangrijker te vinden want hij interpelleert al een kamerlid van onze fractie in de plenaire vergadering.

Collega Cortois, ik denk dat wij hebben tegengestemd. Het punt maakte deel uit van een grotere hervorming, waaronder die fameuze halvering van de lijststem en dergelijke. Ik denk dat wij hebben tegengestemd, maar wij willen het gerust eens opzoeken. Het is in elk geval langer dan twee maanden geleden, maar ik meen dat deze discussie weinig relevant is. Het is relevant dat deze meerderheid tijdens één regeerperiode van mening verandert en een totaal tegenovergesteld standpunt inneemt. Dat is belangrijk.

14.22 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, collega's, ik meen dat het in deze discussie nog meer illustratief is te verwijzen naar de afschaffing van het systeem van de opvolgers. Dat is in elk geval niet meer dan zes maanden geleden. Wij hebben dat voorstel destijds goedgekeurd. Wie ligt er aan de basis van deze nieuwe hervorming en wat is de echte reden daarvan? De basis is dat een aantal van de hoofdrolspelers met deze hervorming niet alleen de eigen positie wil beveiligen, maar dat zij bovendien een beslissende stem kunnen laten horen over diegenen die in de toekomst aan de bak moeten kunnen komen.

Dat is de werkelijke reden, terwijl ten aanzien van de kiezers wordt verklaard dat het de bedoeling is om hen meer zeggenschap te geven. Welnu, dat is een leugen die iedereen stilaan doorheeft. En dat zwijg ik nog over het gebrek aan consequentie.

Een verantwoorde politieke partij – wat in principe zo zou moeten zijn, maar in de feiten blijkbaar niet – houdt een lijn aan, maar verandert haar principes niet, naargelang van het probleem waarmee zij wordt geconfronteerd, zuiver en alleen omwille van het electoraal voordeel dat hieruit zou kunnen voortvloeien.

14.23 Willy Cortois (VLD): Mijnheer Tant, wat deed u om het systeem te verbeteren de goede oude tijd, toen de CVP het voor het zeggen had?

14.24 Paul Tant (CD&V): Wij hebben steeds dezelfde lijn aangehouden.

14.25 Willy Cortois (VLD): Ja, een slechte lijn.

14.26 Paul Tant (CD&V): Mijnheer Cortois, u kunt het nagaan, maar wij hebben nooit een initiatief genomen voor een dergelijke verreikende hervorming van de kieswetgeving zonder daarbij de oppositiepartijen te betrekken.

U kunt, net zoals de heer Coveliers, trachten te verwijzen naar een aantal punctuele wijzigingen van zuiver technische aard, om aan te tonen dat destijds de oppositie ook niet altijd bij de zaken werd betrokken, maar denk eens aan de indeling in kiesgebieden bijvoorbeeld, dat thans in hoofdorde ter bespreking ligt. Welnu, dat wordt enkel en alleen als middel aangewend om uw eigen electorale positie te versterken en in het bijzonder om uw kopstukken te kunnen ten tonele voeren.

De **voorzitter**: Collega's, dat is een andere zaak en thans verzoek ik u de heer Van Hoorebeke, die in tegenstelling tot u als spreker was ingeschreven, zijn betoog voort te zetten.

14.21 Geert Bourgeois (VU&ID): Nous avons sans doute voté contre et il s'agissait alors – cela remonte à plus de deux mois, nous pouvons le vérifier – d'un ensemble de mesures. Cela n'a d'ailleurs aucune importance. C'est la majorité qui change radicalement d'avis au cours d'une même législature.

14.22 Paul Tant (CD&V): Le système de la suppléance a été supprimé il y a six mois. Le CD&V appuyait ce choix. La nouvelle réforme a toutefois pour seul et unique objectif de renforcer la position de la majorité et de donner une voix déterminante aux quartiers généraux des partis dans la composition du personnel politique actuel et futur.

14.23 Willy Cortois (VLD): Qu'a fait le CD&V pour supprimer le système de suppléance lorsqu'il était au pouvoir?

14.26 Paul Tant (CD&V): Le CD&V n'a jamais cherché à mettre en œuvre des modifications aussi radicales sans consulter l'opposition.

14.27 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, een ander punt dat zal toelaten om de grote kopstukken op te voeren, is ook het aspect van de grote kieskringen en daaraan verbonden de apparentering en de lijstenverbinding.

In zijn adviezen van 29 mei en 4 juli plaatste de Raad van State grote vraagtekens bij deze regeling die niet alleen een uitzondering vormt op de geest en letter van het wetsvoorstel, maar bovendien het gelijkheidsbeginsel schendt en disproporties creëert bij de Franstaligen in Waals-Brabant en Brussel-Halle-Vilvoorde. In alle kieskringen wordt het betwiste systeem van de apparentering afgevoerd, doch bebouden enkel voor de Franstalige lijsten van Brussel-Halle-Vilvoorde en Waals-Brabant.

Dat betekent dat het argument van de afschaffing van de nefaste werking van de apparentering eigenlijk niet het hoofdmotief is van de invoering van deze provinciale kiesomschrijvingen, maar dat het inderdaad de bedoeling is om de kopstukken een betere rol te kunnen laten spelen.

Men hoorde de uitleg van Ecolo, te weten dat zij op die manier toch nog dichterbij de burger zullen komen. Welnu, in zijn interventie tijdens de vergadering van deze voormiddag, verwees de heer Tant naar zijn kiesarrondissement, met name Oudenaarde, waar hij, samen met de heer De Croo, eens per jaar alle gemeenten aandeed, waarschijnlijk per fiets of met de wagen en de heer De Croo te paard.

De **voorzitter**: Ik zou zelfs durven zeggen eens per week.

14.28 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Deed u elk week alle gemeenten van uw arrondissement aan, mijnheer de voorzitter?

De **voorzitter**: In die tijd wel, ja.

14.29 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Dat siert u, mijnheer de voorzitter, maar thans zie ik u niet meer met uw paard door de hele provincie trekken.

Collega's, de Raad van State heeft eveneens bezwaren tegen de voorgestelde regeling betreffende de lijstverbindingen. Het algemeen principe van het voorliggend wetsvoorstel is ook hier geen lijstverbindingen meer, maar eens te meer een uitzondering voor Waals Brabant en Brussel-Halle-Vilvoorde. Dit is een regelrechte schending van het gelijkheidsbeginsel en het valt niet te rechtvaardigen. Collega's, dit zal ongetwijfeld ook aanleiding geven tot een verhaal bij het Arbitragehof.

Vervolgens kom ik tot het niet onbelangrijk, zoniet het belangrijkste aspect van deze keshervorming, namelijk hetgeen men wil doorvoeren voor het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde.

In het Vlaamse regeerakkoord van deze Vlaamse regering is gesteld dat de splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde moet totstandkomen. Collega Coveliers, de horizontale splitsing staat in het regeerakkoord van de Vlaamse regering. Ik meen me zelfs te herinneren dat minister-president Dewael in zijn regeringsverklaring op het ogenblik van het aantreden van zijn Vlaamse regering heeft gezegd dat hij er borg zou voor staan dat zijn ministers en zijn meerderheidspartijen in het Vlaams Parlement hetzelfde zouden zeggen van dataene wat hier de leden van diezelfde partijen in het

14.27 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Compte tenu de l'élargissement des circonscriptions électorales, la nouvelle réglementation conduira à un sondage de popularité parmi les locomotives électorales.

Le Conseil d'Etat a émis d'importantes réserves à propos de cette réforme et la juge discriminatoire. L'apparement est maintenu pour les francophones dans les circonscriptions de Bruxelles-Hal-Vilvorde et du Brabant wallon.

Le Conseil d'Etat formule également des objections à l'égard de l'apparement, en principe supprimé, sauf à Bruxelles-Hal-Vilvorde et dans le Brabant wallon. L'affaire finira sans nul doute devant la Cour d'arbitrage.

14.29 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): L'accord de gouvernement flamand prévoit la scission de l'arrondissement de Bruxelles-Hal-Vilvorde. Le ministre-président a déclaré que les partis siégeant au Parlement flamand et les membres des groupes de la majorité à la Chambre adopteraient la même position. De nombreuses personnalités flamandes ont signé un appel à la scission. Or, la réforme actuelle va diamétralement à l'encontre des revendications flamandes.

Cette proposition entérine la francisation du Brabant flamand. Nous devons éviter que cette province tombe sous l'emprise des francophones.

La nouvelle réglementation sera plus complexe que jamais. Les candidats néerlandophones sont obligés de se présenter à Louvain

federale Parlement zouden zeggen.

Sedert het Vlaamse regeerakkoord, ongeveer drie jaar geleden is er heel wat tijd verlopen en ook die woorden zal de heer Dewael wel hebben ingeslikt. Mijnheer Coveliers, in elk geval is hier vandaag een systeem voorgesteld dat regelrecht indruist tegen datgene wat in het Vlaams regeerakkoord staat. Al sedert decennia hebben vele Vlaamse politici, schrijvers, vooraanstaanden van Vlaanderen geageerd voor de splitsing van het arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde. Mijnheer Coveliers, moet ik u eraan herinneren dat u in maart 1995, samen met uw collega's Verwiltghen, Bert Anciaux en Paul Van Grembergen, nog een oproep ondertekend. Herinnert u zich dat nog? Nee, ook daar lijdt u eens te meer aan een selectief geheugenverlies. Hebt u in 1995 een oproep ondertekend, waarin men toen nog opkwam voor de splitsing van het kiesarrondissement.

Collega's, hoe verklaart u aan de bevolking dat een Franstalig inwoner van Vlaams Brabant tot aan de grenzen met Ninove en Denderleeuw voor Franstalige partijen kan kiezen, terwijl de vele Vlamingen in Waals-Brabant dit niet kunnen voor een Vlaamse lijst?

Wij staan afkerig van elke vorm van imperialisme en dit in grote tegenstelling met de Franstalige partijen en we eisen dan ook onvoorwaardelijk de splitsing van dit kiesarrondissement. Het heeft nu lang genoeg geduurd. De verfransing van Vlaams Brabant, die trouwens ook met rasse schreden vooruitgaat in Zuid-Oost-Vlaanderen, kan vandaag onverminderd doorgaan. Nochtans vragen wij niets bijzonders aan de Franstaligen. Het enige wat we vragen is dat de Franstalige inwoners een minimum aan respect vertonen voor hun nieuwe omgeving, net als de vele Vlamingen, de Onkelinxen, de Van Cauwenberghes, de Spitaelsen, die naar Wallonië zijn uitgeweken en zich daar hebben aangepast en zich daar hebben geïntegreerd. Meer vragen wij uiteindelijk niet van de Franstaligen die zich in Vlaanderen komen vestigen. Vlaams Brabant kan niet langer een electoraal wingewest zijn voor de Franstaligen.

De regeling die nu is uitgedokterd is nog ingewikkelder dan de vorige, dan de stand van zaken van vandaag. Het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde wordt nu uitgebreid met Leuven. Het wetsvoorstel voert een ongrondwettelijk verschil in tussen de Nederlandstalige en de Franstalige kandidaten van Brussel-Halle-Vilvoorde, aangezien de eersten zich moeten of mogen presenteren aan de kiezers van Leuven, terwijl de tweeden dat niet hoeven of moeten.

Na amendement werd zelfs overeengekomen – het was een amendement van de heer Coveliers – dat de Franstalige lijsten in Brussel-Halle-Vilvoorde 29 kandidaten kunnen tellen net zoals de Vlaamse lijsten. De Vlaamse lijsten gelden echter ook voor Leuven met een half miljoen kiezers meer. De Franstalige lijsten van Brussel-Halle-Vilvoorde zullen de enige in heel België zijn die meer kandidaten tellen dan verkiesbare plaatsen. Begrijp wie begrijpen kan! Deze flagrante schending van het gelijkheidsbeginsel valt echter in dovemansoren bij de meerderheid. Meer zelfs, het wordt door de meerderheid bij monde van de heer Coveliers ingevoerd. Niet alleen ons is deze schending opgevallen. Ook de Raad van State heeft terzake heel wat negatieve kritiek geuit. Neem de verklaring van de taalaanhang. De kandidaten moeten vooraf verklaren of ze Nederlands- of Franssprekend zijn. Hoe een dergelijke verklaring er in de praktijk zal uitzien is een raadsel. Bovendien is een dergelijke verklaring ongrondwettelijk. Artikel 64 van de Grondwet somt immers limitatief de voorwaarden van verkiesbaarheid op. Bijgevolg kan er geen andere voorwaarde worden ingevoerd.

mais le nombre de sièges qui leur sont réservés équivaut à celui des francophones, en dépit du plus grand nombre d'habitants flamands. Le Conseil d'Etat a vivement critiqué cette situation. Il s'agit en effet d'une violation flagrante du principe d'égalité.

L'appartenance linguistique des candidats ressortira d'une déclaration. Comment cela se passera-t-il? Cette mesure est anticonstitutionnelle dans la mesure où l'emploi d'une langue ne constitue pas un critère d'éligibilité.

En procédant au regroupement selon le groupe linguistique, les 48.000 voix pour les petits partis francophones de Bruxelles seront pris en considération pour déterminer le nombre de sièges du groupe linguistique francophone pour l'ensemble de l'arrondissement de Bruxelles-Hal-Vilvorde. Voilà qui hypothèque lourdement les sièges flamands.

Notre groupe exige la scission de l'arrondissement de Bruxelles-Hal-Vilvorde. Le SP-A et le VLD se sont déjà exprimés eux-aussi en faveur de cette scission et doivent rester logiques. Une scission est techniquement possible. Nous avons développé ce modèle dans un projet de loi. Le règlement précis s'inspire de la méthode utilisée dans le cadre des élections européennes.

De taalkundige poolvorming heeft nog een ander vergaand gevolg. Bij de vorige Kamerverkiezing haalde de kleinere Franstalige partijen om en bij de 48.000 stemmen, hoofdzakelijk in Brussel. Door de taalkundige poolvorming zullen deze partijen in Brussel-Halle-Vilvoorde hoogstwaarschijnlijk voor de Franstalige partijen kiezen en zullen deze reststemmen meegeteld worden om het zetelaantal van de Franse taalgroep te bepalen in heel Brussel-Halle-Vilvoorde. Anders gezegd: stemmen voor de Franstalige minipartijen in Brussel-Hoofdstad legt een zware hypotheek op de Vlaamse zeteltoewijzing.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in navolging van het Vlaams regeerakkoord en de resolutie terzake eist mijn fractie de horizontale splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde. Aangezien de collega's van de SP.A en VLD dit reeds diverse malen goedkeurden, roepen we hen vriendelijk op woord te houden! Dat het mogelijk moet zijn deze splitsing door te voeren blijkt uit het amendement van CD&V. Ik kondig aan dat na deze stemming waarbij dit amendement wellicht zal worden afgewezen onze fractie een wetsvoorstel zal indienen dat de splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde opnieuw aan de orde brengt. Wij zullen ons baseren op de regeling die werd uitgewerkt voor de verkiezing van het Europees Parlement. Ik zal hierop niet verder ingaan. Artikel 36, paragraaf 3, tweede lid van de Grondwet werkt een duidelijke regeling uit voor de verkiezing van het Europees Parlement. Deze regeling kan eveneens van toepassing worden gemaakt voor de splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde. De bevolking van de kieskring Vlaams-Brabant en de bevolking van de kieskring Waals-Brabant kan op een objectieve wijze worden vastgesteld. Idem voor de Duitstaligen. Op dit punt kom ik later terug.

14.30 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Mijnheer Van Hoorebeke, ik wens u erop te wijzen dat de verkiezingen voor het Europees Parlement op dit ogenblik nog steeds verlopen zoals deze van de Senaat. Dit betekent met vaste aantallen. Heel Wallonië en Halle-Vilvoorde en Brussel maken een groot kiesdistrict uit. Ik hoop dat u dit model niet voor ogen hebt.

Het Vlaams Blok heeft een wetsvoorstel ingediend met betrekking tot de horizontale splitsing. Het wetsvoorstel is er. Men moet het gewoon goedkeuren. Het heeft niet veel zin hierover blijven te bezinnen.

14.31 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): U hebt de gewoonte, mijnheer Laeremans, om omtrent de onderwerpen die ons interesseren en ons nauw aan het hart liggen, eigen wetsvoorstellen in te dienen. Ik kondig u enkel aan dat wij ook voor deze materie zo zullen handelen.

14.32 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): U hoeft het gewoon te kopiëren.

14.33 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Ik heb ook niet gezegd dat wij ons volledig aan het voorbeeld van het Europees Parlement of de Senaat zullen spiegelen. Ik heb u gezegd dat daar de criteria instaan in verband met de regeling die ook van toepassing kan zijn voor de horizontale splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde.

Laten wij dit technisch debat vandaag niet voeren. Wij weten trouwens dat men met cijfers alles kan bewijzen. In de vakantieperiode konden

14.30 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Pour les élections européennes, le nombre de sièges est fixe tout comme pour l'élection des sénateurs. J'espère que M. Van Hoorebeke ne parle pas de ce modèle.

Mon groupe a déjà déposé une proposition de loi concernant la scission horizontale de Bruxelles-Hal-Vilvorde.

14.31 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Ce n'est pas ici que doivent se tenir les débats techniques.

14.33 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): M. Goris a essayé de démontrer dans un article que les Flamands ne perdront pas autant de sièges que ce que l'on présume. Ses conclusions sont fausses parce qu'il s'inspire de prémisses totalement erronées. Il fonde son raisonnement sur une scission

wij een opiniestuk lezen van de heer Goris waarbij hij in alle mogelijke termen, mijnheer Leterme, heeft proberen aantonen dat wij geen Vlaamse zetels zullen verliezen of toch minstens niet zoveel als men vooropstelt. Wij beschikken over andere cijfers, mijnheer Goris. U vergist zich natuurlijk fundamenteel. Uw cijfers zijn immers gebaseerd op een verticale splitsing terwijl wij uitgaan van een horizontale splitsing zoals trouwens ook in het Vlaams regeerakkoord is opgegeven.

14.34 Stef Goris (VLD): Mijnheer Van Hoorebeke, u moet toch beseffen dat uw ongenueanceerde vraag om de provincie te splitsen reële gevolgen kan hebben voor de Vlamingen. Ik wil mij niet laten vangen door de symboliek blindelings achterna te lopen om zo uiteindelijk de Vlamingen een slechte dienst te bewijzen. In eer en geweten denk ik dat alle Vlamingen die verantwoordelijkheid willen nemen, moeten bekijken welke gevolgen een ongenueanceerde splitsing kan hebben. Het uitgangspunt, waar ook de VLD zich achter schaart, moet zijn dat er alleszins een splitsing moet komen, dat is de meest zuivere oplossing. De Vlamingen doen echter een zeer slechte zaak door deze ongenueanceerd door te voeren. Dat weet u zeer goed en dat willen wij voorkomen.

14.35 Paul Tant (CD&V): Wat Brussel-Halle-Vilvoorde betreft gaan we in deze recht naar de kern van de problematiek. Ik heb mij de moeite getroost, mijnheer Goris, om op basis van concrete cijfers te werken. U zegt dat er eerst moet worden gecijferd en gerekend, maar dat had u zelf beter op voorhand gedaan, alvorens u deze teksten ter tafel legde.

14.36 Stef Goris (VLD): In de commissie hebben wij daar niets van gehoord.

14.37 Paul Tant (CD&V): U laat het samen met eerste minister Verhofstadt uitschijnen alsof het nieuwe systeem de stemmen van Brussel-Halle-Vilvoorde op Nederlandstalige lijsten samentelt met die van Leuven. Dat is natuurlijk niet waar. Leest u de teksten maar. Ik verwijs u naar artikel 12, paragraaf 3 waar woordelijk staat: "Voor de verkiezing van de leden van de Kamer van Volksvertegenwoordigers rangschikt elk telbureau van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde de stemmen in twee categorieën." Iets verder wordt beschreven hoe men de berekening moet uitvoeren. De waarheid is dus dat Leuven Brussel-Halle-Vilvoorde op geen enkele manier ter hulp komt. De stemmen worden enkel samengeteld wanneer de verdeling N/F is gebeurd.

Ten tweede, ik raad iedereen aan de moeite te nemen om de cijfers te bekijken. Bij de laatste verkiezingen waren er in Brussel-Halle-Vilvoorde 46.000 stemmen die bij het verdelen van de zetels niet werden meegeteld. Die stemmen werden uitgebracht op kleinere lijsten zoals Vivant die onvoldoende in aantal waren om een zetel te bemachtigen. Het feit dat u nu de apparentering afschaft tussen Brussel-Halle-Vilvoorde en Leuven en ze wel laat bestaan tussen Waals-Brabant en Brussel-Halle-Vilvoorde zal des te meer tot gevolg hebben dat al deze kleinere partijen voor de Franse taalrol zullen kiezen. Aldus zullen deze stemmen in onevenredige mate ten voordele komen van de Franstaligen en ten nadele van de Nederlandstaligen.

Neemt u de moeite om de cijfers te bekijken. Wie de politieke geschiedenis wat kent, zal stellen dat dit de juiste diagnose is. Dat kan bijna tot niets anders leiden dan tot bijkomend zetelverlies voor de Nederlandstaligen. Dat is de dienst die u beweert te bewijzen, maar het omgekeerde is waar.

De **voorzitter:** Mijnheer Laeremans, u bent ingeschreven voor het debat. U kan een korte reoliek houden. U

verticale alors que nous plaidons en faveur d'une scission horizontale.

14.34 Stef Goris (VLD): Votre demande de scission pure et simple de la province constitue une mauvaise affaire pour la Flandre.

14.37 Paul Tant (CD&V): M. Goris et le premier ministre laissent entendre que, dans le cadre du nouveau système, les voix de Bruxelles-Hal-Vilvorde seront additionnées à celles de Louvain. Mais, dans le texte, nous lisons que chaque bureau de dépouillement devra classer les voix en deux catégories. Par conséquent, l'arrondissement électoral de Louvain ne peut venir en aide à celui de Bruxelles-Hal-Vilvorde.

Dans le même temps, lors des précédentes élections, 46.000 voix émises en faveur des petites listes n'ont pas été prises en compte. En supprimant l'apparementement entre Bruxelles-Hal-Vilvorde et Louvain, et non celui entre Bruxelles-Hal-Vilvorde et le Brabant wallon, toutes ces voix iront à des partis francophones. Résultat : perte sèche pour la Flandre. Voilà la réalité.

bent ingeschreven om binnen de tijd van uw fractie uw standpunt bekend te maken.

14.38 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik wil toch het volgende zeggen in verband met de nota van de heer Goris en zijn bewering dat, als wij Vlaams-Brabant van Brussel splitsen, wij als Vlaming achteruit gaan als we de rekening maken. Precies het tegenovergestelde is waar. In het scenario dat nu voorligt, verliezen wij zetels. Straks zal ik aantonen dat wij vier zetels zullen verliezen.

Als wij splitsen, zijn er twee mogelijkheden: de horizontale of de verticale splitsing. Met de horizontale splitsing houdt u al geen rekening, ondanks het feit dat uw eigen partij dat wenst. Voor de verticale splitsing hanteert u het zwarte scenario, waarbij er in Brussel geen enkele Vlaamse zetel zou vallen. Dat is totaal onrealistisch. U vertrekt van een volledig onrealistisch gegeven. Dan zegt u dat er vier Vlaamse zetels zullen sneuvelen door het splitsingsidee. Daarmee maakt u de mensen verdacht die voor de Vlaamse belangen opkomen, terwijl u juist het tegenovergestelde doet door de Vlamingen in Halle-Vilvoorde het mes in de rug te steken.

14.39 Geert Bourgeois (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, ik wil kort reageren, maar dit is toch wel een erg belangrijk deel van het debat. Dat gaat over de geloofwaardigheid van de VLD als Vlaamse partij. De VLD hanteert hier permanent een leugen. De heren Coveliers en Goris zeggen voortdurend dat zij Brussel-Halle-Vilvoorde splitsen.

Mijnheer Goris, ik neem aan dat u zich versprak, maar u zei dat wij moeten opletten voor een ongenueanceerde splitsing van de provincie – de provincie is natuurlijk al lang gesplitst – en dat wij daarover inderdaad eens zullen moeten nadenken. De waarheid is dat de VLD nu een prijs betaalt voor de niet-splitsing. Voor het eerst in de annalen van de parlementaire geschiedenis hebben Vlaamse partijen, VLD, SP.A en Agalev, een akkoord ondertekend waarin uitdrukkelijk staat dat Brussel-Halle-Vilvoorde niet gesplitst wordt. Vroeger hebben de Vlamingen die splitsing vaak gevraagd maar niet gekregen. Nu tekenen de meerderheidspartijen een akkoord waarin uitdrukkelijk staat dat Brussel-Halle-Vilvoorde niet gesplitst wordt. Daarvoor betalen wij een prijs: wij verliezen daardoor een aantal zetels. De horizontale splitsing krijgen wij niet.

Daarenboven neemt de VLD er zonder slag of stoot nog bij dat er zes Vlaamse senaatszetels wegvallen. Het is plotseling geen punt meer dat wij van 41 naar 35 Vlaamse senatoren gaan. Dat krijgen wij er bovenop als cadeau, gratis van de VLD.

14.40 Stef Goris (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik zal kort spreken, want ook ik kom later op de avond nog aan de beurt. Ik zal dan ook uitvoerig aantonen dat wij, met de splitsing zoals ze door NVA en Vlaams Blok wordt voorgesteld, met betrekking tot de uitslagen van 1999, effectief drie tot vier zetels verliezen.

Mijnheer Laeremans, in Brussel haalde uw partij 17.000 stemmen. Daarmee haalt u geen zetels. Alle andere lijsten moeten in Brussel een kartel vormen om één zetel te kunnen behalen. De poolvorming is niet ingeschreven.

14.41 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): (...)

De **voorzitter**: Mijnheer Laeremans, u bent als spreker ingeschreven en u kunt straks nog reageren! De heer Van Hoorebeke krijgt nu het woord om zijn toespraak voort te zetten.

14.38 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Le scénario de M. Goris montre justement que la Flandre va perdre des sièges. Il part de principes irréalistes pour jeter la suspicion sur des gens qui défendent véritablement la Flandre.

14.39 Geert Bourgeois (VU&ID): La crédibilité du VLD en tant que parti flamand est ici en jeu. Le VLD paie à présent le prix de l'absence de scission.

Non seulement nous perdons des sièges flamands mais en plus, nous offrons six sénateurs à la Communauté française.

14.40 Stef Goris (VLD): Tout à l'heure, je vais démontrer en long et en large que précisément, en cas de scission suivant le modèle de la N-VA et du Vlaams Blok, nous perdrons trois à quatre sièges flamands.

14.42 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, (...)

De **voorzitter**: Collega's, u hebt nog de hele avond, de hele nacht, morgenvroeg en morgennamiddag de tijd om te debatteren. Nu heeft de heer Van Hoorebeke het woord.

Mijnheer Van Hoorebeke, u moet zich niet laten opjagen.

14.43 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Welnee, mijnheer de voorzitter, ik heb vandaag maar ...

14.44 Paul Tant (CD&V): (...)

De **voorzitter**: Mijnheer Tant, u kunt straks uw cijfers vergelijken, als het nodig is in het cafetaria.

14.45 Yves Leterme (CD&V): Hier moeten wij de cijfers vergelijken!

De **voorzitter**: En hier ook!

14.46 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, ik wil nog zeggen dat ik vandaag pas voor de eerste keer de gelegenheid heb om de heer Goris hierover aan te spreken. Hij was in de commissie immers niet aanwezig.

Mijnheer de voorzitter, ik kom tot het laatste punt van mijn uiteenzetting over de Duitstalige Gemeenschap. Aan de ongeveer 71.000 inwoners van Duitstalig België heeft de paars-groene meerderheid ook niet gedacht in haar revolutionaire kieswethervorming. Nochtans is het gevaar zeer reëel dat de Duitstaligen, eens het wetsvoorstel wet wordt, opgeslorpt dreigen te worden door de provinciale kieskring Luik. Een gewaarborgde vertegenwoordiging dringt zich dus op voor de enige, echte minderheid op het Belgische grondgebied. In het kader van het minderhedenverdrag kan moeilijk worden aanvaard dat deze gemeenschap in de Kamer van volksvertegenwoordigers moeten worden vertegenwoordigd door mensen die hun taal spreken noch begrijpen. Ook onze partij heeft al meermaals gepleit voor het oprichten van een eigen kieskring voor de Duitstalige Gemeenschap.

Wij herinneren de heren Coveliers en Cortois aan ons wetsvoorstel dat wij op 21 maart 2000 hebben ingediend en dat door de commissie, ook door uw partij, is afgevoerd en aan de amendementen die onze fractie dit jaar heeft ingediend in het kader van het ontwerp van de bijzondere wet tot aanpassing van de Franstalige Gemeenschapsraad. Argumenten als zouden dit Vlaamse pesterijen of bemoeienissen zijn, mijnheer Cortois, snijden geen hout, want reeds in 1926 heeft de Belgische Werkliedenpartij een soortgelijk wetsontwerp ingediend.

Belangrijker is evenwel wat de in april 2001 Duitstaligen en hun vertegenwoordigers hier zelf over denken. Zo stelde de Raad van de Duitstalige Gemeenschap een advies van de Lambermont-besprekingen op waarbij ze zich uitsprak voor meer institutionele bevoegdheden. Doch ook voor hen leverde de jongste staatshervorming een negatieve balans op. De Duitstalige Gemeenschap heeft geen constitutieve autonomie en blijft met handen en voeten aan de Waalse provincie Luik gebonden. Begin augustus 2002 – velen herinneren het zich waarschijnlijk omdat het een rustige periode was – gaf de raad zijn eenparige steun aan een eisenbundel van de Duitstalige regering. Men wil namelijk een aantal bevoegdheden of ten minste de uitoefening ervan, wat mogelijk is gezien de tekst van artikel 139 van de Grondwet, overhevelen naar de Duitstaligen zelf, wat onder meer het toezicht op de gemeenten, landbouw, sociale huisvesting en wegeninfrastructuur inhoudt. Wat dus wordt gevraagd, is niet zo heel veel, maar het is wel

14.46 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Je tiens à vous rappeler que je n'ai pas pu interroger M. Goris précédemment parce qu'il n'a jamais assisté aux réunions de commission.

Enfin, le gouvernement a également perdu la Communauté germanophone de vue dans le cadre de cette réforme électorale, car elle est purement et simplement absorbée par la circonscription électorale de Liège. Nous continuons à plaider pour l'octroi à la Communauté germanophone de sa propre circonscription électorale. Il ne s'agit pas de tracasseries flamandes, mais d'une demande qui avait été formulée dès 1926 par le Parti ouvrier belge et qui est soutenue à l'unanimité par la Communauté germanophone elle-même.

Elle ne souhaite pas être associée à la Communauté française et c'est pourquoi nous sommes solidaires et demandons, avec elle, la création d'une circonscription électorale germanophone.

Nous n'approuverons pas cette réforme électorale parce que le citoyen n'est pas demandeur et parce qu'elle ne profite qu'aux libéraux.

belangrijk. Dat wordt echter compleet afgewezen.

De eveneens paars-groene Duitstalige coalitie wil deze legislatuur nog resultaat boeken. De minister-president Karl-Heinz Lambertz heeft al laten verstaan het lot van zijn gemeenschap niet te willen koppelen aan dat van de Fransen, ook al snuift Jean-Claude Van Cauwenberghe op de bekende arrogante manier die wij ondertussen gewoon zijn geworden in de Vlaams-Brabantse rand dat de Duitstaligen eigenlijk Walen zijn die Duits spreken. Ik citeer Hugo Coveliers, de hoofdindieners van het voorliggend wetsvoorstel, die tijdens de commissiebespreking van dit wetsvoorstel op 15 juli 2002 het volgende zei: "Ik merk op dat slechts één Franstalige partij, met name cdH, de Duitstalige Gemeenschap verdedigt, wat bewijst dat de Franstaligen alleen belangstelling hebben voor de verdediging van de minderheden als het over de Franstalige minderheid in de Brusselse Rand gaat. Ik neem aan dat u dit zult bevestigen, mijnheer Coveliers.

Samen met de Duitstaligen pleiten wij vanuit een democratische visie onomwonden voor de oprichting van een Duitstalige kieskring ten einde deze gemeenschap in de gelegenheid te stellen rechtstreeks hun vertegenwoordiging in de Kamer te verzekeren. Wij hebben daarover een amendement in de commissie en in de plenaire vergadering ingediend.

Mijnheer de voorzitter, collega's, tot hier de analyse die onze fractie heeft gemaakt over de keshervorming waarvan ik alleen kan zeggen dat wij dit niet zullen goedkeuren omdat deze keshervorming niet gewenst is door de burger, die niet belangrijk is voor een betere werking van deze maatschappij, maar die alleen gemaakt is omdat het één partij, de liberale partij, de VLD, beter zal uitkomen.

14.47 Daniel Bacquelaine (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, comme on l'a souvent dit, le renouveau politique est un point essentiel du programme de la majorité. A mon sens, elle a introduit trois nouveautés majeures dans ce pays.

La première est la mise en chantier des grands dossiers de société. Elle a dénoncé tous les tabous en cette matière.

La deuxième est la politique extérieure de notre pays. Une place de choix est donnée à la Belgique dans les forums internationaux.

La troisième nouveauté est la volonté de réformes. Des réformes ont été apportées dans tous les domaines de l'activité politique: dans la justice, dans la police, dans l'administration. Nous avons également connu des réformes politiques importantes, ainsi que des réformes fiscales.

Le renouveau politique est sans conteste l'une des réformes qui était nécessaire à nos yeux. Elle a déjà rencontré plusieurs de nos objectifs. Je pense notamment à la réduction de 50 % de l'effet dévolutif de la case de tête, ainsi qu'à la parité hommes/femmes sur les listes électorales. Certaines réformes sont encore en chantier ou prévues pour la prochaine législature. Je pense à la réforme du Sénat et à celle de notre Chambre. Il est nécessaire aussi d'améliorer la lisibilité du processus électoral.

Réformer n'est évidemment pas changer pour le plaisir de changer. Ce n'est pas mon analyse des propositions qui nous sont soumises aujourd'hui. Il me semble qu'en matière de renouveau politique, un double objectif doit être poursuivi.

14.47 Daniel Bacquelaine (MR):

De politieke vernieuwing is een van de hoofdpunten op het programma van de paars-groene meerderheid. Deze wil allerlei hervormingen tot een goed einde brengen: onder andere op het vlak van het gerecht, de administratie, de politie, de belastingen, de financiering van het onderwijs en het kiesstelsel. Met de hervorming van het kiesstelsel willen wij de burger veel nauwer bij het politiek debat betrekken. Hiervoor hebben wij de devolutieve werking van de lijststem met de helft verminderd en willen wij over een grondwettelijke basis beschikken om het referendum te kunnen invoeren.

Het tweede doel van de voorgestelde teksten is om onze federale parlementaire instellingen in overeenstemming te brengen met onze institutionele structuur. Alle ogen zijn gericht op de Senaat. Er wordt ernstig nagedacht over de manier waarop deze instelling de belangen van de gefederaliseerde entiteiten beter zou kunnen dienen.

Le premier est de renforcer la participation du citoyen dans le débat public. Il faut accroître l'influence du citoyen sur le processus décisionnel politique. Cet objectif sous-tend les autres projets qui ont déjà été adoptés, comme la suppression pour moitié de l'effet dévolutif de la case de tête. Cela nous permettra aussi de constituer une base constitutionnelle en vue d'introduire le référendum au cours des prochaines années.

Plus globalement, la réconciliation du citoyen avec la chose publique est un enjeu majeur pour notre société. Elle doit constituer une priorité pour les responsables politiques. Aujourd'hui, au travers de cette réforme du système électoral, nous réalisons une avancée significative en la matière.

Le deuxième objectif est la mise en conformité des institutions parlementaires fédérales avec les spécificités de notre régime institutionnel. C'est bien entendu le Sénat qui fait l'objet de toutes les attentions en cette matière. Il ne disparaîtra pas mais il sera repensé pour servir au mieux les intérêts des entités fédérées. J'y reviendrai tout à l'heure.

Il s'agit donc de deux objectifs majeurs. En ce qui concerne les deux propositions qui nous sont soumises aujourd'hui, quatre nouveautés sont importantes.

Tout d'abord, les circonscriptions provinciales. Elles touchent essentiellement deux provinces en Wallonie et trois provinces en Flandre, les autres provinces n'ayant déjà plus qu'un seul arrondissement électoral. Il s'agit des provinces de Liège, du Hainaut, d'Anvers et des deux Flandres.

Je vois quatre raisons importantes à cette réforme. La première est le souci d'uniformité. En effet, certaines provinces fonctionnent déjà comme une seule circonscription, sans apparentement. Par contre, d'autres provinces fonctionnent toujours selon le système des apparentements. Elles font donc l'objet d'une réelle discrimination puisque la désignation de certains élus a lieu sur base d'un tirage au sort. Il est logique qu'en démocratie, on essaie d'éliminer ce tirage au sort des élus de la Nation.

Je peux réaffirmer aujourd'hui qu'en province de Liège, par exemple, la répartition des élus entre les différents arrondissements procède véritablement du hasard par rapport au processus décisionnel politique que peut infléchir l'électeur. Donc, souci d'uniformité, mêmes références lisibles pour tous liées à ce premier point, à cette lisibilité, avantages pour le citoyen en termes de réconciliation avec la politique et plus exactement ici en termes de clarification du scrutin électoral. A n'en pas douter, le concept de province est plus parlant pour l'électeur que la notion abstraite d'arrondissement électoral. Posez la question dans un arrondissement sur les limites de celui-ci! Vous obtiendrez rarement une réponse exacte, alors que chacun sait dans quelle province il habite.

Les provinces sont indissociables d'une véritable réalité géographique, économique et sociologique. En Wallonie, on se dit namurois ou liégeois ou hennuyer. On ne s'identifie pas aux arrondissements dont on est issu.

La deuxième raison est la propension de ce redécoupage à rebattre en quelque sorte les cartes électorales. Les électeurs vont en fait se voir proposer de nouveaux candidats. disons plus simplement de nouvelles

De invoering van provinciale kieskringen, een meer sprekend concept dan het arrondissement, zal de verkiezingen doorzichtiger maken, het cliëntelisme afzwakken, de gekozenen een meer gewettigde basis verlenen en een einde maken aan de onvoorspelbare apparenteringen.

Het behoud van de integriteit van het arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde heeft het mogelijk gemaakt de moeilijkheid te omzeilen: de Franstaligen uit de rand zullen kunnen stemmen voor een Franstalige kandidaat en de Franstaligen zullen echt een zetel meer in de Kamer hebben.

De invoering van een kiesdrempel van 5% ten slotte zal de kleine groeperingen doen verdwijnen en zal de geleidelijke invoering van een verkiezing bij meerderheid mogelijk maken.

De herinvoering van plaatsvervangers die evenwel haaks staat op de halvering van het devolutief aspect van de lijststem, zal een geleidelijker overgang mogelijk maken.

De voorzitters en de raadsheren van het Rekenhof zullen voortaan deel uitmaken van de aldus versterkte commissie voor de controle van de verkiezingsuitgaven.

De Belgische Senaat zal voortaan paritair zijn samengesteld uit 35 Franstaligen en 35 Nederlandstaligen die hun Gemeenschappen vertegenwoordigen. Deze herschikking zal een leemte aanvullen in ons institutioneel bestel en zal de efficiency van het wetgevend proces vergroten.

têtes. L'objectif est clairement d'éroder un caractère parfois trop clientéliste dans certaines circonscriptions. Donc, les habitants de chaque arrondissement auront la possibilité de se prononcer pour l'ensemble des candidats d'une notoriété politique évidente dans une province.

La troisième raison est la possibilité de redynamiser un débat d'idées opposant des personnalités qui, jusqu'ici, voyaient la portée de leurs messages confinés dans des frontières relativement étriquées. Leurs débats garderont, toutefois, une couleur locale. On passe au niveau provincial, on passe à une assise géographique raisonnable. A mon sens, nous faisons là le choix d'un juste moyen terme qui permet de combiner les intérêts locaux et nationaux. De surcroît, la légitimité des élus ne peut qu'être accrue en proportion de l'assise démographique qui détermine l'étendue des nouvelles circonscriptions.

La quatrième raison est de mettre un terme à l'imprévisibilité et au caractère tout à fait injuste de l'actuel système de l'appareillement, ceci à l'exception de l'appareillement entre les listes francophones de Bruxelles-Hal-Vilvoorde et les listes de la circonscription électorale du Brabant wallon, où nous maintenons la règle de l'appareillement. Mais cette règle se justifie tant que le caractère imprévisible du mécanisme n'a pas vraiment cours dans l'hypothèse où seuls deux arrondissements sont appareillés, alors que cette imprévisibilité est tout à fait marquée en cas de tripartite au niveau des appareillements, où la prévisibilité est totalement nulle.

Pour nous, c'est aussi le maintien d'une intégrité de l'arrondissement électoral de Bruxelles-Hal-Vilvoorde qui était un facteur essentiel de ces propositions. En clair, cela signifie que les francophones de la périphérie continueront à pouvoir voter pour des candidats francophones. A nos yeux, c'était tout à fait essentiel. Ces termes sont à nouveau bétonnés dans cet accord politique et le seront bientôt dans un texte de loi.

Ensuite, le nouveau dispositif permettra sans doute aux francophones de gagner peut-être un siège dans cet arrondissement de Bruxelles-Hal-Vilvoorde. Ce siège s'ajoutera d'ailleurs à un siège supplémentaire en Wallonie qui procède, lui, d'une adaptation strictement démographique, siège gagné dans la province du Luxembourg vraisemblablement ou peut-être même aussi dans la province de Namur au détriment de la province du Hainaut. Cela procède uniquement d'adaptations démographiques.

La deuxième nouveauté introduite par ces réformes, c'est l'introduction du seuil électoral de 5 % par circonscription électorale avec ici aussi un aménagement spécifique pour la capitale. Ce seuil est pour nous un outil utile contre la fragmentation du paysage politique et contre certaines idéologies extrémistes en tout cas en Wallonie.

Le seuil électoral est aussi, pour moi, l'amorce d'un système qui rompt avec le système proportionnel intégral. Cela s'inscrit dans la vision politique que les réformateurs ont en cette matière. Nous considérons que l'évolution vers un système à tendance majoritaire serait utile pour la stabilité politique de ce pays. L'introduction d'un seuil électoral va par conséquent certainement dans la bonne direction.

La troisième nouveauté réside dans la réintroduction des candidats suppléants. Je dois avouer que sur ce chapitre, je suis nettement plus réservé. Tant il m'apparaît que la suppression pour moitié de la dévolution de la case de tête est un pas important dans la bonne direction. tant la réintroduction des suppléants me semble curieuse par

rapport à cet acquis démocratique.

Cela étant, il faut digérer à la fois la parité hommes/femmes et la répartition géographique au sein des arrondissements qui sont réunis dans une seule circonscription. Et il me semble qu'à cet égard, la réintroduction des suppléants permet de réaliser une transition plus progressive par rapport aux données nouvelles que constituent à la fois la parité et les circonscriptions provinciales. Cela permet aussi, sans doute, de faire émerger de jeunes candidats qui, sans cela, n'auraient pas cette possibilité.

Il y a donc des aspects positifs à la réintroduction des suppléants, mais il me semble que cela devra être réétudié ultérieurement, lorsque l'on aura totalement supprimé l'effet dévolutif de la case de tête.

Le quatrième aspect, sur lequel je ne m'attarderai pas, concerne le contrôle des dépenses électorales. Ce dernier sort renforcé de la réforme, en prévoyant notamment que les présidents et conseillers de la Cour des comptes feront partie de la commission de contrôle des dépenses électorales, qui ne comprend actuellement que des parlementaires.

Enfin, je voudrais aborder les révisions futures du Sénat et de la Chambre, reprises dans les développements de ces propositions, même si elles ne peuvent être effectives et opérationnelles immédiatement du fait qu'elles nécessitent des modifications constitutionnelles. Un Sénat paritaire comprenant 35 francophones, dont un germanophone, et 35 néerlandophones, représentant leurs communautés respectives au cœur des institutions fédérales constitue une réforme qui permettra de compléter notre construction institutionnelle, en vue de la rendre nettement plus opérationnelle et efficace.

Je souhaite que le cap soit maintenu et que cette réforme ambitieuse soit pleinement concrétisée. L'idée d'une chambre des entités fédérées me paraît séduisante; elle a sa place dans la plupart des Etats fédéraux. Et force est de reconnaître qu'elle comblerait en fait un vide au sein de notre construction institutionnelle. Outre la participation des entités fédérées à la gestion des grandes questions se posant dans l'Etat fédéral, le réaménagement du Sénat devrait permettre d'accroître l'efficacité et la rapidité du processus d'élaboration des normes. C'est l'idée d'une réponse plus prompte et plus efficace aux exigences sociétales. Il faut reconnaître que le Sénat tel que nous le connaissons depuis 1993 assume une mission hybride qui n'a jamais réellement convaincu. La perte de temps est réelle pour les ministres, qui sont contrôlés deux fois pour la même chose, quasi systématiquement sur les mêmes thèmes. Je pense que notre société connaît une accélération dans tous les secteurs d'activité. On peut le regretter mais c'est une réalité. Il importe donc que le monde politique s'adapte et qu'il se modernise face à ces exigences nouvelles.

14.48 André Smets (cdH): Monsieur le président, je voudrais signaler à M. Bacquelaïne que je suis très attentif à ce qu'il y ait une représentation germanophone au Sénat. Mais ce que je ne comprends pas et que je ne saurais admettre, comme francophone très attaché à ce que la Belgique soit viable – pour reprendre une expression chère à notre président –, c'est que dans une réforme aussi importante, on méprise les germanophones à un tel point qu'on ne leur assure pas un mandat parlementaire à la Chambre.

14.48 André Smets (cdH): Ik kan niet aanvaarden dat deze hervorming blijk geeft van een zodanig misprijzen voor de Duitstaligen dat ze zelfs niet zeker kunnen zijn van een mandaat in de Kamer. Dat is een belediging aan het adres van de Duitstaligen.

Permettez-moi de vous rappeler que le 8 février 1993. MM. Revnders et

Damseaux demandaient la garantie d'une représentation germanophone. A mes yeux, cela a été une erreur de ne pas l'avoir fait. En effet, dans un pays comprenant trois communautés linguistiques, comment peut-on accepter, dans une réforme aussi importante, le refus de garantir la présence d'un germanophone à la Chambre, représentant le pouvoir le plus important? J'ai travaillé en communauté germanophone pendant dix ans et, personnellement, je suis assez déçu de la manière dont on traite les germanophones quand on dit que ce sont des Wallons qui parlent allemand. Ce n'est pas le cas. Au contraire, ce sont des germanophones, fiers d'être germanophones, fiers d'être attachés à la Wallonie, fiers d'être belges; fiers d'être européens. Aujourd'hui, à mes yeux, c'est une insulte qui est adressée à la communauté germanophone. Je tenais à vous l'exprimer.

14.49 Daniel Bacquelaine (MR): Monsieur Smets, je vous remercie. Je ne doute pas que votre parti veillera à mettre en tête de liste un candidat germanophone pour la circonscription provinciale de Liège. Cela permettra de régler la situation et d'avoir cette représentativité des germanophones dans notre Chambre. Sachez, monsieur Smets, que je partage entièrement votre préoccupation. La réforme du Sénat telle qu'elle est envisagée – qui en fait une chambre des entités fédérées –, rencontre pleinement cette préoccupation. Effectivement, comme dans tous les pays, c'est au niveau, (...). J'ai la capacité de vous entendre, ayez la même capacité à mon égard. Permettez-moi de vous répondre puisque vous m'avez interpellé!

Je pense que les pays fédéraux ont généralement une chambre qui représente les intérêts des entités fédérées. Il est utile qu'il en soit ainsi et c'est, selon moi, le grand mérite de la réforme annoncée du Sénat. Ainsi, les représentations des communautés et des régions auront lieu par l'intermédiaire de ce Sénat, nouvelle mouture.

En revanche, en ce qui concerne la Chambre, le député est l'élu de la Nation. Il ne représente ni une communauté particulière ni une région particulière, ainsi le veut la Constitution. Dès lors, il est difficile, sans contraindre la Constitution et sans y être contraire, de faire des particularismes en ce qui concerne la représentativité de cette nature.

Il est utile, selon moi, que tous les démocrates dans notre province fassent en sorte que des candidats germanophones soient placés sur nos listes afin qu'ils puissent avoir une réelle chance de siéger au sein de cette assemblée. Je pense que cela dépend de chacun d'entre nous. Je suis persuadé que vous serez attentif à cette préoccupation légitime.

14.50 André Smets (cdH): Monsieur Bacquelaine, vous savez pertinemment que Chambre et Sénat sont deux entités différentes. Vous savez aussi que dans cette réforme précipitée, la communauté germanophone a été complètement ignorée. Enfin, vous savez que j'ai insisté pour qu'on ajoute un siège – nous avons déposé un amendement en conséquence – à ce chiffre de 150 députés et pour que l'on garantisse une représentation des germanophones. Dans une Belgique riche de ses communautés, je trouve cela indécent de ne pas consacrer une présence germanophone dans une réforme aussi importante.

14.51 Daniel Bacquelaine (MR): Je trouve que vous avez un fameux culot quand on sait que vous remplacez ici un député germanophone!

14.52 Paul Tant (CD&V): Mijnheer Bacquelaine, wat ik helemaal niet bedrii. is dat men destijds in het kader van de Europese verkiezingen

14.49 Daniel Bacquelaine (MR): Ik twijfel er niet aan dat uw partij een Duitstalige bovenaan de lijst in Luik zal zetten om het probleem op te lossen. U moet weten dat de vernieuwde Senaat van na de hervorming rekening houdt met uw bekommernis. Alle democraten van onze provincie zouden er moeten voor zorgen dat de Duitstalige kandidaten een verkiesbare plaats krijgen op de lijsten.

14.50 André Smets (cdH): De Duitstalige gemeenschap werd in deze hervorming vergeten, ik vraag dat men een zetel eraan toevoegt om dat te verhelpen.

14.52 Paul Tant (CD&V): A l'époque, la majorité a donné son

gemeend heeft het Duitstalige gebied wel degelijk als een afzonderlijk kiesgebied te moeten zien en dat zulks nu niet zou kunnen voor de eigen assemblee. Dat is totaal niet uit te leggen.

Mijnheer de voorzitter, als voorzitter van de commissie voor de Binnenlandse Zaken vond ik het totaal onwettig dat toen de eentalige Duitse Raad vroeg om in onze commissie ontvangen te worden om zijn eigen zienswijze ten minste mee te kunnen delen, de meerderheid dat botweg heeft geweigerd. Mijnheer Bacquelaine, als dat de wijze is op waarop men de gemeenschappen in ons land met elkaar wil doen samenwerken, dan wens ik u veel geluk.

Ik herhaal echter dat ik de logica hierachter helemaal niet begrijp. U wou van het Duitstalige gebied wel een afzonderlijk kiesgebied maken voor de Europese verkiezing. Waarom doet u dat dan niet voor het eigen Belgische Parlement, de Kamer en de Senaat? Als men moet rekenen op de goede wil van de partijen, dan lijkt dat mij heel mooi. Men heeft dat echter nooit helemaal in handen.

Bovendien gaat u uit van de hypothese dat alle Franstalige partijen de Duitstaligen een goed hart toedragen. Als ik echter de commentaren gelezen heb die sommigen hebben gegeven op het congres van de PS in Charleroi, dan waren die op zichzelf niet mis te verstaan. Ik heb daar weinig collegialiteit in kunnen ontdekken.

14.53 Daniel Bacquelaine (MR): Monsieur le président, je ne peux que répéter ce que je viens déjà de dire. A partir du moment où l'on fait évoluer nos deux chambres, le Sénat et la Chambre, vers une construction fédérale plus intégrée, il est normal de prévoir une représentation particulière des différentes communautés au sein de celle des deux chambres qui représentent effectivement les entités fédérées et de ne pas procéder de la même façon pour la chambre qui représente l'ensemble de la nation. Il y a là une cohérence et une logique qui sont difficilement contestables.

La Chambre va également évoluer puisqu'elle disposera d'une commission spéciale assumant la tâche de seconde lecture. J'ai moi-même déposé une proposition ayant trait à la création d'un comité parlementaire chargé du suivi législatif. Il me semble que le fait d'introduire à la fois un contrôle a priori par une seconde lecture et une analyse a posteriori des textes légaux par un comité parlementaire de suivi est certainement une méthode qui permettra d'améliorer la production législative dans notre pays et de faire en sorte que le citoyen bénéficie de lois claires et compréhensibles.

Avec cette réforme, la Chambre passera à 200 membres dont 50 proviendront des anciennes circonscriptions du Sénat. Là aussi, il est utile de lever une ambiguïté. Il ne s'agit pas de créer de nouveaux postes parlementaires mais simplement de modifier la répartition entre la Chambre et le Sénat, pour faire en sorte que ces deux institutions démocratiques puissent rencontrer les objectifs spécifiques qui leur sont dévolus.

Mesdames, messieurs, monsieur le ministre, en conclusion, il me semble utile de souligner que les propositions de loi atteignent les deux objectifs initiaux que je mentionnais au début de mon intervention: le renforcement de la participation du citoyen dans la vie politique et la finalisation de notre construction fédérale.

L'opposition dit souvent que nous procédons par effets d'annonce ou que la majorité abuse d'un certain marketing politique. Je constate

accord pour que la Communauté germanophone soit considérée comme une circonscription électorale distincte pour les élections européennes. Pourquoi ne ferait-elle pas de même pour les élections nationales? Il est inadmissible que cette majorité ait purement et simplement rejeté la demande du Conseil germanophone d'être entendu à ce sujet. Il est évident que les germanophones ne doivent pas espérer beaucoup de collégialité de la part des partis francophones.

14.53 Daniel Bacquelaine (MR): Als we de twee Kamers laten evolueren is het normaal dat de vertegenwoordiging in de deelstaten zal verschillen. Ten slotte moeten we benadrukken dat beide oorspronkelijke doelstellingen, met name de intensievere deelname van de burger en de afwerking van onze federale structuur, werden bereikt. Aangaande de hervorming van de Senaat was het niet de bedoeling de tegenmacht op te heffen, maar om een instelling op stapel te zetten die zich toch moet aanpassen aan de reële eisen van de hedendaagse maatschappij.

Het antwoord van de Raad van State op de oppositie is beter dan een lang verhaal.

De MR-fractie zal beide wetsvoorstellen goedkeuren.

qu'en matière de renouveau politique comme pour d'autres secteurs de la vie politique, les réformes sont effectivement présentes. On a supprimé pour moitié l'effet dévolutif de la case de tête. On a simplifié considérablement, je le rappelle, le vote des Belges établis à l'étranger. On a instauré la parité entre les hommes et les femmes sur les listes électorales. Et aujourd'hui, on propose de réformer le mode de scrutin en passant aux circonscriptions provinciales et en introduisant le seuil électoral.

Ce bilan est considérable et je crois qu'il faut saluer cette volonté de changement. L'élément neuf est qu'à l'instar de ce qui a été fait dans tous les autres grands dossiers, tous les a priori sont écartés. On s'attache à examiner l'ensemble des solutions possibles. Je me souviens d'un certain effroi qui avait parcouru le parlement à l'annonce de la réforme du Sénat. On constate aujourd'hui que les réactions avaient été largement excessives car, sur cette question comme sur toutes les autres, la majorité n'a qu'un but, un but unique: jeter les fondements d'une nouvelle réforme qui sert effectivement les intérêts des citoyens.

L'idée n'est pas de se séparer d'un contre-pouvoir comme cela a été prétendu mais plutôt de mettre sur le métier une institution qui peut paraître vénérable et qui l'est certainement, mais qui comme toutes les autres, doit évoluer, doit s'adapter aux exigences et aux réalités de la société actuelle. Cette réaction excessive est symptomatique d'une certaine attitude de l'opposition qui agite souvent l'épouvantail, qui aime critiquer avec virulence mais, derrière cette critique, le message est malheureusement souvent creux.

Aujourd'hui, la forme ne peut plus cacher le fond. Je prends l'exemple des derniers amendements qui ont été déposés par le CD&V, notamment, in extremis en juillet dernier. La réponse du Conseil d'Etat vaut mieux qu'un long discours puisque, je cite "(...) Il en résulte que si ces amendements étaient adoptés, ils en appelleraient d'autres à défaut desquels le système serait totalement incohérent et impraticable". Où sont ces autres amendements? Quelle est véritablement l'alternative que propose l'opposition? Je dois aujourd'hui constater qu'elle est inexistante. Le Conseil d'Etat utilise les termes "incohérent et impraticable", et que le renvoi à cette institution n'était qu'une illustration de plus d'une incapacité à imaginer des réformes efficaces qui servent réellement les intérêts des citoyens. De notre côté, la majorité ne souffre pas de cette tragique panne d'imagination. Elle réforme, elle innove. Le groupe réformateur soutient évidemment cette dynamique.

14.54 Raymond Langendries (cdH): Monsieur le président, puis-je faire une suggestion? Accepterait-on de faire un vote à bulletins secrets sur les réformes qu'on propose?

14.54 Raymond Langendries (cdH): Kan de Kamer instemmen met een geheime stemming?

14.55 Daniel Bacquelaine (MR): Il faut demander cela au président. Je ne suis pas président de l'assemblée.

14.56 Raymond Langendries (cdH): J'entends un enthousiasme délirant de M. Bacquelaine sur la volonté de cette majorité de faire les réformes dans le sens où elles sont proposées. Je demande si on pourrait faire un vote à bulletins secrets, c'est possible grâce aux nouveaux boutons.

Le **président**: La Constitution ne nous le permet pas, vous le savez fort bien.

De **voorzitter**: Dat is niet conform de Grondwet.

14.57 Raymond Langendries (cdH): Ne vous cachez pas derrière la Constitution au moment où cela vous arrange et ne prenez pas le Conseil d'Etat comme un simple organe d'avis quand cela ne vous arrange pas. C'est toujours le phénomène de la majorité, quand le Conseil d'Etat dit quelque chose qui ne lui plaît pas, ce n'est qu'un simple avis. Et vous vous cachez derrière la Constitution quand cela vous arrange bien.

Quand on entend bien ce qui se passe au sein de la majorité – pratiquement tous les groupes de la majorité –, l'enthousiasme pour votre réforme n'est pas brillant. Si on devait comptabiliser le nombre de parlementaires dans cette assemblée et faisant partie de la majorité, je suis prêt à parier qu'on devrait compter finement pour voir s'il y a effectivement une majorité pour faire passer ces propositions.

Votre grand enthousiasme, les grandes réformes, la grande gloire de la majorité sur son renouveau politique, j'aime autant vous dire que si vous deviez passer par un véritable vote, libre, en conscience, de chacun des parlementaires qui sont ici, je pense qu'il y aurait à cet égard quelques expressions de parlementaires de la majorité pour vous dire le contraire de ce que vous venez d'indiquer comme étant le grand avis de cette majorité gouvernementale.

14.58 Daniel Bacquelaine (MR): Monsieur Langendries, je vous retourne l'argument. Combien de fois l'opposition n'a-t-elle dû se plier à des mots d'ordre d'opposition formels alors que souvent vous aviez envie de voter nos réformes?

14.59 Raymond Langendries (cdH): Monsieur Bacquelaine, soyons clairs. A propos de vos réformes, en ce qui nous concerne, un élément peut être retenu: celui du seuil électoral de 5%. Pas le reste. Nous n'avons pas envie de donner un blanc-seing et la capacité, de la poche du contribuable, de permettre à un certain nombre de personnages politiques de ce pays de faire un sondage grandeur nature de leur popularité. Car c'est ça la problématique de l'élection. Vous avez beau parler de transparence, de citoyen, de rapprochement, vous êtes dans un phénomène où certains ont décidé, de très haut, qu'il y avait peut-être un intérêt de voir quelle pouvait être leur popularité. Non seulement sur le plan du Sénat, car il faut aussi y ajouter la possibilité de se présenter pour deux assemblées différentes. Il faudrait peut-être que l'on sache à l'avance dans laquelle les gens vont décider de siéger puisqu'on peut se présenter au Sénat et dans une circonscription électorale provinciale là où on est domicilié. Il serait intéressant de le savoir. Je pense d'ailleurs qu'il y a un amendement en ce sens.

Ne retournez pas le problème vers nous. Que ce soit en séance publique ou que ce soit à bulletins secrets, vous entendrez exactement ce que nous pensons.

14.60 Daniel Bacquelaine (MR): Je voudrais quand même rappeler à M. Langendries que quand on accepte d'exercer des responsabilités politiques, on doit malgré tout tâcher de s'en tenir à une certaine objectivité dans les réformes que l'on prône et rechercher le bien commun. Nous ne sommes pas là pour sonder les états d'âme de chacun d'entre nous. Je pense que nous sommes là pour essayer de mettre en place des réformes qui correspondent à des capacités d'adaptation nécessaires.

Je peux vous dire qu'actuellement, dans une province que je connais bien puisqu'elle est la mienne, l'élection d'une partie des parlementaires se fait par tirage au sort.

14.57 Raymond Langendries (cdH): Verschuil u niet achter de Grondwet wanneer u dat goed uitkomt. Men loopt niet erg warm voor die voorstellen. Als de stemming vrij zou zijn, zou men maar met moeite een meerderheid halen.

14.59 Raymond Langendries (cdH): Het enige positieve aspect van die hervorming is de kiesdrempel van 5%, maar voor de rest is dit een oefening waarbij sommigen, vanuit hun ivoren toren, hun populariteit willen testen.

14.60 Daniel Bacquelaine (MR): In de voorgestelde hervormingen dient naar het algemeen welzijn te worden gezocht. In mijn provincie wordt een deel van de parlementsleden nagenoeg lukraak verkozen.

14.61 Raymond Langendries (cdH): Vous supprimez les apparentements! C'est simple comme bonjour.

14.61 Raymond Langendries (cdH): Het volstaat de apparentering af te schaffen!

Le **président**: Chers collègues, laissez terminer M. Bacquelaine.

14.62 Daniel Bacquelaine (MR): Monsieur le président, je ne veux pas que l'on m'interrompe si je ne peux répondre.

Le **président**: Chers collègues, laissez répondre M. Bacquelaine. Ce dernier a été interrompu à deux reprises par le président Langendries. Je vous demande de lui permettre de s'exprimer.

14.63 Daniel Bacquelaine (MR): Si on supprime l'apparentement, là où existe de petites circonscriptions, avec un système proportionnel déterminant l'élection de deux élus, on prive une partie de l'électorat de ces circonscriptions de la moindre capacité d'influence sur sa représentation, ce qui est tout à fait anormal. De plus, il peut s'agir non pas de 5% mais de 25%. Dans ces conditions, les petites circonscriptions d'arrondissement ne sont pas compatibles avec une juste représentativité qui traduit fidèlement l'expression du vote des citoyens.

14.63 Daniel Bacquelaine (MR): De afschaffing ervan heeft tot gevolg dat de kleine arrondissementele kieskringen elke invloed verliezen. Het arrondissement betekent niks meer in het dagelijks leven.

Vous ne pouvez nier, monsieur Langendries, que la notion d'arrondissement ne représente plus rien dans le vécu et dans l'interprétation identitaire des citoyens. Nous n'habitons pas dans des arrondissements administratifs.

14.64 Raymond Langendries (cdH): (...) Ce n'est pas cela leur terroir. Leur terroir, c'est leur région, C'est évidemment totalement différent.

14.65 Daniel Bacquelaine (MR): Bien sûr! Et c'est un système uninominal à deux tours qui n'a rien à voir avec le système proportionnel.

14.66 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wou nog een element toevoegen aan de woorden van de heer Langendries. Er is niet alleen de pijnlijke vaststelling dat er binnen de meerderheid niet eens een meerderheid bestaat om dit wetsvoorstel goed te keuren. Wat evenwel nog erger is, is het feit dat het hierbij gaat over de Kamer zelf en de representativiteit ervan en deze Kamer heeft niet eens het lef om haar eigen mening te geven. Deze Kamer heeft niet eens het lef om te eisen dat met haar rekening wordt gehouden terwijl haar eigen lot wordt bezegeld. Ook dit laat men door de eerste minister en sommige kopstukken van de regering regelen. Ik vind dit persoonlijk bijzonder pijnlijk.

14.66 Paul Tant (CD&V): Il est navrant de devoir se dire que si l'on procédait à un vote secret sur ces propositions, il serait probablement impossible de trouver une majorité parmi la majorité. Il est plus navrant encore de constater que la Chambre n'a même pas l'audace de se prononcer sur sa propre représentativité et qu'elle se laisse imposer des règles par le premier ministre et par les autres caciques de cette réforme.

U kunt verwijzen naar het feit dat parlementsleden uit meerderheidspartijen dikwijls het hoofd moeten buigen. In deze gaat het niet over om het even welke kwestie. Het gaat rechtstreeks over de representativiteit van dit Parlement, de aanduiding van de mandaathouders die namens de burgers gerechtigd zijn te spreken. Ook dat alles laat men door een regering regelen. Ik vind dit bijzonder pijnlijk.

14.67 Daniel Bacquelaine (MR): Monsieur le président, j'ajoute que l'approbation des réformes proposées par la majorité sera effectivement sanctionnée par un vote; seul ce vote déterminera le sentiment de la majorité de cette Chambre par rapport à ces réformes.

14.67 Daniel Bacquelaine (MR): Alleen het stemgedrag zal het gevoel van de meerderheid over deze hervorming aantonen.

Monsieur Langendries, il ne me paraît pas inintéressant que les habitants d'une province puissent se prononcer sur la façon dont des personnalités politiques ont accompli leur mission au sein d'un gouvernement ou au sein d'une opposition.

(...)

Il ne me paraît pas inintéressant que les habitants de toute une province puissent effectivement se prononcer sur des personnalités politiques de l'opposition ou de la majorité qui ont marqué les quatre ans d'une législature. Je le répète: actuellement, on en arrive au niveau provincial à priver certaines populations de la possibilité de se prononcer sur un certain nombre de personnalités politiques qui ont marqué la législature. C'est regrettable!

(...)

Le **président**: Je constate qu'un certain nombre d'éléments intéressent les parlementaires de très près!

14.68 Daniel Bacquelaîne (MR): Monsieur le président, je conclus en vous disant que l'ensemble du groupe réformateur soutiendra cette réforme et votera les deux propositions de loi qui nous sont soumises, ne vous en déplaise, monsieur Langendries!

Het is interessant dat de inwoners van een provincie zich kunnen uitspreken over de manier waarop de politici van de oppositie zich hebben gedragen.

We beleven nu situaties waarin sommige personen hun mening niet kunnen uitdrukken.

14.68 Daniel Bacquelaîne (MR): Ik besluit door te zeggen dat de hele MR-fractie deze hervorming zal ondersteunen en ervoor zal stemmen.

Le **président**: Je vais à présent clore la séance de l'après-midi. Dans environ 5 minutes, j'ouvrirai la séance du soir.

La séance est levée.
De vergadering is gesloten.

*La séance est levée à 18.18 heures. Prochaine séance jeudi 12 septembre 2002 à 18.25 heures.
De vergadering wordt gesloten om 18.18 uur. Volgende vergadering donderdag 12 september 2002 om 18.25 uur.*